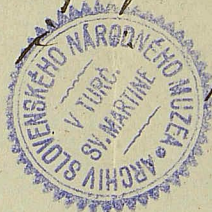

M23 CH 41/55

Anička a šťastí moje!

My jsme přišli dříve včas do Senice. Na cestě mi
přišlo na mysl: jestli by se neustli tebe, na
kterej jsem napísal adres Kurmáňho, teda

tu K. K. professor an dnu profess. Sabel,
táť mi uveď

Josefsbad 17^e 50.

Pro mňa veľmi nádherná farman u pátok
do Senice, vchádzajú v Pátok, teda iste budú
v sobotu, budú. Púť chytí. Čo kolovať porle
Jačo Myjaovry, to mi včero porle porle
Adresor. Kar. Kurmáň, (ja & hox) u instant
Pro šťastí dajte to secomandovat. So K. K.
ne- iste pride do viedne na druhý den. 1 Bohu.
V Senici 12 febr. 1810.

Wes Miloslav

From
Anna Barbara
Pfeiffer
of Lubbock

10/20

Recommandet.

form

Anna Sturban

pfarrwofen

L. post: Göding
Szemitz

in

Sluboka

form-recommandet

Angasou

M230441/56

H. 4. fere. 5. č. 1/10

Mila' Dusa' moja!

Wiera lica i' faska o pol' nisty' drapil' jem.
 Na relesnici som mal' mesto dobre, tak
 ku som si mohol tuctu podriemas
 Kralno jutro mi ale nedalo diemas.
 Utereni' podunajske' kraji, pohled
 na hyschrad a okohi, je ned' niera
 dopimeany, ale fke obleshvat' pociato
 kraji tol som porad na rokach a z
 jedneho orna do drakeho w chyz'e mozz'
 som potkival.

Prichod do Pesti samej tol obyčajny' reles
 nicny'. W susednom Wagone sedeli' kuptaci'
 Khan Hyrot, Makovický a (meno mi vypadlo)
 tretí' jeden hyslanec.

Ja som wzal hrad' fiaktra a za 2/28.
 som sa dozvol' do pewnosti' Budínsky'.
 Je tu rivoz' spolciunsky' petny'. U
 Rimawského som sa sluzil' a hyn. pawstn.
 wat - isjel sa podiwat' na kraso orohi
 z glasi' Budínskych, na pomnik' Pentzeho
 a do Kawarny na Káron. U Rimawského
 som tol prijaty' jato obyčajny' dobre. Mila'
 jeho pam' i' s' panin' Tautinien' netopet',
 we' wly' wraj' mne i' fiv' widet. Mila', Dusa'
 moja

že som v dobrej opatere! Kým som ja ja poproč, keďal náhkehal Rimavský - že veľ akých už var isel. A tak som ja konečne predstani. Obe su milé, krásne, dobre duše. Na obe du sme boli pozvaní od Paulínky, a radnes k Rimavský. Viera som bol u bar. Revayho, u Tuzsa Kalmana, vicepresidenta senatu, u Jurthka, u Podhradského a t. d.

Na dnes je audienca. Tu teraz máme wela vyslancov. Nemôžim vrie písati. Len ti oznamujem, že Sáfánk zomrel, a tu segnie buch, mái na Káčen k redeli ná. daju, nemem w to tu wrieko oke čaka na mái za robota, takže od kurek na riaden. z pösob puit nehudem moit domov.

Prijati som wteraz vrie velmo dobr. Ak slechta naša ja nalarala seba fang, s nami nepojde Revay, Jurth je rumony, a Lentivany niyi tu. Revay a fhatne je naplysi sntej.

Ordramy. Te znam, i Apra vretei. Maj sa dobre. W Bratislavi dne 27 Junie 1861.

Muj

Miloslav

M23CH 49
54
W Lipsku dne 6 srpna 1864.

Milá moje dušo!

A dnu oftatnu!

Milou Panu J. Rymptu buděj³ a Vami! Na pokybl³
vom tento pride možho životu a spravodlivého pře
nemžem, aro by som chcel Tebe a mojím oftatnu
o sebe vniamosp dávat, ako met kuy ani len
fuchit. Ja w Lipsku a priateľo Romanu
lyvajui a vniag omi ja tu baviš chtrai pruvj
tentu h'itoh Vam poniel am.

And Pan moj a voh moj pochwaleny a vvel.
bevy' ra w hatah milub' ktori ni meubaruje by
dy den a kade' skamzeme. Veli ja mi dobre.
Som v' dany' ai na trochu kas' lania, ktori je
nemymtelne' pi' nivetmach na alych spravatel
eije. S Vami ja rozlu'acai isiel som do Kraa
a tam od 6. rana do 12. hul. J som ja v' spsal,
i este mohol namit' v' Klaela. Nappa, Prad.
Ka a sejsi sa s inymi dlymi priatelmi. Vli.
cela pm doma nezastihol, ale na to miesto s prali.
Tom

Augustinského kláštora musel za polchování
dobře bavit, a napíše s Průčkem - a statim
vyborne obedoval a odprovaleny, byl na
rebernici, kde nás mi přišlo odbovat
se zručnými Moravany a zručnými Maďary.
Kovontě jsem o našich věcech po ústě a mluví
li s ním hovoriti po maďarsky, oni mi mohli
věděti u mé my, nicméně mi čími hovoriti. A
jsem se zvedla nasa pohledu věci chusit!
Tak jsem se se w Český - Trebovej vzela s
s Moravany, a ostat s ním s oboma Maďary
w ústě, a vyprávěti jsem se vřetěti třetí
obrovským učiáním. Jsa w Praze
dali adieu! Ho adieu!

Ja som večer si ľahnul a rano po mojej
starý Prahe si pochodil najprv ráno
čas a ľahni, potom o 9 som išiel k Frickovi,
a w jeho pracovni bol k obedu a tých wšet
kých wšiel u k rodni patni. Wozník
od r. 1849 je teny krásny sňatej Wozník, Lea

musel
to žel
prev
nutej
stuge
zachyt
ked tu
strati
a to
namy
- lew
a do
holny
waku
sint
Star
vit
daly
lea co
po m

museli jme zas do vraz stiehy, a ist len
to zeleznice. No ale aj zo zeleznice sa
prevrhova d'ruha krajina vprvnu to vraz,
nutej pozorovat' moze. Ale vo prach to
staje clovek po zeleznici, to potvora stihol
zachytit clovek d'rum a d'rum kraja jednim,
ked' to zas d'ruhu mu leti na oci, a to sa
strati aly v'rapna kraja, obrovsky zamos
a to preletel mu k' o'ram. Tak jme na
namym letom preleteli tyeto kraje polabské,
- lebo zeleznice jaske lietaji proti namu -
a do Drakovic jme prich' asi od 4-5
hodny. Tareho mesta jme este zvidel. K'epi
v'ak'ovym z'abradami stoji palacie. V'icie
v'ide, v'okne Labe, dva mosty s'pojuyi
Stari mesto s' Novym. To jme ja chel navst'
vit Langbeina - ale rebol doma, preto jme
dalej neznamit' tuna' svoj' prichod ch'at'at'
leu co' Kor do Kupfer-Weier jme sa tarat'
po metze a vo vyklenoch mostu k'omenného

pre tuchem suam Labe domal, a dva pohare
pohm piva vypil na nabrysi Labe. Opi-
maly 'weel', mule 'uty, ale cudru tware:

"Dei te' uris' zarasy' ze rti a tware slo-
vaupe;" pisal Kollar, ja to posledni tu
nenachygam lasi jiste nemu. Potom
tam za otvaral domov - t. j. v kostnice,

Ozly' tamz dne 5^{ty} rano pitij - wlastne
repitij dom ludem wyprawat. Lasi wiba
ju w kas' foraz fotisni' raz w hater, ale toho,
zar horrici 'rjji' ako my. Luthardt povedal,
my jst' teleby' ma'me, mohli by sme se i
menz' postat, ale chikwaj' jst' nam
nemom chylaje!

Tak tam 2 Dwidia rano 5^{ty} oderiel -
o o 10 wipm bol w Lipisku, kde tam na radu
zi bol obci kar' any' od Kormanu, hoshelw
suhajz, stonj ma ako sm podzemut wral
K sebe, a on isiel k Walachari. Krad sm
wice na prednasim Luthardtom a posral sa

4 tímto vyfúňkou naris. Prednasal sme
hodiny. Po poludni sme ho v dome navštívili.
Ako s bratom som s nim bol, pútal som dom
s parilicu. Tak som navštívil Hofmana, poľský
deuta ústavnou guk. M. Ale ten mi je trochu
inakšieho ducha. Zaloval sa mi na Madarou,
a malol nas s Madarou juze „Ani Nungara“
dohromady. Ja som sa snažil mu veu vysvet-
lit. Ale kraj mi vyse 100 jupet do-
dnie spol som i je odvolco. Ehrzejt sa.
Dnes mam ist ku Anahyju i nastrom
i Gust. Wolpa hodnotarom. Papirai
ja terin na Rakusko, Lechtam ad
Pomal som i mudez to pernodubiu s nam
narodnemu. Uba Borhifwe p̄robemiu a
tykto dvoch to je iname. Koncim k̄ľob
to hodne lipi. Podaranyri was Roman a Wolah
a jo v̄kryjil Warivom. P̄to do Berlina
p̄w adresson znamam.

Twij
wemí Milošauff

ohare
Op:
e:
stov
tn
Potu
is,
lappu
mbe
le tock,
rovredal,
je i
an
it -
na hndre
Melu
ral
d som
ral sa

44/54
za vodit poton po Raku za znamenem. Kolik
je i za M. Štarnu a najstarij denj Johanky
poton, a Karuša, a Čas, a Nar. Liptov,
a Kobera a Markgrafa atd. U obeda jim
videl vodnu Fricovu. Starj Fryc ja vzenil
a vžil, je jelu terajre panj njeje a nehoj
ani pančucha. Jani mla' panj a uprimny
štov. Videl jim tam zeno jednu Karlovu,
Antonina, mla' Ave Stevicne, panj tuvin
Antoninom atd. Dmacky dne ja probavil. Starj
Fryc ja velmi opitoval na Feba a zlast' na
Apru! „Ten mne nylip w pomětu utrwet,
hodny to muž, tak jje ted man, na ai'ch,
hovoril. Waer jim kul w Besede, Ede jim
je w starym znamenem a kerna myni novym
kocel. Exaltwané je to vsetro. Mlade' fily
jim drostam: Greger, Wilmet, Warsa ja nadam
tudia, leu tely a to cefra Koronou je moroz
nematli. Ja omjim povedal, ze cefra Koronou res,
panj mi nam nar, ali mi jepuš kmen vlastno

Jejiich fraternizácii i madarom ju rovnou vy-
mat. Oni sa zverovali maš' dobrodru proti maš',
iba Ten, že to sa nepriateľskému nemer, a nemer
ku tyranii jejich. Ja som zas nato povedal,
že madari su nepriateľskými nari, a Rakúš'ci
je nepriateľ madarov. Vystedel seutijj. Ja
su bol nepriateľ najvážnejším čítaním
v brabe, čo som sa, najmä Tomtoho slova
do politiky nepriateľskému a ten sa len, že naše
semco tak sa trape zmecha. Pan Boh
ku portane, aby nebol strom do sebe vyrodil.
Slovakij živis sa vaimie

2 Bratislava prv rávia rana - 4 Aug. paroval a
do Ousti (Ausz) sa odbral, alych tam
ne paroval po Lali sa do Dravlan dvierol
čo sa z paroval na čpou messakomni
udka saffelo svoj časťko pozorovat. Ale
ma raději sklamato, w Ousti' se paroval nen
trala cestovatemi a odšlo, takže my včpni
ali 90^{ti} zberli z vza km' išym' celom

M23 CH41/52

v Berlíně dne 15 Aug. 81.

1

Mila' drahá moja!

Nešiknem ti písať. Waše listy som dostal.
 Somad máa' robota, naučenaz, behamä, ani nemuä,
 xäa' wächo pironit, äs' rütm', ä' tün, ängin,
 pozorujem. Wära wäur som äzial pred,
 nachu tu w Berlíně pred wätyim obe,
 aastrov oböjho pohloruä. A dobre
 to wyprawlo. Staw nui' pna jin' naprdä
 položil ä wyprscelil. Nasti znamenä.
 ti' rühaji Wälach ä Rafawides uhi
 na Helvri'. Äaj jin' polwodli ä
 pripni' ih', äs' najlepri'. Ä Helvriho
 do Modry sa jin' furman najde,
 ked' ää' wöri'. Tito lud' ä teba
 rastu povas möj' list, wä' ä' rüwo
 ä mne ädli' horovit, äs' wödy so
 mawon wli' ä mne wämo mnohi' wäty
 wörali.

Ja som už nahovoril, aly istí na Hrodni-
nia a do Młobor'ho. Daj jim ravn-
las Čobru, Filipca, Čobru mladěka
a Etoujch este lepěich, aly vidě-
mladci naši nár lud.

Naši ludu budú radí očit o mne
z už jěich, a by tuz. Dobře ja
mi vod' Boha sumim budiz' čer-
la soeina. Mám kadejě vėlě ne
budičnost, teraz ja ka usta píp-
waj. Kuhlěra podaw, že i jěm-
a čerui jěho iste pomoc wyprěro br-
tara, ze bude nat' radost.

Teraz idem po Běstine, do Char-
lottenburgu, Bětanie, potom
podatě do Rostoku, kde mam
kazat Lutheranom! ad

Meim podannym Apra, pana
Wate Skodaika, deti, Teba vspěman

a mlych nāsich, Cōhwa, Tili'pra,
Kowari, Čáka Jun a ošlych
šťatnich pozdranym.

Čist Wai' čalut budem w
Kannowru: in Hannover,
poste restante, šal ueli napi,
se hwofozar. Budem w Kannowru
do 29 Aug. W Wai' za 4
dny piwe list do nōjko bydla.
Uyřatajte si to.

Wemohiramu Bohu Wai' doim
moj' a Čerew moji poru'cām,
wane modlety Wai' profim, a ču
Wai' ja modhai šon

Twi, Nila' dusa
a Werych Wai'

wery' Marrel,
otel, priatel
Hrbayn

B. 10. 1923 CH44/59

V Portoku dňa 20 Aug. 1884.

Milá Anička moja,
Milí deti moje a
Milý Apró náš!

Tu teda @ Moma pirem voim par riadkov. Cas
Kratky a mala chwila mi ostane k piatni.
Teda uciol haffe obrivny list z Lipska,
Kde som spravil milo dny w drachownej
kabece s naproti mi nyfejmitky som wai
pisal raz. Na Kenei o Lipsku som chiel
a nestihol pisat. W Berlina odletai, tam
som ras bol u stani'ce na uobuch. Z tadiai
som vam pisal list po Papauideberu, ta
dom ste tento list, tych rubajow (vala-
cha a Papauideba) us videli. Ja som
uh uyprowit na Albrei. W Berlin
som s propredom djal prednas'ku w
ew. spolcu. Tente spolce ma' velice dny
dom, kde som i ja mohol horydri dnu-
no mat. Pripravaji tam knihociaru.
A weliainfra sala pluzi k poradeni, pred-
nas'kam, phofram ad. Pripravewa' je
cdu chram, kancel zuprena, a podu
kandou oddet jedu, kde jedu knaz

Prechodim k tvojmu dopisku - a upev-
nim si, ze som sa k tomu pridu-
cim. Som v Berlina, kde som
v poslednom casu bol. Som
v Berlina, kde som v poslednom
casu bol. Som v Berlina, kde
som v poslednom casu bol.

pramij sluyby b., to jest, Mkeji piuseu, po
plokach, aly nemufeli knihy, no vid so klbon,
potom ca mudli, na to nystupji na kanciel
Ed na prednusat. O kum ja vedecre, wleto
nai kabozno vzdclawakudni prednary dnu.
Ja som dral o naris verach za 3y hodiny
prednary. Nach tolv muoho, obzi prohlara
velms zastipeni, w to hydno u kamejrus
novinach oznameni tolv.

Nawitrit hm celnijis muzow, Charlotta,
burg, Pottsdamm, ustany berlinske at
4 Berlin, hm urodit wylet do Rostoku,
w lobota, kde hm n rana do 5 hodiny
astoval na zeleznici. O 5te hodine
pripru do kostonca, uz citau, w wztoc,
lych novinach, ze w Medelu, zaitra bude
po poludni kozat Comspinas Russke
Kurbau and Unguru. Pomysl si
a ja este Newa hm nemal kotowc! Ede,
ede to rohi? Prad na vlyu zivotu

ponarapi a pronarapi. Kuzinal sem dedit
Bohria a mladeho Silippilus uen,
a lahel de dnyzi. Anule este son
si isiel okhadnut Kanden, Kostal, ohol,
nost: Nadermy Kostol, kraje a dnyzi
nost. Nazy sem u uedel Tim meny ale
Kazal tu takom kostole.

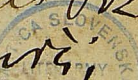
Nedelu pred poluchom bych bol rad sam
Je vzdal na Kazni, ale nychat na to ueloh.
Pracoval sem pri Biblii Silippilus de
dwoch hodin. Kostol nalyz - kazem
vraj bola rad o ci si vame.

W Ponedelok d. 19 sem bol w Oberane
a w Keitige dann. Kuzal sem po Moni.
Wzjel sem sa 2 mile po Moni, obedoval
naukteroval sem Karet luteransku
Mird hrod Tohilawa, w etreho
krajci Knyzane Kormis pochod - a ino
Krajci Austri. S Welrym Wj w dnu ludek
sem na ludiem sobota, nedela, w Kerm.

což lidem umně by i v Hannoveru, nežli
apřes Evropu všim, pokračuje
na Rostock při Opsee - a potom
na Hannover! Meri tu navští-
ví mělká křiž.

Přijavám zrušit Braunsch.
vojny. Děkujeme za vřelý vzor
novu, do Pettungshausu -
nazpět mi vrátit klobuk
žlutý - a matrac s ním po
nem pláwal - dadi mi ho
- ten cylinder - morní zpet.

Nahlym za pol hodiny napsal
ja napsal a k parobok odít -
poprvé do "Warnemünde"
k moři - Ede Khefoth tera le
w kur. Kypeloch baní, Prcto Kon-
cím. Rozdávám vás morní zpet.
Borlin ja prodávají s apra a deti boz.
Kawa. Kvetni sal Wladera zutí,
w potoch, písaní a gramatič. Cat. Mij
vorní miloban

M23 CH41/60

Kassel dne 3 sept. 1861.

Mila' drahá moja'!

Vcera jsem za v Hannoveru rozlučil s Ber-
bion, milým spolutestovatelem mojí.

Edo jsem uvítal rytelem spolu do Celle
a Hermausburgu, v samtom sme boli u
Loho Kupca, čo som si o ňom písal, že
ja moja sára tak pohnutým byt' učil, že
vaterin obet' poskytl Pest; tuto -

(Hermausburgu) som stravit' nedel' učil
u Harmsa! Toto je diev Berri človek,
ten z dediny poje' lod' missonarstva
vymanit' k pohanom a vychováva
apertobu pohanov. Každý 45 rok
uč' 24, a oteroz tuším 48 porieka
a popelac' bude tam na pusté pohausci.

Rudem vam o ňom vypravat. Eper
do Hannoveru príjdie rozlučit' som
aro hovoriť viera s Berbion. Do Caselu

nom púsal w łoci. Rano som žural
do południa list na Králo Hannoveraše,
ho, ktorý mi 100 Tolarow po Eupmannovi, super,
intencantom postal. Po počutí som sa
wymuru dal na Wrehelshöhe, kde som veľa
krámeho uvidel, a azpen obrazy mám ostal,
nim soho wretého dnešem. Začto idem
do Eisenachu a na Wartburg. Potom sa
mi ľudem tu ponúklat domov, radých
orolo 12 kol doma, na keden ruspm,
preto mi jiste ku Kurmangym (P.,
Jesstadt, H. 50). Neurin este sám dnes
či nepôjdem na Mnichow, alych i lang,
sprucek uvidel, a či sa neabaurin den
lebr dva w Erlange a Norimberku, em
ty sa o daš púchod obnesoril.

Det. leda ten uychystawaj, dusa mila.
Myslm dat klapcar do Oberpfützn, urobil
som w Hannover 2 radnosť i Director, krasť
dety megú laerejsi perponat. Kaucis sa som

mi ne
niečo
Ave fa
Kot
noca
6 me
2 ju
to na
Kabe
a k
par
Fu
s tm
Muz
lwe
we
Proh
wla
mysl
tych

mi nemci ne i madarsky. A predsa Tam
miera tazy' vted madarsky. Kffaw Gult.
Avefa podporuje tuto s'olu.

Koceli ^{agost} 'muf' kazdy' mal 6, a 3 uraj
nocai. 12 pari' onie, lebo fusarali,
6 mien'ew, 4 uterady a 4 serwitky.
2 puceani' nohai'e, 2 fegltuchewi' na leto
to na kazdy' den, na swateb uniformu
Kabat (braun) uim nohai'e puceani'
a hie na leto. 3 pary' stybli' a jidra
par pantofl', a na klauu swat' (grau),
Tuto to ma's. Nemim co a jado sa
s tm' s'ownas'. Zda' sa mi to melnani'.
Muz' ale co je rolit? Myslim ze' dohmad
bude lepsi' ako w Tesne.

Wedre' sa mi dobre chwala hui' Tamu
Prohu, lea' ma trapi' ni' velice dom a
vlas' sy' s' detmi a domacimi velmo! huz'
mystmi' na vas. Preto pochylujem, ze'
tych uweko' co som mat'kazal pochodit.

Pohľadom to tu vopred moj' obraz, kt.
m' som ušiel & v'oh' profmanovi
daj spravit, mam uš este ale 18,
ostatne som poradaval.

Toto p'rcim o 11 hodin v noci;
začim d. 4^{ty} sept. idem do Eisenachu
a na Wartburg. Inad este v cestz
vam daj s'brnem napisat. Mz
mi ale do k'rske p'iste.

Prost'vam ta sto raz, deti, vecherka
milyp' ardeum'iu n'cip'š, pam brata
škodäira p'rcine p'rdanup'ia a o'p'i.
mep'ie. Chvalneq' p'rcine p'ra a Pa.
ha, z' nam tak maoho dobreho d'ie.

Milost' Pana nasho J'rie K'ryste
budz' se v'rechnem. Vam, amen.

Tvoj

verny a uprny
Miloslav M

Balik

24

M 23 CH 491 / 61

Durá tula' i

Estu jom ar do ches u deti nebol, ale ches uz
tu vybehnen, co jara tazko. Audenciis sme
este nemali, ches sa teprave dovrime ked
nas prijme cisar, tak sa nadepeme, ze nas
tra vo stvrtok.

Deputacia velikaupra, uz je 50 mužov sa
bola zhromozdila, ale sa tu dramo uz je tyzden
bavili, le cisar teprave v pondelok v noci dje
z Benatek, a mimo toho tak velka depu-
tacia sa neprijma pri dvore. Mi sa vzchobe,
ostavim nas tu ak este predia dje.

Pojde nas lea osem k cisarovi.

Ja som este ani mi nerupoval. Prad
mame celu showardy a porad, celu sestinu
spolu pri obedu, na hostinu, v kerovani
a jara to uz ut led' fara' dbra' chupa.

Ja sude po Olham ja nevidim. Pripis k
ciranom je vyborny. Cely statok jarely
to by malo je vypracovaný a podane
do K cirani.

Luto mi je Cobroch, ale vse je tam, kde
dnesi Pan jeho vernost. Pater moji
menom imban, bratra a pribrany.

Ja ja ludem usilovat w Piatok
wrat rano z Neme sa pohum, to bude
dia 13 Decembra. Tak teda porli mi wufre,
ty do Hlodovino farmama s wzikom, tak
aly aspon o 8 w w Hlodovine, a potom
mi mal ked ja owolo 10-11 hodin to
wfidem. Jste ty ja wlaio ale prihodlo,
se tyk s rannim wlaiem nedjel,
nech w Pater tam wottane, ja potom s nei
mi wlaion iste pri dem. Budeli toty
Pan chiti to.

Pan Leberny, Kuzmany, fanuwi jęjy th
podeu poddanyj, jętem wretes
naci Franuwi, Pantiy, Zawodni
Turzo ued ad.

Madau huzue ja napinawis
proti nain. Norny wiekly o nain
dohu pira. Moj ctawos tiez
tu nawolit kupatui.

Her usi ne stiknem uai.
Kuzrawam acti, lipca a wiekly
poddanyj. Pan Koch ludzy
Wau.

W Wecki dca 11 we strach 1867.
12

Twoj

wemy
Doktor

M23CH41/62

Piśmianka 12 czerwca po południu o 4 godzin
1862

Dużo miło!

23 21

Priechodzę od obiedu, a x Al. Dziwni. Powodni już
mojich bestiiow od lirain pocniei po osiedrych ms.
niśtroich. Ale dniej smie mali auricijciu plawnie,
a roboty do dniej wlo vela i Pestaupus rialeji,
faktori

Dniej zaito a poraito kude car so jenuwal,
nau wecon, teda ja przed pondelkem odit remis,
rui. Daito la nau chwera. Rikn dobre wic,
de.

Kuratorowi tute aditro jirem, aly opuc,
mail aj inya, alye ty nemala stawo dawmii.

W pondelok porci tad farmara, aly uz wiaz
sano wot w Katic; lebo ja sam musim prist,
Skarnida wyplatit, sed' nebol w Hrdonine.
Ten farmar ale nech wezme woz knizy i plachy
sou, lebo knizy otal poroze.

Jakli bych ja do poludnia w pondelok
do Katic nepridit, nech ide s Krihawi do,
mow sam, ja potom w utorok s Cahnou,
jyjuj miedem do senice. Neueni jaro
ni prjde roboty s praiou sou, o etoty uz
solro wlo. Piseu aj Skarnidow, aly
tye knizy wydat wyrazat Krihawi.
Farmar nech leu Skarnidow ide.

Nestaem nac. Poza wimohicenu wai joni,
cain. Neueni ju Kaini, prawo, viera su ja
y hodny wot s hmi. Dajii s nich porokwat.
Ja Ja woka van a banu jeni. Krypta penicain.
W Sturtoš s. 12 juna 1862. Woz dostojny

Wszystko do Katic i
Katic i
Katic i
Katic i
Katic i

Some
Doney,
of Frank on the
familiar way.

W. W. Johnson

MUSCHL 41/63

Mo Viedni v sobotu dnu 26. júlia 1862

Milá drahá majo!

Tento den mám slobodný, idem Ti teda pár riadkov napísať. Dívam tu na Mariahefe pre blízkeho k dievčenu. We Strub weier som ja sem porád doťahoval a tu bývam. Dnes weier idem do Strubec.

We Strubek som ja chud rano vybral k detom. Preto so radosti! Prave strajla pani Ritzka dievča u. Za chvilu, kým ich pripravila som ja išiel na sniežanku a potom som si odvedol sam deti do školy.

Tan i pani i Fleming Schür-owci me veľmi vítali a tešili sa. Mária ja mala o 9 hodni riat a p. Superintendent Gumpel neprítel. Čakalo ja do 10, a on mi nehoší. Takm riatil som examen a ja som predídal. Kandidat Klein bol w kalu kufťwe učitel. Kol to wraj rnamenty riat Kurmáingler, potom ale išiel do Baselu, kde Kabinetsrath Kurthe. Ja som to ale hewedel, pri samej skauce som poznal, že moja a deti anpandzi. Pital ja jih tal Konfute o Boží woli, že z toho wyrasalo, jaľohy Böh i rleho bol pôvodem. A ponewaj práwe našu Božentku examenoval, etora nu dobre odporidala, ale ja nehanal z odperwoti saje, ale mať chet, že iste z Boží wole to pochod, red' heb rle woli, ja som chytal Mirami a spytal ja Božiny, w mysh' sama, či je Böh pôwod rleho? Ona wyborne odwetila se mi. No tedy, ponewaj ke esto uereli, od kiat, či je, pytam ja to w kiat pochod' rle? A ona chytro: „aus der Fünch“; ponewaj som ja a pital ja dralych, či Böh může byt wyhlalowaný w

priveden hriča? Wteta odvetili, Mein! Paan Klein bol
preklesovany od mladiko ravnika! Potem aj m dedawal, ji
hey, zi Wroh nemi prived hriča! A D.

O 12 hodini prišel: Gimesch a bol do 1/2 hodiny pri,
tomny, a ras odšel. Ja sem tedo počal: Nemil exa-
men. Nolo wela panj, matet a otar panew, sluska
wla wem podarena. Diewanu hase ja wyborne dzuz,
a Zelmira; a Ehrenbuch-u priela. Wyborne odpo-
wiedaly obe, ali Zela je talent! potat

Rozena toho wem je wla najprijazis aro w lani. Ale
opratne netwo rjadny. Ealoby na ni. Kusa od 3 hodi twak
u Ritow wbi sad, je sad wypradol examen.

W Pater, wera sem jo po hodi wypradol diewanu
i Melosawa a Pater, tam sem wdel Kwioldkow, radow,
opice, medvedu, lwow a wli sem w diwale opis,
čakow, ide la modirwati. namamente opic, psy, so-
ne, o cini ti duma wywzpra'waji diewani a jami.

Potem sem wdeli aj do kingetspueta a Rozena s
Zelmira si na Kwi sedeli a potocili ja. Zelmira
ja lea porad prijje o tesi a wly ni wzeawa a na
teba ja wyprytaje, o dedolow ja wywedi, na Kortura
ja wi neure wraj wapamatat aro wyremi a D. Sla-
woslyj weli'e fajro hovor. To diewa weli' potow,
ky urohilo.

Dnes ar idem tedo pri, pre chlapcow. Strany toho,
kedy pre nas por las mate renozem s estotom urat, ale
si myslim, je budučeho piatku, to je 1 Augusta s nočnim wlaem

wyjdem z miasta. Kedy to ja sumohlo stat, teda by som w sobe,
to rano ja vybral. Na wresel pad w piatok na jsteb,
ma mozes d' laknova postat, aly us' orelu 10 h.
wecer mal porovne, ed' privedeme, aly sme hrad
mohli jarnu a vally jet. Jstebym neproli
necl d'ca na rannu vlak.

Opadne, este ludeme pisat z urice. Ne teato
lit ale la weliu nespotehajte, lebo my privedeme d.
meine ku orolu stary-ctvrtku, a tu by wlo porci
pisat wam, aly stev piatok postat furmanu.

Teda lepri je, ed' ku miatru ja pripravu
furnaru. A my ter' lepri ja penablat ludeme
ked' ludeme wedy, ze nas tam us' furmanu celi,

Brucara a telumru mi wera wcu weliu narla,
doli, alych ma nurou pozdradowat, ed' pisat
ludem. Teda pripri prdeiny postaw w zic
prurim nilych!

Mat sem wela radost' a rad som, ze som
ivot. Kedy ku este chlapi tak wli zachovani
alych i' z tych ja poterit mohol.

Teraz este i' exped'iu idem wlit narho spved.
ceni. Lebo mi wela ztatralto Meekshunite w'p'is'
ku'. U ludem mat trapenia. Mupin sech pisat ad'effy

Mayte ja wdebi dohr. Brucari bas sa mod'bach Panu
jrohu. On was zachowaj w uscho elku.

Twir

Prdeiny milo pany

Chargé

Chargé

Louis

57

Anna Hurban,

Pfarrersfrau

in

L. Post: Kenitz

Fluboka

francé-recommandit

in Ungarn

Dr. Huban, Cassel, Hôtel König u. Preussen

M23U411/64

W Stendale dnia 14 dub. 1863.

Duża moja miła!

Pan Bóg poręczał nasz i wychowanie i wychowanie, aż
jme stał się sem do Stendala pristi. Gospodin zachowa
naj i U's a posilni vo všestom dobrom, a nad
vřesto w duřalivosti k trohu a Panu našmu
Ježiš. Krystu, jemuž bud věčna' čest i chwála za
mnoha milosrdenství, kteri k nám preukazuje.

Nepřihol som do teraz na celý celý ani ku denník naš
pirat; porad len zmena a premena času, ľud, pre-
šov, myšlienok i záležitostí: tím menej som ale
mohol na tix myšlieť.

Wiera jme přibylí sem. Wiera sme tiež hneď
navštívilí direktora gymnasia Dr. Krahnera a Superint.
Dr. Borgharda. Tu som sa teda zvedel hneď ako na
čom stojím strany švédčara. Mily náš Niere štádal
po prapřích gymnasiách niesto jme nášho švédčara a
na švédčarovi zdejsem našiel mu priateľa. Dr. Krah-
ner teda ohliadal sa hneď po pomoci, lebo tu niesto
žiadneho Alumnem, ani konvitu, ani spoločného
penzionatu. Je tu škola, jedna z najkvetúcejších,
která je až preplnená, takže teraz musia zotú-
eť gymnasia w tomto kraji (Altmark
rečonom) zalladať. Dr. Krahner teda poriešal
o profesorzatku svojom priateľom, tutejším knazom,
professorom, podporovateľom o tom a hneď doštal
prislúbenie, že oni všetci urobia, aby hochšar švédčan
tu študovať mohol a hneď tiež šiel Dr. Krahnerovi
použiť na opatrení mu nadna, porteli, stolika,
korpony so snidanim a večerom, na knihy atd. Ešte
bola starost o obed. Obed je tu na w najnie drahy. Tu
pravduh meri seba Superintendens, knazi a prednejši Urad.

ni štátni jemu pri vojozom stole obed davat. Ale, to sa mu oznamí pordejnie, ktorý deň ku ktorému vždy bude pozvaný. Tak je to tu v obyčaji i pri mých. To je tedy dokonale; zaneprázdnenie w studiach prijíť ale bude mať tiež spoločnosť s jedného krásneho synom, s ktorým i bývať bude. Hodným wraj chlapcom; i páni jeho Indica i chyzka poriadnu a schlackabine pri nakladol.

Rok sme ihneď vyzovali od Obrertora k obedu, a po obedu z hostinca preniesli sme sa na úžvanie p. Sup. Borgharda do jeho domu, kde to bolo pienen.

Večer sme oba tak už boli ustatí, že sme dúš do 8 hodiny spali. Wyronajie spolu modlitba, boli sme pozvaní z našej chyzy do izby spoločnej k štyri D. domacej. Diera šťona hrála na klavier, a my sme spievali pieseň; Sup. Borghard uťal prax 53 Kapitola, a krásy vyklad. Potom z knihy upomenúte na pvetá nevera a po behu kladauni spajeni w Krystu. Tak sa proričawe modlit, a zavrcl i náinš, i nas nichodpis, i menovite synla uarko do modlitky tej prehranej. Modlitba i wntro ošťatun sa by jedairy wykonawalo.

Večer ešte našim podbrnút, boli sme v tom dome, ktorý máte odkreslený wo ketozore za tarreie, nej Bibelstunde. Tató sa dšywa w orDeleuni pikom chránu, w ktorom sa obyčajne splyš B. svet, bawidaji. Tam sa tiež pieseň spiewala, wyklad držal Sup. Borghard a modlitba, potom zas sa večer

respiewal a isto ja demow. Je to kostal nadherny,
ale bez wietkej nowejj okvazy. Liji tu tier ludu urow,
na ten ro starocitnosti. Mesto Skendal ma 10.000 oby-
selow a je starozitne. Wicet cely monasiry wykhada, tu
je jedhaery ziwj, mestarstwo ja ziwj reweplani a
zemjedelanim, je to tu dobre swto pre ucenie ja.
Sket tej velromeskej paznosti a fabrickeho ziwota.

Gymnasium, stawenia perne, pohodne, professorow
14, direktor mily, dohotowy, lasnyj pluj pan. Turuplatz
maju zhotowy vzdaleny, Spielplatz hued mi Gymna-
sium welmi priestrenny. Klade, ja dner pierzja, jedy,
urowne w twan, zdawi chlapci. Pan direktor
ma wreda na horpoda ludu, cu horeturow a je welmi
mily a dohotowa pan. Tal tier p. Superintendent
ka welmi mily a pobozny pan. To pan dteraz
poznal a skupil. A to som ti teda wopred popis
chud, aby neupila dhotowaahy opis usty najrom
prečitowac a potom az na mily predmet tento prichod
dzut. Mein zaiste je ta najvise bud interessowac w
obrazka toho, w ktorom twij wetero konac bude dilo
wopje. Ja sam dorela spoznyj. Neuzije z mily dhoty
niridy, a wedy bude mas puležitost leprie a leprie
mrauy a zporoty indie. Wicetou teny orrom na Bohu
dohrom zaberai hude, jalo mu unruuachia doli dawa
hude a jid porchud modelly jeho i aare. Ludu per-
niu d nar wdiw, az je tych, w mu dner a zaiste
dobre uroki urobili dote, opatru poruime pan.
Bohu laflawemu a milowidnemu.

Teraz teda w kratkost a jinych skusenostach na up.

Štá 9 dubna t. d. pue sa trápae dostali do Brna,
kde pue w Restauracii na laurci předčienali do
2 popolacii a potom do Prahy leteli. Na cste
pue uie pamatného uespítiti.

Oni to w Praze pue povodil hectorára pro vradu,
roch a uide pro Praze. K Roberta pue sa disquiti,
rovna namame. Tea grohan pue povzil pavyla.
Tyš by sa wš chel so unom wadit, ale pue púatit
rei, veruoi au, že eadnoble sa wateu, mu jelo
cste zlywapiu rov zlatých obrleu. Proti t. d.
apru, uuehlea uz' podni' wš trýjib, aby i
male' zlyfry a ued' plasy w' šer' perlahi.
a potom to hodiu tomu kramarowi jeho komunisti
narstow. Aši pue naramni tramans' hýe.

Robti teny huzie' pariel na uenet, a domu
to nepnau, uyleri' jed' uelhu tu maji' Jerberu,
u' ued'ho huje, profesora, s tím pue par kordis' t. d.
ut' uylf. K Ruju' tu pue wš daji' sa oba uelmu
pweine pordamwaxi. Starý Marauis ma uelmu dohr
a pweie prijat. K Ruju' tu pue uelhu, au. w uelhu.
Wuies pue pwaui' s Jerberom, Ruju' tu a Tuberton.
Tento je exaltovaný a poruchný uel. Kalwis
per se a jen' uel. Ofatne ilowek chteuy, uunuy
a. Kely ho uau daehem huzie' ošwrietit iste uelposled
uie' máto by, zaujimat' mohel w drame tohoto
Terajského ašeho žiwota. Merol pue sa s hies z
Prahy do Roudnice, w ho jeho pawi' cakala a eek
pue s auu par flow pue hovoril. J jedu uelady
student z Poděbrad pue uelol s hies. W Austrí,
(Austrij) pue sa uylereli na parobu, po tom hectorari

velko
láka
moh
vel
vel
vel
va
Pm
Ho
dub
chr
p
ani
pau
pra
za
Po
had
Pre
ni
cro
p
nif
m
fr
teb

velkou tuzbou hrel. Stavba po Labě pravdě i nyní
lákala. Kruha ujo za palube volita dobre šušky,
mohol hm w nej pohodlne krásy pniowy perovna,
vet. Chuteli nam Turje pagácky a dobre pivo.
Metozar bol u vytrzeni jurad a ku h heroni,
jako pi on rád ze ide po staroflevansem Labě
tam, ide tude sa moze uzdeluovat. Kuluwal s
velkem pikrosem chiet ni odmenit mozi astar
vami.

Oni sme teda uweier dnu 11 dubna do Nauraiu a
krozili sa u mesta Weimaru do hor pody. Kecku 12
dubna sme dospvati. Pánu nappni dorua, potem u
chráme dorfrom Sophie, kde Langbein, Liebner
su dvorski karateha. Ale Bohuziel nerazal Tomas
ani jedni, ani druzi, ale jarysi Käufer, Mary
pani. Kareu bola staromodna. Schinkohy, je
pravda bol ra rationalisti ei nezual, ale ordu
za pietis tu eu.

Do kostole sme navstivili Langbein. Bol velmi uradurany
nad prihodu mojim a dal posehnanu i svetozarovu.
Pre Slobodu daara hm vynadad, Ex-jedo vyborugeth kas,
ni. Aj inac mi zastubrit, ked raz ofstaneme perobenu u
sroly pomocou svojou nem pomahat chiet.

Do potudni kazal jedu kandidat, i tu sme ocuti. Ale naj,
povri sa wejiu bla navrtava u Fröhliche, u Nalo,
niff-From uslave. Tam ma velmu prijouno prewepulu
vetro. Bol hm i hnev pžany 12 weera, kde sme čuti
Fröhlich jwlas dal ra pochytro svojou aršaw do Mosti
teb nice. Tam sme zerpvati pieren staro aršawu

a vini ugrizali, alych jin z malj' razpodelny
prednaralo nas a cese uerej. Tu sem jin polozil
na podce boe uaru - a mi haed na skoli nare
offeru spravili, lferu lude joro Grundstoch
dalre, prior. Tam bla sluzba H. Biela u
mojom pugler. Na kolekach wrete modlik
ja ra krazom poprin Froklichom za wrety
potrely i za narvi nas zachorvany wo Nere
otcow. Ar k stran wrete hne po hnuti' bli.

O tu erte indy, teraz uz me raj dnu.

Sozial sem se tam i s podujin Staats rathou
z Rusju, wozj aro lutheran astopi Staralto
a wykladaly najbypri. sluzba Bozu tu. Terpe
ho z namofo jo unon. Tem sluzi vela usobi
ra nas w Rusju. Dajz to Dine Proje!

Nawstikt sem w Hajdanoch i N. Liebauers,
oberhofygodynera.

Z Hajdian da 12 dnu rano sem letel
do Lipska, ide od 1 do 6 hodiny sem ja
divah po mestu z Kraicow a vrdel sem ja
po prwi i weteri pwestny jarmot Lipsky.
To sem ani w maiz nemal takeho obrazu
ludsky cianosti. O 6 waci sem padli na
reberuicu a letel do Sevna, Magde-
burgu. Tu bla uoc stranena a rano dne

13 dalma pui tudei vetele do Stendalu,
Na este pui dobre zdraus' voli a svetizar
nepremeneu obreho kamoru. Kuv' dmi, juro
ju vultu vas ludem. Ja ho tu us' doulu
chem opadt, a bruden tu za pui dmi, mi
odchode wau za kapurcu par nadous

Pozdravujem svaim brata Kujnoviho.

Pisti mi aru la mate. Kthi ke in
sem nepialu este, kada d' 15 dalma nepu-
te. Ak' wrolwer puiat ludetu, pisti
d' Neuendettelsau, wad' ap'ro in,
mit Briefen ad' Jofra. J. Da Weber
postu: Kloster-Heilsbrunn, in Bayern.

Mi tab' vi pui'icau. Ja mita chra nupji
& Abramia domoru elygi. Mhlasti v'kha
necho, Ota, hyn, i' Kaha w. Amen.

Twij'

Vary'

D. Starbuc

[Signature]

Letv'ar con' nac'aral w' Dardaniich, p' d' m.
cov'ar in tier' nestihol, ^{drda} ak' wam ho ro Stendalu
p' d' l. Zaitra mi M'ary o Klafu.

Stendal 16 dubna 1873

Jsem ušel jedné hodinku času, abych Vám dříve dráhé moje
záse o přezítom čase zprávu podal.

Wčerajší list mohl byt důkladnější a aj na dnes och-
ložený, bo nebolo wčera, ako som písal prijímanie žiadeň
a předspaweni učitelstwa, ale dnes je. Ja som ale rozumel
Directora, ked to clovek tu velmi musí uši natrať
kým porozumie čo wania proušeni. Wčera ked som
dohotovil list - zisiel som ku druhému snedaniu; bo
nemel clop wela jedla, lewke nie tak rážioné jedlá, lbo
my. Tam pri druhom snedaniu dovedel som sa, ze to
ten dnes dňa 16 dub. ako mi to Dr. Krahnert bol
~~psal~~

Rozmýšľali sme ponajvíce o našich náležitostach, o
ktorých tuna prachmalo medis. Ani tu toho staroluberaň
wého žiwota už niet, ako inde. Ale predca jesto wedomia
lutheranpwa a nedajú sa ludia kalwinipwax jesto tu pre
kalwinow zlaťny karatel, s ktorými som aj wčera bol suši
u Superintendenta. Prawda, že si ta nermis dusa milá
předpawil Molnira z Javornika, lbo dakeho madarskeho kábo
mista. Milý, rážny, conservatiwne singlajien i w věcch
wespých, wšpohoweny a wlıdny muž. Menyí sa Weber.
Porhovor sa ani w najmensom, prawda, nedostknal rozde-
low wo věre, z káďial zawiéram, ze ja znaju jedon dru-
heho a drí káďy pozje.

To snedání wčera jme so lwetuskom milým, který w tuto
chwiku sa sám potí pri skúškach o triedu - boť trijedny
waimu tam přispel ku pomoci! - myšli na waly otolo mēsa
ja trahnúie a tam jme sa wazmýwali o wšelrom potrebnom
Přisil a rapominat som ho, aby pozor mal na seba
pri wátsy slubode, w ktorí přide teraz a aby dobrodlnow
přijmí nerawdal přičiny k nespokojnosti wlebo prawe k za-

lobam. Sukajko milý chápal veľmi vnučavo a veľkú výnauu svojho nového stavu a plný je najlepšej vôle, nech už len Pan ras Ješ Kristus pojme ho ľaskať a z milosti za ruku a vedie k cieľu tak vnuče od nás vy-
modlenému.

O pol jednej sašli sme spolu ku okedu ku fararovi, či pastovovi pri Kostole Jerkuba, menuje sa Staude. Má veľmi milú panu a dieťaťa deti. Oba ešte mladí. Po obede sme boli v zahrade a kúni dobre cigara. Potom kánu piť a sašli ohľadnuť kostol. Wehlanpo stavania z palenej tehly, takie z vonku karóni tehla vzo znať možno, lebo omatované to nemí. Z riutá je zahelený. Jestá tu vela verbarých pamätností, ktorí su nesmiernej ceny, le sa veľmi riedke. W samom kostole vid' sa tiež chudob-
ný duch viery. Stohi truchle, na kýd nuthá, spinawi a neporiadno starveni. Napravená cirkev nezarobila nič, tisim od 200 rokov. Jtye chodníky ku kostolu su veľmi zaraple a neuykladeni. W delný deň za tu ani nechod' do kostola. A inái sa mi farari zaloval na nepobožnosť ludu. Len výminky su lepšie.

Mal som ale radost poznat tu w chráme muža jed-
ného prespeho, meno mi vyjadlo, od úradu, je Totur Kreis - Richter, na tom som mal veľkú radost. Muž vypo-
učení a wprnawai viery našej uprimný. Ten ma pris-
iel ku Staude mu vykladat a ueriel nas w kostole. Stm som
su dobre zabával. Tak tieh prisiel sa unon do kostola
Pastor na Marienkirche menom Kirchner so svojim fer-
tron milým dievčatom. Pookhadajni kostol sašli sme
spolu do tak zvanej Mier-Keller, od mesta na pol
hodiny kúntome wyvýsej Roper, pod nim pivnica a
na non uterená dvorana i prtedomnie, zkadit je poh-
lad na mesto preatzeny. Je to tu totur veľka vovna,

takže kam len oko páha rovinnu upriechladnú skhádza.
Kam je pierovité a uurodná, urod' sa nie veľa, ale
premieňa (pito) nie, najmä zemiaky. Preto tento úrod
tu je milá návšteva škendaliov. Jurtoty keď my, vlna
tu pekní spoločnosť parov, páni, chlapcov a dievčat.
Kľuom sa to včetro nadaja. Čeli Rovny kámy sa vyprá,
ji sa par hodín. Dievčatá a páni majú so sebou
robotu a vysivajú lebo pletú. Di curre je pravda ten
porochny. Krivotina ale tu je viacka. A už to pohl.
nejšie domy ju aj vankoncom vyhodili ako sa spúžila pri
leži w bláznivý hlavu Eugenie sa vlna zrodila.

Lišov tu w škendale je jupny, mravný. Pokojní ulice na
štavitnosť ukarujú pavbou domov svojich.

To som napísal do snedania.

Teraz radostná správa, je mój ubohý kvetiarik tu
na škole dobre obšťal. Rečkonon práve upíral nad
wrestrych pibežníkov, a la truspy dobre obšťal; pre
tyeto predmety by bol nie pje do Secundy (ktorá ma dvoj
roiny beh, ale splendide do Tertie druhej (w a; tato ma
dvoj roiny karej) pretolzeny bywal. Ošťatno terú nadejis
wzhidit u škitelow (tito ja tu len úri selis volaji! alebo kerú
profesori ja a mišy velmo vela nás mohli!), je mi vrestor
nadejis urobiť, je w pol wlu odbaveni bude mať prí Tertiu
a prepe do 1^{ej}, to jest na tertu vol' niže byt sekundán.
alebo za 8 wlov aj Univerzitu odbaveni. Z obľah
tohoto teda môžeš ja upistat a upolojit chca nula.

Príjmami lamo wlo pronikawé. Chlapci w 8 do 11
vln kurami a pntylo id toho wlu 58. Je to tu chape
ari radost! O 11 ja razwoniło 2 Príjmami ziaras a
predšaweni nových dvoch učitelow.

Čiaci w name prijati po brádky prímluwe Direktora
museli jednotlivé rady podawat Direktoronu; je chape zářny
školské rachowawat a chawat sa štatoim. To niže ubo

gymnazijski jacobini Sextiani, Quintiani, Quartiani;
vyššieho gymnazijski jednu za celú klasu podal
mlu direktorovi. Menom Tertie nypoval direktor
ktorému a druzi ruku jeho koverit mu: Ty ty mój
a deleka prihodiš, z daleka si prisiel aet svoj klada
ten uel, ktorý my tu ná' doľahnuť sa mažeme! No
ty mój, rostaš na este hrdej, ber uhony, pilny a
narim záronom potuiny! Aty red' sa raz nauvatis do
donu, z itreho si nypiel, mohol si postuzit vojnu
namu a wlasti popji. Tak aji ma koverit-mia slyt za,
liati. Wobec nich este som mi lúciemal sa s ním
toelo nespriat, aro teraz. On je junacy, Murim ru,
ku podal. Aji inai je moreho predseuzati, a
u led' ho ucin a napominaru a modly sa s ním
a zbadu mi, plať wola i on slyt. Mus' Pan Rob
ost'nyh' náim ho tu.

Po prijatim o bebrwali huc a huperintendentu a
ja po obece robil maustey u professorow. T maš
arpoi mena tych nilych otow drulych wetusonych, tuto
ho ludi uici: Dr. Hardter, Ordinarius klas, Dr. Müller,
Dr. Berthold, Dr. Eitze (a Eitze), Dr. Wilke, Dr. Jan
Robi. Pow' som aji u Presidentu s'ich, Geheimratho
Siebera, w itreho dome a s prilyzuyim jeho w jedny
iebe tywas hude. Sweliryim interesse počawal moji
wzprawy o roznych zalezitostach a slyti ja u tieri o twemim
pam'cu. Tak to utim premuzeny konim tyto riad'
ky doma w poroji. Prawe tu pred chwiľou w'el sup.
mój doma'ci pan, a pochwiti s'ydeme spolu k direktorowi
na weteru.

Musim us' Teru list na dnes zawret. Začto este
dowim daw a spolu a poctu ho w dwerim do
Magdeburgu z pat' idio. Dnes som dostal list od Borbyja.
Woli ma do Greizu, a mi trochu na bok pache,
ki sa s ním leu w Erlange uardis ber'pochyly.
S' Rohan Mgi. Auler' Amicka. pow' Dr.

dni 17 dubna w Lundu

Prer. Borchardt a napr. hebrajski učitel
převzal povolení. Kola velmi volná a rozto-
měná vzhledem. J. Hertzka a chasid mladou d.
rektorovon w duhuj chýzi se traktoval. Učel.
přelal dovolení od muna buer nu dat pohansk
vni. Koli sukajsi dobrej vůle. Aho sme
my cingati a pohary cingati i vni. Mne př.
přel. rektor, ja sm. daruwal plan a heper.
potom q mysl uctelno přepil o leire. U byp.
nomi nejmn. Koli pohansk' a dlho pro he.
jom traste ja ne uhevonilo. Kardi' w
ranyskej. Ubee we su i přel. wselom peradeu
wreho solidnejzi aro u uai. U uar i po uajpraj.
sme traste - ide hurrah! a hallo', tary ja
hnu zatou at kpi'. To sm to praj ras zpo.
wovoval, aro wrete arpon' z minuty tidem.
myslel.

Dnes teda máme sobotu, zaitu ludem switit
Modlu w Magdeburgu.

Tu kla! Niže sobota, wrdni w Kalendaru, se
je piatok! No i to dobre. Tye dny ja mi
len tar rukajsi, a Kalendar sm bi neaprial
do deuni ce.

Přehodni d modleme ranneho a frictura.
Pronikawe modlit ja se w rdt en wrety ur low zely,
zichoti a wretyel na wddw, aro i my ja modřivame

Srebrar ene mal me tonuon. A popoturi
ku ja uderu odchodi mi darovani
hodnu kalski, aly si ma mohol vypre,
wadi.

No tar kuda do dus juu od Vas uel/
tal hitu. Eto ar dus nepri-
ni ni potonu to aj pri de vude nupet
daride iude perlaug lyt.

Nui ar co zhyon, Melist Kroha Olu
lyna. Mcha pu hudi se urupneni
Vani odparwad az na Uely Amer.

Tun

weny

D Shurbaay

V Devíne dňa 18 dubna 1863

Milí drahí Anička moji!

Darmo som viera do 2 hodiny na Váš list w Steudale
čítal. Poručil som teda poslať listy, akly došli, do
Lipka, kam späť musím ešte ísť. Musí teda ísť
tu w Magdeburgu, pravoslávnom Devíne odpovúť si,
a pri písaní tohoto listu Tebe a Vám spojím mi-
stom. Na deňnik ani nyrškej, neviem, w čom to
musím písať, čo národo nemá ústa, aspoň zväčša je
taký' orod denníkov. Ale už takto list sa len pre-
číta, najmä keď je od milého vzdialeného. Pomali pú-
i pre mňa prestane byť razijnájným písať, lebo táto
je toho uvideného a spúšaného, že slovek určí' sa tým
darobným mraveničkom, ktorý sa do ballastu veľkého
chytá, aby ho premielol zo života na papier! Musí ale
dobre vedieť, že Vám i eye otrupujú, ktoré ovládajú
Vám poslať ústať budú pokračovať w listach mo-
jich. Skladajte teda listy, aby časom mohli u nás ľah-
mu plúžiť za rozponičku.

Wšom dňa 18. a som sa po poludní rozlúčil s milými
Steudalí! (Pravá i ušetei vyslovujú Steudal, naproti
Hamburci, Merleburci a iní Steudal.) A pú' takto
všetko slo: kvetozár ešte i tá posledná noc, bar už bol
na spoji hospodu prenesení spal so mnou u Superintendy
za Brugharda. Nesmedal ale s nami, lebo si poručil,
aby som ho zobudil wafne rano, keď večer nemohol pú-
lekať prechádzajú, bywsi pozvaný k direktorovi, kde ako
som van písal veľká barto bola. Ohudac ho teda, pobral sa
suhajko domov, reitín a latinčinu študovať a tam aj
pú- chleht s patrou posmedal. Po škole, kde uraj medzi
pružých sa pri pubeku odpoved' na otázky dohrával, a
do Oellema toho písal, w ktorom felchti, čo majú' nádejú

za 1 rok odbanit Jertu. Nisi to chlapca nascho
ucilo, carje kedra caral ur' ras ist do sloly. Obe,
dovati smespolu u Borghardt a ja od abedu odbehol
som este k Direktorowi, ho neapchi ho doma pred
potadnim, nechal som ja ber rozhodnemä ja s nim odtrh'
nuv od Skendetu. Berat som teda - bo o dvoch
mal wlar ma pred odniest - hodny kus Skendalom
a Direktor mi z daleka ur' otwiral dvere, - kome
ulici na srey zatwara Gymnasium a dom Direktora
row, tarje led od domu bezi ku Gymnasium, mij
no ho widet na 4 minuty cesty z areu Direktorov
wych alebo gymnasiálnych.

Zatwara velmi, zi som tarj predvrity a unival som
to, ri wrak vi, ze mam cas odmerat. Rozhoditi
me ja s nim a panou jeho a ja berat spet na
moy byt. Popatovane majuc vresro, wral som sly
ku domaci, a ta sejala moze weci a my so weta
som spaurowali sme na radzici, ktori meji alati
ko od samy, tar asi ty hodiny cesty. Tam sme sa este
dobe' z 4 hodiny spoly nachodili.

Ala ja tar prechodnie - kedo tu ra rami? Drel
tor. Ala uttase! On wedel, ze swetozarowai bude chiro
jamemu ist dobrej polhodiny na jeho byt, wysiel teda
jam pre neho. Ale nechal kis zas, aly smespolu
boli a slybit, ze led padat bndem zase ja objaui. Tar
me este spolu rami ja prechodili af ty hodiny. Tu
cinga, rusei wrei, estowatetia wstapujin, Direktor
ja objaui, ja paruzin do wagonu kapru, bndu,
hwetar pomaha, cingä dwanz, ja idem z wagonu
von waltuiv ja s otcom aowys, noweho syna,
Conduttore Kriv' a Fustangin, s Bohem Rita

moji, boetaj si pre utera, angaj po tretu
ja sura direktorin poram a tes abegnuie
ma pomaha mi do miza! Rucen ja lybe!
Du Kruher druce w nide svetozara diwa ja
ra nam! Esti raz jini, Lyraeu Klobakar
a strahit ja ni w kroui a ja jini wo Wagone.
No Pau Boh i Wanni!

Tak jini aly z moreny utami hodil ja na moji
brude a utal kazu Prizharotou, etom djal pri
otvorenim sehalneho spolka Gustava - Kolofa. Tem
ni hevim co som utal, a ber pocheby som aui wtoz
sewidel ked som utal, to utam. Pwlo to rai odron
came ja w zialnych myshienok, aro citanie daju
ho k porozumeniu citane'mu. Troje myshienok
ma morilo: Najjini: Otec sa hucil so synom, eto
reho nehawg' dorela w rucach ondzijeh, tu wiaak
som ja Tesit, ze w raky cudzie ba cudzejnie este by
som ho musel doma odvat a kdo w Bohu raz
stozit proji difanie, aro hora lion stali brude ne,
podra tem!

Dube i talych prac, obeti a raspek muj aro ja,
mufi wdaleru cudzine, kladas pomoc pre dila/proji
ale s tm som teri w kotory! Kdo Bohu wzamni?
ja som dobre robit kde mi ni am ja nepodarowal
mne Boh dobre urobit, Lde som ziadnych zarluk
nemal. O kllbokoti whathor, maudoti a umeni
Boricho! Jar jian nezpyfawlni pambw' jehi, ato

Trehe: Tu nemectur ure, ciste, hrozna supedia
nawda nareho! Ci kedpedne kaluzka od pni ka.
Ale co Boh am, vietro dobre jera. Sam Boh wnudnal
mi kladas, som ul podal priatelow, aly ja uz delal jedon

štepok náš u prameňov vody a náboženstiev
našich tradícií. Keďže sa teda stratil národ,
a my narod náš tam hlorpordiu mečovpovrja
radu hotyie.

A tak Slov Slov je hül má pautníka i
potecha w težromyslých dumaach, itori na na
brakách Labe zprevidzaju. Oni my newedel,
keď na raz radia z orna belet ja plachty mta,
zene' jaro labute wkhiedlene' po pustine!
Labe je blirto ur, blirto tuda Deviu staroslav,
nij, acwli ho este newidat, bo Labe ja wahi
w bekaach a Deviu vagonau, je zaroty! Len
plachty tedy ukazaly, ze ja blizina k Labi. Tuto
nieka tee pomali, a preto keď pride pohorku
wretor, takze lode po nom seia, wprestru u
plawci, a wtoz i tajke, na kladni lode razno
ja zeni dole. Ano wretor i here prindom,
keď je z dole hore Korytom rieky - zemi u
prudko. Daredy temer jad parobol u tekajivluy
moene dehae a rozrazaju. Podiwame se to nez
romane, napri ked w mysti sra' myshleura
ze wly tye menazewali daredy otonia! Ale w
i teraz este ponaprai tyto plachty slovania w,
tahuj! In to lode ceske, itore uhla, drewo
a podobny tvor wria do usta Labi. Starau,
wkleu wton lei, ze i tuto i tamt. pliza w horn
repravym. Len dosp ur ošaromych tyeb isier
mysti a melancholie.

O 4 po pol., Luda ze 2 hodiny ro Stendalu sm. bol w
Devini. Wpety nazaj abowar porad s lidmi s porad

idno a to same hovorit, neisil son k neronu, ker km
 pa dal kalez po nabrezi uterenom polabram, pa ktorom
 waly nyzdeni su a na njih ponad samyja Labe relesu,
 ca pa stali. Mepta ubi su wire a juka Mr Brech
 My velmi siwra, tuch a wozow plna. Klur sta wo Nidri
 je ten ta. Na starom krytku je tcha otto ^{welbek} starozit
 ny pomnik! On je na Loni! Prawda je to miye wda.
 jny a wioj woda!

Nádherný dom je dce újafného, obrozského a uwe
 lenký welebneho. Ten som si ka pozry prechádzu na
 porleay nechal. W Morinach som uital je je kážej
 weur nia. Weber, filozofondigum, lutheran mal kážej.
 Prave klary organa uedeni do usi. W spajni dom.
 Jedna k veľkum partom ma nita, tona dam grovít -
 (s s uarib) a pytam sa u bych zpewni nedid dital.
 Ten ma potent, je bar eu itercenu panoni si pristat
 mōrem. To som aj urobil, a tuch mi sentyzi aj miyo
 pripravil, tazy som mohol pohodlu sedra zpiwom. So s
 veroch krahneho zpeum wyriel na Kanel Weber, kladol
 na kolena a za dnuhu sa ticho modlit, eli uidey tuch
 so klonenou hlawou modlila sa tiez. Potom rapocat. Wykla,
 dal: In jpan, ktent; predectur wydawaji na nabre, Ota Horn
 a duch ju, a ki tu jedno jpan. Kážej wyborne ciste jpan
 Bwzi, a tu welke predectura o Krypta, kteri jpan kud
 mani, owolo nas a w nas. To kážej sa zaryje,
 val predposledni weni zpiwne zaitatej, a pred oltar
 w fupit Weber. Dal porodaweni - Pan Mich kudri
 s Vanni, ale mi w zpewom, sam lirku tier ber zpeum, len
 chot w zpewom i i duchem tuzis. Potom sa modlit. Zauwrit
 Modlitki s Ota uer, koma modlitky. Nebw twi jst se don'ca,
 la za mi klepte eli uidey. Potom dal poriehanie
 tier ber zpeum porodihnutom ruwom ^{a urobenim kruz a pa pos (ady)} a kol tunc. Kost

223 CH 47

poradni skonit party. Tak urwclany a utireny
o wtu low dresnuš, zpytal sem sa hneď myšľou
pripada, že weber byva. Teo ma dovedol az is
dveram domu jeho. Tam som našiel filsofym,
dykm Schiele z ^(Bruckau) Murowa May Delargu
a za chvilu sem sa posthoravali, potom oni mali
kocli priam, a ja isiel poveštat davi a spat,
to kasevosti, z piatru dne 17 dubna.

Dne 18 som si vyšiel ponarovstwowane z uameitých
kuzjridž pánow. Strozni beda je so dierými, kým
jim clovek w pawe je obraz podai našich dokritory
a to wera chybje kaš Superintendenc ked myšli, ži Eade,
nadle sa clovleai dostane ku grolam našim od vlad,
hneď ovesro hude hotowci. Nara pomoe po Boha je
iste oratni w die w Nemecku. Ale tuto su mardie
ki ludia, ktorí na ledahelo nie nedajú. Tu je treba
predmawvat. Ja som bol a kalyž, w Borhrowu hej,
torni utali, ba ktorí z Borhriam o wcaah našich
kwoati, a predca ti muzjoria nie nawedeli, to jst
Tak confarny pochop mali o o nas, ži to horro wlo
ter wty nirdy nie neholi očali o nas. A pri Nojom
porobeni som to zpozorowal, ži ludia tuto samu lu
o wela wzdelnych mienok, ter aty mehol ktorý zo
hwojho stanowiska sa wyslobodit. Tu jsto wätia wrea,
partenost ter w Polsku. A w w Polsku je to tak,
ze Ede sa traja sidi, tam su 4 strawy w dnuclom.
Tu ba ludia kani neruapi. Naj prišpneji nam su
ciety lutherani. Ale cištych lutheranow si tuwai ne,
med spawjete aro w Alwclom. Lea priam w tm je
jpiš lutheranow cišty, ži nebesneji sa s berhjušlami.

Alle
wir
fran
Pol
Telo
Aben
teb
wol
Wys
tak
heru
Jnu
Kuch
jub
Ktor
ma
pni
ma
Be
on
no
für
Mit
Do
jed
sta
Nur
a
w

Ale, nese sluchy Bozie ani w spisu, nemaju. Ociem
viziem, ked nuredi, wsetry sluchy Bozie tanajrich
franc, k tomu zaitrojnu nedelu som posvietil.
Bol som teda dnu a Cochit. Rada Appahua, mamici,
Telo kuzo, ale ako som w hostinci acul, neprjemneho
liberalnym! To sa veda rozumie, odvetil som sam w sebe,
telo liberalnym slovo Bozie recha. - Koezry, Rada se,
wl doma, ale pani jeho ma sa 4 hod. po poludni odrazala.
Wyziel som si ohliadat nazryty mesta a orotie. Ako
takto sa tarau a na jeden wal vykupi uz, alych uad,
hermy dom, ohliadal, ranota daro "Alh Guker Kuzo
Juno Doctor!" Ohliadnem sa a nepoznam pozn. Mladý
Kuzo! "Nun si kamun uis wrol uist! Guker, w
jubtu uis si fru Guker Weber -" A to je onen Schick,
ktorý pri svetle swieca inai mi uyperal. My to tes
ma dnu wral. Rano som sa mudel o dobruho
priatela na dnu, tu mi ho Pan porbal. "Nun uro
mawudala si si? zpryfu sa mi." Nach Kloster
Berge" dporam mu, a uz mi spra wla w oru, a
on zpozorawal a hned obdal "Ach, uis uis
no von Borki, dsa si uisil quakliche frbrun
für des Catpnerpa Kabinettuiss! foluubnu tu,
dse uis uis juun yufun uis tu luyubnu kum?"
Porumie sa, ze mi wl utamij desatnapolne, w Teraz
jednom uisim uis najis uisro ed Kloster Berge
stal, je tajro, bar k Badererom i to je lahra wa.
Nur ale zase dover kad ten uis i druheho mienlu
a flawa. Kloster Berge je onen pwestny Kloster
w ktorom dyuboken nare Form. Conwrdil poj klamir

pozdří; zavržení do štálo. To "líbil" literaury, "nad-
nadjeté o tom zprávu a dle tej učíte si moji inter-
rese představit, (Toni) sm mal na tom, chodit potyčat
miegach. Je to teraz z celho tohoto kraja (Klar) to
daredy nabítko, zpraveci "ahradá wesejní". Chodí
pne Ham chodí! "Moj" Schiele dolní aro "předem" ne-
mee reflektoval jim tam mne do duri, ale i to wlo
proti moji, aťau? Navaz puideme na konce jedného
zvrženého walu, kde sm ušel štát štper ali dve
jaty - najwim, myslim, z'ari, tar wyfory, p'ue - wyfob-
ho. "No" pomyslel sm si, nemohu wyscielo mieffoikata
w tejto rovine - "to je bar podobly, war kde štáwal
Klarer Berge!" Ale sm mi newlam. Poydri k štper
pári Schiele: "Nur spram di furs weto, p'ins
Lurpu wot, it manim k'isip, ni k'isip sm Prickau.
Und d'ind - uragujni na štper - it d'ub Zmipni, ravimip
Droster Berge štper." Mai newwot.

Ja sm sa zanystel. Rysťm verni p'dcia to štáwalí,
tu sa modhewal Andra, Selueker, Chemnitz a jiní,
ktoni zavržili natu symboliku a Korannu položili
na klauw a'rdni napraweny. Tu sa d'fuidri, i nas
newnabozí, ktoni pad štátom Augspurgeto byraamís
Magyarpeho božka u'j'wajis. Tu je zavréné a'rdni
prawa ewanjeliera, zavréné s wena'aimi a zavréné
proti newwena'aimi. Tu sm sa ja w duchu modlit Pany
aly u'aimi kome trapeuni a mywiedol pro pozis utag-
ne. Reel pne sarto nemo štali oba, neme i slowák,
zdalo sa, je je cas pretrohmie ticho; mojmim p'nateloni.
"Nur d'us blinb u'ub ubriy ullain u'urif Berge"
p'owical. "D'us u'umuy, p'upr - p'upr u'umuy." D'p'ime
dal sm is. "U'urif d'uchu u'urif f'infur sm p'itna Gott is"

Tu sm mimowolne myt'ahol zapisy moji a p'isal
sm si napis na štper tom wyryty. Schiele u'urif d'uchu

nas cel
mouly
nich
delni
Ker
Ja zwa
furb
porie
pam
at a
mies
stipit
rozp
nepa
wlo
sm
ma
dom
nie
pre
ktony
f'ul
nai
vaca
Tu
wiel
reda
nawe
wa
Tam
aiml

narodená: " Kloster Berge. Gegründet 937, Zisterzienser
 965, aufgehoben 1810. Zerstört 1812. Fried-
 rich Wilhelmgarten auf demselben Grundstück für Marg.
 dehring'sche Wäpferer angelegt 1825."

Keď som si napísal poriadok som do ňej Schielemu, ktorý
 ja zval rozabem mojtmu pokladu a porovnal i "Fii"
 prbuu utnuu in "Juuznu"? Ja vol, veu a
 poroval som mu, že luxeraufy kni, by bol inakru
 pamiatku zanechal a Berge! A chladu prived,
 at a potom mi rozpravat, keď sme sa vztuuih's
 miestom are' prenasledovani museli lutherani pod
 ttipit tuná. Toj slovak nebol mohol tak chladu
 rozpravat. To sme my v katohrov niroz tolu
 nepostupili. Po launu behu Zali sme latanti, u
 bolo okolo pol duhej, i ja i on ber obeu! Ja
 som ho propt, aby se ur' domou odbral, a ale ze
 ma este dru inon stranou - alych ton istos nenafel
 domou ist a ivel i duhe' kaly - odpravat. To mi,
 uel so urou k Zali a postal chlapca znameho
 pre jeho otca, ktory i hnu prived. Bol to lordis,
 ktory je hodiny' lutheran a puovca Burrowskej
 fultoprediger stelle, na ktory schiele teraz je. Jen
 nai preverol na prany' beh Zali. Kechel odnuu
 vacas pnewozne' ed' zvedel ze som lutheranufy daz.
 Tu caral na svojho knäza, ktory so mnou este cas
 ivel medzi svomami poraplom behu labstom, a ma
 nedalero mostu odpravat, keď sme sa vztuuih' spad
 navery. Ja som potom mostom presiel na Sürstenu
 wall, kde je jedna' restauracia a izhladom na Labes.
 Tam som probednuval kus peceni a zivitel' piva, odpo-
 uimel si a potom som ivel k Dr. Heilandovi, Provincial.

remu s Holstenu Rademí mateloni mojmu, který
urade za švédzara pracoval. Jento ja mi žalus
val se' mi ta' tu' medlyrno štoja, w liberalismu
má pohy podziem. Nemi on sam w tedy to tarto est,
prijde. Dteraz' kral obzajuje wšely hodnosti,
kde' demokracie zůstaji, bude potom weta po
poriadku. Namj je zhumplowanj, ten korew ocl,
přewad' do kroke. Kraloni musji hali wšety
a bude tron zas koren. Aj' teraz' kral musji
aro Freimauren je liberalista a nema' dost na lvi,
kui křesťanství. Nui' uwid', w' si' naskal. Jemj
aj' rad ur' zpet, ale neide to dobre. Ja som rad,
e' je švédzars w tihom štedale.

Tadi' ma nysťenry naplnowati! Mal som dnušer
zate medji snom a nánstewani, a pírati srom toli.
Jemj wem spat. Dolni' noc. Teator' je
den štenci mi uimil što podni, a proty' radem
je je a weskum je w nem. Luceu.

Dňa 19 dubna weier.

Kaira odchodim z Derwa ku Quedlinburku
a potom štadiš do Lipska a Hally a ku Nii,
Jemj. Wi' nestihnem dner wra napísat.
Pisret som z jednoho šromardeni, parolute,
ranow. A je 11 hodin. Este paruwal mamj,

Modliti sa i tam za nas, kde som Teraz' wól.

Nuž' tak dner wól zas den mltij. Bol som
na z kurnach dner. Dertamam u unionij,
row, este šrom u literanow.

Ab' chudaci Nemi, ur' idi' dolo w dnu. Wela

vela nemocného je to. Zdraví je nájvátomí
nemocní, si to vedavievajú, padajú do
veterych nemocí ducha.

Mať Melop Boria, budí s nami, a ja
či ja mi my smäte? Ja Wam ten pírca
pírca, a nie neitám od vás. To je ja
keďby kľučky povonil & slyšim, toto čuj,
čo on hovori, ale on od nás nemý ni.

Mu ale svet ten najdem arda darok
list od vás na este refto.

Maťte sa dobru. Pírcaj moji deti
muli w dety sa uina a Pau Póh kľuč
vami.
w Devine d. 19 Dub. 873

Tvoj

wemý

Josef

Dňa 21 dubna w Halle.

Nešťakal som list oddat w Devine na poštu. Wspanii sauo
dua 20 mapl som ja na releguie ponaklat, alych dost
sawcetu pírca. Jeli sme w Magdeburgu na poluckin
pírcau w wornin popri mestach Halberstadt, Luedt
burg - a w Kwedlinburgu som ja sestupil pri staci
Neinstedt. Tu byva Nathusius. Kemán, páu wrgemý,
som, ale mi taly arda Conrad w Kunowe. On pírca

dediwa musel si odkupis, ale vsem nie celi' reme
cet rbe domy a dwor a zahrada. A to obetowal
cludym, nuznym, uctawym, rabocim tu domu
pre blbe' deti a wroty a druzij pre rancobali'
deti. Pochadaj sm si to do romale. Widel sm
turna puzij razaj marian sijain. Deti su urdeleni
na wsticni semesta a zamieszani, Krajci'i, sustn
tolan, zahradmici, pletu'i Kose, Koberce atd. Jazni
si unywaru' swij nad, prapuzi' wroty porad' aru wrelidz
maji' swiji' hodni na hm a zabawy, kaplube
K flurbe Kosej, skola na uctwie! Nejedno polezeni
rancobani' eta tu puzi de h' spoznani'. Meji' us
teroz 50, ale puzi' 60 je listaw. Ar' po uctawianu
cu' us' tu uctawianu, a potom odawaji' na nemesta
z ktorych su potom ozaj dobi' bytawski ludia. A
nas ja potuzuj' take deti a zabawy, wyprawu' lupi' a
kradni'. Meji' blbyni' detmi' sm tuz' wcl, ale
sm ja nemohol na tu ludu diwat. Opuzem wawu
to opozne.

A Pana Nathusiusa sm obedrowal. Roztomili' ditocaj
jeho ktorych sm stol' wlo petoro, z diowata a dwa zarwan
i. Pami' mu ber mala zomrela. Michiel sm ja dopytowat
Postawa celi' Nathusiusowa melancholicka' ni' wclmo
ucta rymahala. Obraz panaj' nad jeho so sm ja mi
zodal byt obraz slowca' kolo stola sediaci'. J' na je
tyran sm widel wcl a pobznuje. Nathusius je redaktor
casopisu: 'Mochblatt' sm' Kadd' u' Lond. Co obede' sm
ja ucyti' pochadaj' si' zahrade a na blizk' wrel, z
kadal sm kladeh' do Anhaltera a Bruntmiera, kuz
Kary' beledi' ja smahim. To je tu pouctaw' powest'nes
Kerzins'ij' komj, Kary' menowanj. Je mi' na este wyuz...

prawa
hroz
Po p
poh
a br
4 w
dole
do
9 K
10 ty
pred
do
bede
Kro
Pa

///

11

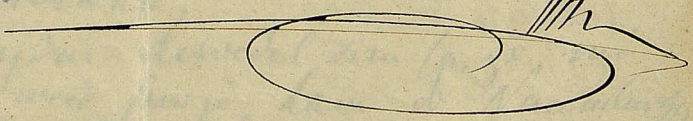
pravil udalosti udavni se mi deli unii pnujci: Histori
 kroni o konjaci, napilekpuw pu katechysu Kutherow ad.
 Po prechadzju api dwj horinuj ioli pue domos,
 pte la e kniazom tunajom, propektorom uftaum
 a bratni praujiani na uftawel. Polwa uai o
 4 umu sa zase odbral do Magdeburgu apet, a
 dotruui sa lu nadazja s mychlowlalom dalyaj
 do Hally. Kue uestj na zelynici - ale ma tw
 g-keplo, tarzi dneu do pol deliratej od wera
 totj weenaj pu spal a mylikawal. Toto pirem
 pred wiktami. Zladalko do Schuelpportj - potom
 do Lipska, a z Lipska pedyju smakom do Norim
 beru, hodne blizj k wai.

Musni este listor postae do Lipska, aly ma
 kraivo caral. Preto uz daly nepiien,
 Pau Boh wai ochramuj a porokuj. Bohu.

Wai

veny oter a manžel a jez
 M. Hubanaj

Vienna, den 3. Maja 1863.

Milá moja Anička!

To bol hajšas ta moja cesta z Neuendettelausa
ar' sem do Viedne, pecky a na železnici!
"Ze pecky?" budete si vrauit; ano, wenu aj pe-
cky. No wem nuro'de ako to bolo.

Pisal som Wam na porledy z Hally, a
Tuda aj este moji kratko opisal som Wam
ar' po 21 dubeu.

Teraz len kratko Wam idem uftu moji opi-
sowac, ar' sem. Z Hally som si wral licheku
do Kosen, ctane za Schulpforte, z kadral do Schu-
lpforty je perui prechadzka ar' pol hodnawa. W
prostredu lezi Porta medzi Naumburgom a
Kosen. Porta je totiz len Ostrow ducheowni.
Wolawny klaster bohaty, z ktoreho kapitalow
teraz sa tuu wyozuju wstaw Teuto welikawry,
w Schulpforte hied inieho obywatelstwa, ar'
Nule, impertor spanition, Nittela z famulianu,
Schulobri ctwo, unadri ctwo pastrow atd a uz
potom z W sarwawow. Obohi preutereni
pad hawu, a je to wfratry brata do hew
tuna sa por' hajšicid. Wleui preutereni ne-
kon Talaru pretehanu.

Do Kosen prijdui derwedel smu (a, je mi
lepsi weni, ked si weni swze dam do Naumburga,
zamest, w Nychy' wlate, etoy popoluenri mal
do lepša ktis nerostawuji sa w Kosen. To obedryji
Tedo w Kosen dobrea lacino - bar je to tu kimpel -
sajal smu si konica, co mi moji weni sobeni a ja moji

Trn perky do Schuepperty oddeu. Nože totiz
moj mal ar po 4 hodin lyf w Nadraňi Naamu,
buvrom. Ja sam teda mal 4 hodin čas s Nafcu
ta poslowane a uslaw samejši poprechadati,
pod lomyi časom Konie uctol doma z rat.
Do Schuepperty totiz ja ali 24 hodin do Naamu,
buvru. Teri teda Schuepperta dalj w Naumburgu
teri w Kösen!

Prvni do Pforty nenasiel sam dome Nefeho, wl
on u prvho zata Mücke-ho (Dom predgera) w
Naumburgu. Sami ale jeho a familia ma prvni
aro stano namelo, uhostiti káunu a cigaranu,
a syn, Mimai, ma prevodil po ustawe. Postla
ale postela do Naumburgu sam, z ideu, aly
teda na Nadraňie ravočas. Ja vyprati, mat totiz
Nefeho a zai jeho Mücke vyprevadati sam
Mückowi, dem Nefeho do Lipska ustajica.
Ja ted sam uctro popchadal - moj nože
dopábil do Pforty a ja sam teda k Naumburgu
wabal. Mesto káuzitne. Dom nadherny. Teri
na wrocu mesto a panuji nad sily behant.
Káundy a kartyele porálske aro na prvaj
belej, zo skel a náuroi. Uctroca, uctroca,
owwloju stromowu optyvapica dolina. Miestu
Otkow - po obcochani stopy. Len moze este
wrazuju, zé to uš dával wrohu, meštan
a dednam Slava wól. J Kösen, je iste
ni uctro aro Kösen, kur jsto tu wela.

V Nad
u dicit
stulu
dal
w Na
pue
a ou
Tu p
a w
tye 4
pna
zna
ber
Ja h
našp
rame
Po
tey
mi
De k
Um
air
wino
w h
wal
p
mek

V Nadoraj Nemurhospa. Na fotografiji hudi
uderil na jednoho parca, o kazyon: "fah,
stulajnu. Tia - stin Tia?" - "Ak ni na
dal vyflovit, ter hudi v padel do rei:
"Ou Murbaa?" "Ja, vohl" a porrei a obpil
pue ta. Ja na davoral za jeho pnatelstvo
a ou mi unredbe hudelem puvri a zata Mickova
Ja pue si padli k pivcu, vohi these platel,
a vrpnavati ta o narid zabrit latak. Citaji
tye sti carogreij, to je a voba io nara hiter.
pnaa ita. Tada hvo vohu vechel mali us
znanoat, a statni sou ddat. Ta velno zapli
bui za uai. Na Madarova a najne Madarova
ja hnewaju. Red sa dovei qto nastupi ro stvary
nasej Superintendenci - vohu statni e nastre,
vameka stoly nase.

Pobavira ja s nimi za pol hodiny obolo polpue,
ty pue vuvati do Lippa. Pani Mickova
mi rozpravala o okolnostach cirke w Pruska.
Je literatura kerkva, bar w unii ziji. Voba
Unia je darovany jen. Kardij zije w prozj
cirku. Unia krm toho nevada, obei w kul,
vnan, ak ta w lutheranov. Kalvini zede ziji
w prozj vohu, a lutherani rekhi ni obeto
vat k vohi blagrinym ludm.

Meer 22 dubna prutej vol rak w Kolofaluan
mek farmolor, jarnov jman vcholet. Hruza

a nepočetní množství lidí ze všech stran světa
tu bylo na rozpuštění. Dostal jsem ale i bratry. Kraje
ma čáhal na Kadraži - a hned večer jsem išiel
s nimi na theologickú hodinu, ktorej predseda
je Kahnis a lidovci s polru vybrani študenty.
Prave rozmysľovali a pojednawali o Concordii,
naryj platy knihy symbolicky. S
Kahnisom som sa aj po hodinu išiel, bol
reč se ma uvidel čas, a pozval ma na
raťku k sebe. Ja som s ňou ušiel naftu
wapiaci deň obratit na počiňovanie w ktorú
šitú a narúťeny. Večer 22 som študoval
s Kraicom. Tu ma listy od Borhja čáhal
w ktorých ma narúťeny prechádzal, aby
ten dškouť z listy do Baworska weďieť
na 24 hodin arpoť a narúťeny Greiz (y. Kra-
die Starostwanstvy). Je to tu štáhl malý s
panuťi som teraz Knežom wdowou, wemý
luteránsky. Ja som Greiz ma' wybranych mužov,
o čom wšielom dolu ušiel.

Šu teda 23 dub. som w 7-8 bol na prechádzke k
jovoj cirkevnú-historický. Od 8-9 som sedel pod tyj
januťi a očiwal Encyklopedii theologickú. Od 9-10
som očiwal Brücknera o Martu ky Theologii.

Od 10-11 som očiwal, milého Lutharda úwod
k listu sv. Pawla k Lidom. to je znamenitý muž.

Od 11-12 som toho janého očiwal o Dogmatica.

Prí tých mužoch sedal, ja prawi wšiel.

Do 12 do 1 som bol u Ahlfelda, u toho štátowšeho

navrch
knih

Calu

Wall

zat.

repa

ja o

teda

Pr

preche

Kolu

du

preca

mit

mušm

potm

wyš

o

to m

ni

wa

Polu

G. A.

u J.

Naw

na

zaryt

k uru

nascho knáza a pnovka! Tam maia zas jednych knih hrdnu knihu. Tye su kazal porlat do Cahuova u Baharepante; ty nusi sa porredna Wallnerovi, aly id doval, w taia uedite, zat. Nas ale to wyrenam; pisobne, jstli nepojdem na Cahuov - w este neuram, aru sa odhodlam - ar ale na Cahuov ademni, teda to jam tam odbeneu.

O Ahlele! je pnovira pottawa! Hruza ho prechazata, ked jam um o berbovnyh wyrozod Wolunguovnyh wyprawa! "Va selse um du Jho vllam" vedol, "vnu jind vllam" pruvet ppravet! Na alyu fu vnu json mit pruvet ppravet u vllam. "Meda Tim, nasmu i my vohi" id ji w naryt pilat a potom nad vretro pnovt Tam ju, aly vyjelat deluty na ten pvan!

O 1 hodni jam obedoval. O 2 hodni na to mi kave la w Kavarue s dvome uclady, ni knozy, spro studenty Korkisovnyh pvo, vavral. O hodni 2 k hyp. Lecklovu. Potom k Dr. Stefanimu, a Ercho aru Tajomnicu G. A. Ustann za Reuicu s tapse operoval. U Templem jam bol tie - ale ten je us w Kapelad. Navstivil jam teda Hofmana puvicentru G. A. Ustann a tam zas nusi zaspavat Patent. Ten je vnyty motipatentista, aly on ho aru puvicet k urnamu, je my stopme na zakonnej pade. Potom

pon se dobre zabavit u Kabinje, Kačkanky,
Kardelauda, doctora Muffie, Metana, Laca,
maana, Kapca a Kaffera. G. et. Uffmann u
Ktoreho som ual pribirajci pozant, abo mi
wretei G. et. Uffmann su u Wieni. Tito luttu
racc sa wi preswedali, ze k uui se vloui G. et.
Uffmann Centralas MedicoScientificos. Muz list,
w ktorom som sa bol wypracoval G. et. maana
na cachtu uffmanni ma u loba a ufworgit
ma, ze Osi meje wretei adu Hofman,
a Hofman je ramsi u Stefaniwald. Muz
ab se sa oii postaraji, aby to daly tab
selolo. Tazji obracae na prijat
Kapu Rus a Mikiit praeuua ee nas.

Mi ab wi su bol smoreny. Ki ma hudo
welo, noly wyponedat Muzje, zima procha,
dile po urbte! To bol den weteraj, prae du,
dioning. Tito wyperowalo Muzje. Bol som
na Muzje w Muzje, je zacta oblohuu
weera nechetela. Leu pohyie i krairou
me na mozi chyzje zauriti deu pama
ny 23 dubna. Tu som uypel pi Muzje
na wietrych Muz, a se zedau a pomat Muz
Tamu u porove a wix. Dura swagnita se
nad urazali w Ten weer! Muz dally Muz
Duh, aby mozi mozy byly dotly jelo Muz
ny se dobre boli zabawiti.

Faty
Pom-
pofel
med
naz
a z
M
Dien
Krad
Kua
bari
do
tee
wli
ny
khu
rale
mud
pau
na
po
vli
slu
pud
nita
pud
Tu
chova
par

Jaki som o 10 pureset na kuro. A jid je dolnj
Pau - Wstaj som o 7 rano ali; zdauy a tar
popluey, je aai stopy neho po wterajrej
medlobaer. Jaky sme aij! Hued ilowet cata
naj kor sie - je som calal kerawie a uenow,
a zahaubtu me melo prne prauica Wier!

Ma 24 dalna seer, su azal kietu po
Reichenbach, z adat je dswenica na wozu do
Kradcu (Greis-). Tu ma calala Equipaza
Kuznej s Porhion, Farze som ja uci us,
banit. Buedna orlaty w dazet a zime
do urchow, dliuani u nauwraici, su
teci. Na wte erte jednoho bauwa nauw,
wli, do wte su wywspnawati - a wyjasie,
nyu popoludniu sme doraziti do Schmidt,
Schmidt je Kircheuath a Munyfer diehoruych
zalezlosti w tuntu malom statiku. Wyboruy
nisi. Nauwtey nazi s Porhion - a tyeh
pauow u Kircheuathu weer. Poli su
na zaimu, we seti dye Kuzne widwa
po hebohom Kuznata, katolika. Nauwte,
wli sme je Briektvatu i techa, berliewelo
stawa. Mykud zo zaimu na orotie
preuicauy. Dohi agara su tu kuniti, a us,
niewuffe a zabawti ja narodue. Weer su
predneret w peruy spolocnosti nare zalezitob
Tu su stae wela su uci. Justaw su wy,
chowamie Niklow kurme tu a stuliti nauwria
par ouhajow. Meai nuzow wau tu zuaun!

Schulrath: Horlbeck, (pravý to nily Holis, bed); Corpis Rath: Hopmann, Kitzler, gymnastika: Resch, Schmidt, Coumerzialrath: Meandorf, Levektor - zabudl som meno mi - a este draly, etoych som uveritars.

Na 25 dnu vasa som chodil po vrbodnych vrchoch a vyhladach na hradee zo vrad sa otvaraju cis. O to ale hodni mal som to steta i s Burhion porlonu roho u pamujit' Knazny. Meno je je i Carolina, regierend Fursterin von Knus, yubornuu Prinzessin von Hessen-Kornburg in Greiz!

Nazpmi sme sa ohanuti u Hofdamy, ktera nas univola ku Knazny. Knazna je este mlada, ma sva su tuom 18 letcho, a vela urajny mpela neborie. Vidno to a na tvani melaucho, hi kej. Pouzpytovala sa velmi velrym interese na saw ludu udcho a na jeho cirouny zivot. Je ona luxerantka a presvedcena a potrebly duchovny.

Musel som jej aj vpravat ojer historiy 1848-50. Tesila sa, je sa lud uai nedaj tych revolutionarov. Ona uita carozny bu dobre kulheraupre, etavial o vela wecach mala zaamost tosu uarko.

Obeti mala urny nasbe a oblectiu vta velmi volidne. Pohovoril sme aj o tenajom porostanin polspom, priom velmo tutuwala lud hynici. Pouzto, vala sa, sua vdrin moji a menovito, ci nebolo gmitajro huar sa lo uua. Svetovom ad. Nobei upri la mi este tak vyfola pevi prad oei s tolcor, miu kostivoston za losy uax! "Ach uuuu dno uallu uir vuit Je Rouisno muuta!" vrazelabli, nato

L

Jan
du a
nai.
Ja
mili
jo ce
jedne
dive
nte
Apo
u p
nira
pouje
u
za
dm
dw
ton
pou

Pra

Ime ja porredal, je v teroz bješa je i 2 tatolo oblaⁿⁱ,
du alo pred tu, do je ja ucar intenzije je u o
nai. Kad imi occuride rado je utila.

Tak pu ta tau uye pol hodij bauri a
mili peumaku na wihereau tu to pauovica
jo ubru urali. O pol 12 hodiu mal tyo sbai
jedny Rechtitelj wdiy, teda pu i to wido
dueli a teriti pu do Kottola. Kottolji
ntereng, ponady a wlasne priprawy.
Epöfob sobara afi alo uci, i tu wredlen,
i pntahaji Normanzetije wso bai u
niroz klauz belud. Pstene rannienji
jwe raru Knazow. Sam Kircheurath
u sbarit wpmineu, w Kewsta je to
ziadala, hi pu Confirmowan. Mai sbara
dmiti Knazi.

So sbari nam odal Kircheurath
dwa listy do Stambuluku Knazny so ziadof,
toz jz, alych je a Portis napuati pu jz
puzje menu. Ja pu napisal:

Psalm 121.

Das Gedenken ist ein Segen für die Seele.

Prag den 25 April 1863.

Grüß Gott!
Dr. Herber

Pravil Knazna Kircheurathu i semer.
po uadom

odchode aduclen w lity, ho siawala aly
nam tyto lity orwal. Tu aduclen uci
dal Kircheuash na pamiatru a Tesilja
ri kaazus tad muloftuwa' je k'felio hof.
tom, co wraj iste odwe' ourcia ponesi i
je naweraberi tzh' cirdeuow' d'olpre!

Obeduwal' huc poten a Kircheuash a
popoludni passalo hucina. T'wclen huc
Korchia a Kowiaty nafoppuwal', co
wefele' wchilo hucina. —

Ponewaz' usi dner — dwa ~~4~~ 4 maja
co toto dopitujen — nestitacem podnacowas,
achter aly je zentru mali list, hucina o
12 hodni. Mam obeduwal' a l'beringto — a
tam la d'ni na hodni.

Teda na kratko owo piatru dragiu
dnuow, ale mychii, je w Skortos hucem
mori orjet. Ho ni' ni' tu neuzronel',
jam wretro teda unspii' obeduwal'.

Dner ab' sa duren' istoty — a zentru huc
odpuren', i' mate me huc porlat pitegi
tot do Kordouina, a i' tu a l'chawofon
miden. Na wretro z'pofob mychii w huc,
w' rano huc w hucii. Coby teda a' listy
daro sa obnesroni, tu w hucii
rano w hucii ucl' ma t'ar' farmam.

No i' Korchia uci hucii. W' hucii

J. Starbom

Posledni list, w ktere duo s' chaji kbz
preci'ajte naj, M23CH 411
prow, aby ste sa
o formadu postu Milona Pana Jerisi Ruyta
vse mohli. ludi s Jelm a uveljin
moji'mi! Amen.

W ktere som si na tolko zaporiadil uci,
u' budem pohodlni i domu mo'et covrigovat
caropri. W i' tak neupidee pruzio swarby
pred 2 tydny. Cernak mi tu obstaral cervel,
tura pruni a ostahne si ja revidujem. Bol
pou tu u mojih priatelov a ti ma zempititi,
proti skade vlastnej, akej som w' dat manwal.

Nur' tak pridem mi domow po tolych pri,
cach a ut'awaniach. Ecto tu w' kleti naj,
menaj si ut'awama. Tu si opravdu teraz
odpov'vam. Ecto duo ledra chodis.

ale aby ste vedeli ako dalej so umon islo
pomaturu w opisu esty.

Wies som wain piratodchodu z Hradca
i Greizu.

Bolo to 25 dubna w wlotu ked sme w dazdi a
vetri, ale w prikrystom a silom opatrenom kocan
portowom uierli sa k Berchebaehu 4 obly,
dwa mlad' nemci a my dwaja s Borhion.
Co sme chorviti, kedly to cital? Borhi rad
ar' mi vela chorviti a nauil sa tu poncowat
dmbeho, ale nepripmas poncime. Bolly z
neho dohly profesor nemcow o Hwaroch.
Ale dalej wpmi sa, ze w ziwote wela nepmague

napisze pro swojich razlozenost na swojich ruce si
do klicaj polozenych myslicarach. Mal som s mis
par hadok, w ktorych wzannu sa, ze som ho
vedbant. Mui ale dalmi, pohyzi subhaj si, tak
re nabozi ut mu neda daleko zabuditi.

Aj sa mi zdi, ze mui tanci pro svoj narod pra
cova, ker studoval. To je ordem abet. W was,
kroni si pred seba wzal urohit wprawe weli
kauptke diinj. Za to rastukuje wdainow. Al,
nem ale arej dojde, a eda sa, ze nije nato
pripawenij, aicohi som mu si poroval, ze wji,
wke so cnar we, reri si clower wladz w smi
woziq nadeji thubye.

Mui prubi som do Reichenbachu, a carati
na wlak ale hodinu, s itonji pne nocou
jeli k Estange. Z prun ai po Hof sme
vedeli w hudi Ouda, w Hofe ale sme zamenu
wozy a to z fabri' lud sa hroul, a ay d
wagru bagariu sa dostali. Ja som na steta
spal na tondz leuci kilno w kwinu, zpewe,
konu a wrefu ale 30 osob podgunzenij.
Naraz ma zobud klac Rorhrow, itonj nemu,
hui sa diwat na to co sa rohto a int co sa
rewalo zahomel: "aber unogussun
Dui wof nuff der jins rinf ruckwa Luat
pignu und hpiranu Dui sif polsa. Dyrwasi
ju fupau. So z uereho Kuepi, ede tiez
par kariq patronow sedelo, iton' ale polej."

ne sa
offa
Rort
turo
trich
wtij
mur
oll
kon
red
jed
ar
pal
we
rib
J
ran
w
dw
w
hion
nfy
Pro
Faru
pote

ne sa držali, iba čo jedea, píšeť notul za
ofertačini w dubných dleloch. Na asferovni
Berhianu pru sa zahudí a wdel na raz atisein,
tako B. radost mal z toho. Ale za smutni
ticho nastalo ako pod kazuin. Nes tu jedon
wtipalek: "ha, do fut man, do Kpl.
mursku fols yspovim! Njete jaus
ollu still!" To bolo heslo k namyju tu,
konu a weselosti a ja tomu sa nerochal
udiat za pol hodiny od smiedu! Berhi
jedel ako obareni! Co s lajou uyrnas?
Ari sa nadevati a nablaziti - a pivu a
paleni wysunialo kotobon, chrapäli
wrete, a z' do Bambergu. W Bambergu
rid Conduktor nufeli zhadzowat z wozu.

Tu sme čarali ako hodiny - a potom
rano o 6 hodni dca 26 dclua sme boli
w Erlange. Teraz us sme sa werte čuini
dwaži my s jednyu Kapcom.
W Erlange sme na adraži hred studentow Berh.
sionu znaných narli. Ja som isiel do Wel,
nyly, ho strica, a Berhi ku studentow jednomy,
Prota kedela. Ja som h do g labanal, a potom
Fariel som so studenty do Kostola, ja do lase
profesowu a Berhi so studenty. Krasna pječa

Božia. Z prav vzorný. Ardeu adpoveda
knážíni ber zpevu. Pan Boh ouří s
vami - Ardeu, s duchem svatým! Aa la
Fo kerpiena. Tak aj ale ardeu od
wenim - Otče náš - a na požehnání
amen. Karal nai vyborný Du Thomas
uis. Milá to postava a vynikajúci zvoľ
wateľ Lúža Luytowa. Ten u wól na
mna ber odporu naj wáti dojem.

K obedu som bol zawielený do spolku
theologického. Wšetci u wólí tohoto spol.
ku jedni spolu. Majú zpewníť wój
slawny a zpewajú pobožné píesne. Pi
do a stoob som i ja jím daruwal za
zeptá lastu k nam k nim na edania nam
flouenskyim literaturam a slarte nam hostom
pripiti. Roli tam Swedowia, Schottwria,
Anglican a semer qstati. Luthran wšetci
zapaleni. Jedon profesor z Aberdeen, stuch
je tu. Na káun prišiel do spolku i profesor
Delitzsch. Po kawe som išiel na nawiťeny
k Delitzsch, Flarnaekowi, Frankowi, Schmidowi,
Thomasiusowi. Wcien wle a Flarnaeka.
Toto je arw aj meao wčazuje Slawa. Rus.
Ma la ale za Nemca. Perse w Petrohrade z
Nemecký matry a ber pochyly Otca Kusa, uje
chowaný po nemecký a Wera w ruzný, je i Otca

mi
pac
9 je
dot
ma
val
cho
nu
úo
N
val
po
Thom
4-5
na.
wad
ring
weca
Nad
chla
dali
Wbre
Po
Thu
Po
deat
weic
cafor

mei k nemcom kalezal. Ruri su ureles pravu,
pravu. Karnacova tuas prigradyj slovaan.
9 jeho rei je docela slovaan. Rusky mi
dobre. Ruri tu pro naly' weer stranit. Tho,
mapui wol tu z navi. Ditoi'ry naly' ofi,
vale', w maxraa utratili docela slovdne
chovani' w wefelowali nas. Rozherowka
naly' wla i navi nei; obfahowala awes,
tuo pro slovaanfy ut zaujimanewo.

W pondelok dna 27 dubna som kerpitan,
wal 7 hodin. Od 4- rano do 1 hodiny po,
poludni radom u Karnacka, Fraura,
Thomasiusa. Delcia a po poludni, po obedu od
4-5 i Hoffmaana, chyre'neho wyhladatele zado,
na. Obedawal som dnes u Ocliter. Toto je duch
wudentfy' zobrazeny. Ota studentow. Kiny,
riny, z poleceny, dohotiny a auctorita w
weach stareho rakona w celom Nemecu prua!
Nad wcezych partiy. Panni ma' eke mlady a
chapeow hodnych Suhajow. Presidium ame
dali u stoly. Obed wyborny. Ruri i wno
dhe' a jedla z nameriti.
Po obedu rafe som nawstul Hoffmaana a
Thomasiusa.

Po kolegum u Hoffmaana ma schopiti slo,
deati k wyletu na jednu urch. Hra zleua. Tuly,
weer. Chasa wewela a pobryna. Meeri tu
capon, co som ja sam wudu wol nawratiti mi

náw teur, do wipky uharuji' Sr Frank,
Sr Thomajus, Sr Schützsch a esse jekcu,
ktonj' uenechal uilietru, myslim, ze tu wól
slaw naek. No muba wól pom tu welm,
otworenou narucón prijat'. Wroho, je to uelk
rozbojemá. Wretu profesor lu jáku z
jidnej orle, uste' myje zlatu uwey, tucy,
to ni w Leipku je wpaadnutop -
a najmá w casu Rahurbowej Zataky
welnuj smutno to tu uykbeida.

Ona 28 dubna, w pumelot rano ma
seda esse slovo aly theologij, spolok
uypnawadit na kadrasj, a tad sme sa orb,
Orati z Norimbercu. Tu sme poprucha,
Orati po Kósploch, po naukteur wati faru
w w a Schönigeru, toho, co nam Calis
uymohol. Stm sm je wlastne ni wól
z Klawowru znanj, ale sm ta na meno
jeho newedel rozpamá' tal. To je dšny
stary Pañ, ktonj' ma ractw w tom, je wzdě,
was moze býny pre ewangelijow. Wredniat
ale luteransko nemá. Lazar Reuter náš
pawodit po kostele Laureazowfom.

S Dřetlom sme sa ten na uchi stěti.
Esle sm mal odporuceniá a d'ingof
domow, ale wí sm uestihol w dde p'ar
nos. Mat. sme sa penablas, aly sme

omnibus nepremekati; tvoj o 4 jurat' do
Kloster-Hiltsbrunn. Tam sme ja zedla
stapne dopali od 4 do 7 hodiny.
Dr. Weber nai caral. Kapru sme ucehal
na porte, a Weber nepth mi buchal
uhal, a tak sme pet sturto hodiny
masinovali do Neuenvedehauy.
Weber je ruzy, mladji este rubej, ale
ur' studami shrbenij a postarati,
acelo v tvan' potvo na 25 rokov podan
cupi. Mita, potopna, dvela duhem Bryn
sonym premlnuta dura. Chadal pet
brementom tundy uhy sa zapotit. A
chvalit si to, v uraj um 2 pleca
rheuma myslo. To sme roztujih do
hospody pre hostov ustanu diatom
Beho znadenej. Ustaty, uhy, zuno
valy ten postel sme pitat. Weitem bla
pre nas uhytana, v sm 2 Erlangy
pajat, ze pridem.
Zedna dr. Juris a exfarar ar' bol
w tej vize, potom sme este ai prich.
Berthi bol i stma znamy, to je k hewerem i
Kolymu ludmi je Berthi znamy. W tomto smerte
ho i Jani stan valad' nemei obdivoval. My

me s Prusian wyřinali este pobzrop spodob
me a laht. li. Obdurowal nas teato inae
welmo pobozny my a potom ur suau; spolu
aa koleuach nauu flurku Roia wyřinawal.
Oni to maji w obycaji ka si preitao z prius
po. Kup, tralm, lew dertony iny odkel pispun
wi. a stojady si worychu k Roku.

Ma 29 dubna we třech o 6 hodin byly sluby
Roia. Pěsni, liturgia, litania a káreň
a sameho Lohého drava o abetach šercho
raronu. Učarowal ich wyřnam me uow
raronu flurku Roia. Krasu a preuda
w horri. Poptawa niska, oči welke
při, wyrazu, rei jaduň a perazajica.
Nevyřme a neuhne jelo pět' ziadon postlu
chae. Tam neweriac, tpuie a masi wiet
teato urau aro uoc maji, a uie
aro zaronuici. Slovont s Lohem rany
no do połudna. S 11 hodin rafe je
pwrta Roia w křtawe Diaroniffel.

O tomto křtawe wam ten dome ludem
wřpnawat. Tam me wli ter pwrtonny.
Obedowali sme ay hosta, štoni me tu a 20 sw
dawoti, i s potkety duchoronej spolu w hospale
me hostow Diaroniffel. Krasu, zedauy a chat
ny obed. Led si ziadal, dostal i piwo, inae
ka uoda ja dawala. Tam sm i s profesorom
ron Texschütz-om ja siceř, s ktorym sm pred
druha wruu w křtawly me w chol. křtawu a dery
welmo zapetey wruu w křtawu my. Teraz dost
E

L

doktorat za jeho veliku knihu o katechetice. On ja utikal z Lipska sem do Neuenhelspau, z ktereho istaun panu ma. Ta studije dalje a zije tu na svoje utraty. Je majetny pan a pobozny. Mabe co tu w Nemecku za charad, tery dower nachod, to je mimoriadno. Tu w N. Detelsau je tudi chori, Prokurator, nestattin, hlborouzelni a tajdomyselni, ktori vli k tomu provoroni na puci tuto, aly w i ordraveli, i ja poteriti w ravnost, uel a brach puzeh, i aly hlbori studa proca tudreho urothi, a nachodi karidy proze acty tu. Je to tu pusi opravdova ja nowa. Ale z nej sa prysti kojny potok wodji, nyh do Ameriky a po hemecku. Gohe je postawa puwodna. Mal bozi muzic. Pan mu pomohol. Jedna pani mu prula taz s tou ziadostou, aly jz dal posledni poma, zanie a dovolala sa na pismu sv. Lohu ber mekama keimil radst proti wernonum. Zato musil pod prawtu. Surpeadwala ho Landeskirche, cheli ho ostrawit, on ale stal na hlavu Rozim a poridal, je ked sta este prude s karim ziadostou, a on ja preswedil, je ziadost ta ide z kuzly po Panu a z preswedeniem z ta je w pisme, a to odpust ziadu nemozete,

jedob,
 ai
 uolu
 wal.
 ruz
 pifun
 sluz
 u
 kercho
 orw
 uida,
 le,
 jica
 postlu
 ut
 u
 amuz
 je
 E.
 dem
 uny.
 20 gwe
 kospate
 achut,
 inai
 kesson
 pred
 a dury
 z deska

Pan Mal Jan w słowach pewnym podawał, że
nigdy, że wkrótce po prostu i pośrednio powie-
rać. Ta pani błogosławiona została a
Lohé bar mal muoibi niezulosti przeda cyrie
urtey z wyjątko.

Sturba B. w Kapłubie Diarowicki je precie,
kawi. Ma trzy wtey: hehoff, po etoty pan
clower so jebrn a brohem je wzmianka.

Potem spolecny zrew, tu aró pieści,
tu aró litania, ede Enaz ni' nesoht.
Dowieda, chwani a ustauw ataji' Ealun,
abó zo zjawenia po Janu. To aró ni' utal,
ked ten ja taca podiwa razy w. Potem
petie je modlitba kuzowa a precie
tamie tekstu ber wykladu.

Diarowicki kraj a Lohamonié
jedna flora wera zalumaweho ni' a
drabni obecnosc z piewa. Mimo obywa-
selow ustauw Diarowicko obycajno je ka-
plura naplucna i z dedny postuchajni,
profesorni a inymi. Kapié w lito bywa tu
wela hostow. Kemié pan co tu zamow-
mai i helywa tu, to ho tad poboznost muzi.
Jeho uradni stawia temy hostami wu zed-
diny redalero ustauw Diarowicki. Chaci
by wyuziwac poboznost pre swi' zysk.

ale
w j
Po p
tu p
pob
pro
we
No
u tr
wyr
ne
na
do
nisi
jekt
dai
O tr
D
ja
je p
bleb
wi
Nytz
aró
bozon
urtey

Ale keď ^{tu} Lohé prerazí sataunú usadil sa
v jeho kúpeľne.

Do pohybu o pol hodiny sme išli k Lohému a
tu sme sa pospravovali došafeni, o naris
pohrebach. Ja som došafal uatosenie upraisť
prošmetny, a toby tyč 20.000 literausprijit
weudov za Duajam došafal aspon
Novy zákon. Lohé mi flekt, je mi, a ty
utraty zapravil, alych tam pospravoval a
nynasat daroho, toby sposobny bol covat,
ne n. raron prelozit do weainy. Utraty
na eho lypamú Lohé prejal ochotno.

Do vambume nas puvodit po ustave dilo,
niffer Nowo-dettlowsprijit! (Ja Neuen-
dettels au, ja prekladam Nowy detlow seba
dattlow; i toto je vlast Nowanow starých.)
O tom ustave wice.

Dni 30 sme obliadali orobie, Nodettlowke' a
ja som nauwstuit Missia literauspiku. Teto
je profesaweny Or Berus, inopertor. Dnu
obliych profesaweny je profesor a inaz - Mlira
wi meow - a Nowom diwy ja tu nyvedeni.
Byty uste', sromni; pochopu som otom nimial
aro na malom mizek wela lud' ja mize k weli gny
bojom jivota pripravovat! Tuto je Euryj placel
wraty k suse, aro my si to seireme prestatit.

E

Po południu ja stawiło u Zeschwitzga. Tu przy
 posiedziałem z niektórymi młodymi panami. Rozmawiałem
 z uton weliwym o Matce uale; która tola Herru
 Kutterka, ota w tej urdui gury, ale lathu
 ranu veruy, który i zpoweł per kerui be
 po Utkeraufry pijał si' ziadal od syna Nobi
 wahoroy o Herru Kutteroch w pismu uoty
 jednogo da, to je naeste k Herru Kutter
 pisan postaweny, a newedoi w ty nait
 prawej pmiut do Naveho Oetlowa. Ten
 ar k Stram w l' kuanty' a propit Zeschwitzga
 aby przestal tar ostro pidiť; ale Z. wedel to
 odpowiedat. Wzual zastuby Herru Kutterow
 o obziwieniu arwe, ale wydal aj swedwetur
 prawde, roe bluda Herru Kutterin. Tad pnie
 podobne zaup mawe rozhowory wrahi o tefy
 Bratnoch. W tym oetlam je Zeschwitzy doma.
 Z tadat pnie isli k Lohemu na Wocera
 wleteri. Tu wlo zas zajimawe sedeni.
 Zwrzali na tu do tyka, potom ur az pni do
 Nedele, tad na perkoz az pni do piatru
 9 hodiny.

Tu je tohi a Lohoho obytaj pni za wedenia
 stawirke wna, oznamowal ja w piatol, ed' ed
 chie tu zpoweł w l' obotu a nato k perziwanu
 sela a lowe pani w Nedelu wistupit. On toto
 oznamowaniu Teda pnie chuel o stat. Aerol ni
 to w esse weliu stalo. Leby z Kloster-Heilsbronn

E

odch
 a p
 tyh
 do
 beu
 Nui
 Klor
 W
 prypa
 nuti
 wlo
 Tu p
 je za
 mal
 ka to
 chyp
 nit
 ofrow
 milt
 rawo
 aby
 ktec
 Potre
 pni
 raz
 praw
 je p
 nei
 neni

E

odhod' o pol sedmy' dnu do Norimberka
 a prichod' o pol 12 na miesto. Tam teda
 tych este bol do 7 hodiu, edy Nychlovlar
 do Medne jezdi odstavit navrstene u hro-
 benky Griech, na ktori ma Althfeld odpravat.
 Mui ale tu by bolo vystala skusenost druhej,
 ktori mi je nulezia.

Miesi ktori na hudicu nedelu chuti ku stolu Pami
 pristapit, dali sa tu Lohemu zapisat, a spolu ozna-
 nuti ku jakej chci zповед' prist. Wessna rik
 bolo k wesejnej zповед', kazadni k sirmomnej.
 Tu mi vypladal nyrnam zповед'. Mlader do 18 roku
 je zaurazani chodi na nyrniwani k'lw' r'ufwa. Z toho
 mal listnik w rukach - a ktorý lew' t'ora' medowsti piluo
 na to nyrniwani tych karala z katechysmu p'ufowal a kate-
 chysmus porovnal s id' p'udrami. Bol tu jedni p'ud-
 nik. Tomu drzal r'ectna p'udrami. Wybral od neho
 zповедenie je melude nirey ani s tou p'uzm ani s druhou
 p'udnik. Wlagal mu propast p'udnik. Pohorreni t'ore
 z'awdal ze tar' d'ho t'wu, iqm nepride do toho polycemá,
 aby si wral postime, woleum ra manjellru tu osobu,
 z k'terau z'horst, a potral jiwota svojho nenaprani.
 Potreni a p'ormateuy w'aly z'bor nad k'riesni tam tu.
 jny tu w'ol w' j'etron. On d'arbať, neznaobh, t'ory
 raz saneho Lohelu od loza nemocneho nerajicne d'
 prawi, a je nehu swatosti z'pewidit, j'etra j'eho
 je j'adni w' dome pohyba, a smodit'om s'pnatele-
 nei. Tu tyto dve postawy uider, a Lohelu medzi
 nimi chod'acuo a nyrniw' j'ic'ho o'uwax, je reopisat'elna'

Jena. Dověc w rokochi plaralo, chlapecku,
ale 22 ročný najpri' Lea tundo štál, a keď ho
upomenul Löhe, je wšak mu reפוריא, z povod
ani wšak, ale je mu musí porada, je potre-
neho, ľutošťneho, kapi'neho, obrateného p'ra mu
nemôže ani wšak d'at, ani s'ura toľto pri-
dužit, wplaral sa a wrynal štewi duchomim,
wšak, pripomenute h'iechy newery, potupowu,
mu H'ona K'ozich, uctewia wšak. Ma toľto
Matra tajro na rany tela nemocni, a tuľto
potupuje, je uopatruje, ani d'ob' rano, d'obri
noc jej nedá. 4 K'oni p'riľaganie wšak
aro ľau p'aty ap'atol. A tak to s'lo d'alej.

Sluza a wšak p'echádzal po K'ostach d'owodow.
Tam som po prvo' wšak, a to maľst' knaz.

My sme boli w chory jednu wšak, z
ktoreho sme wšak wšak i o'ubli.

A Löhe ma p'eda wšak bei der Anmeldung
h'ony' p'ies ludu. D'udem ma aj wšak, aro i wšak,
ale zas z d'akera t'ez p'ichádzaji ludu z wšak
Anmeldung, a K'waji' tri dny w No. wšak
ari w p'owodol wšak domow.

Mur' teraz ale mne wšak ľatlo wšak wšak,
wšak štawost, aro ľa do 7 h'odiny d'odat do No.
wšak wšak. K'ap' som wšak p'elat p'ortyju wšak.

Najpri' sme mali plan 3 h'odiny wšak i s'
do Swabachu, z kadial o'oblo 4 1/2 h'odiny wšak,
a s' t'm ľa do Norimberka o 7 d'owaji - ľatje K'
p'echodi na Regensburg - wšak wšak
leu par minut o'awo. Tu sme ľa boli, je wšak.

neu
vebr
na
ji p
wry
na
miff
dobl
na
tra
aw
su
na
ber
idi
cel
ja
dra
a
na
lal
na
i w
ny
Pre
ly
mi
yae

neu napru ji nymeni ma poste. Ted rada
Weberova wla, jstli ma dbyj chodak, je xrona
na Norimberc za pat hodin ujem, a tam
ji pohodluc ludem do 7 hodin moct i kaffe
wymenit i ubee ber uaklema karta opalnt.
Na to pom pristat. Hned mi dat jednoho Mica
missionarskeho sio mi ludec uesol do reuicndu
dobre swalanci a svazanci. D Weber ma ale
na 2 1/2 hodinj esty oprewodit. K tomu ja
trafeti dwa sedaci, chlapi aro sloni, tito
cwalati nam napred na dostreleni, bar
pukli si nas poverdi, bo awi moj Missio,
narid newedel estu. D Weber chul az do Norim,
beru s nami iff, ak ked uidel duch sa
idiciid, jeho znanimych, tm wrai, je nuu man,
ueta po tazrom kute choreje, wrluist
ja s nami. Ale na 1 1/2 hodinj nas oprewo,
draci onen D pum a farar, s kymu sme lywali,
a Burki. Kruudu oba si odusali. Totem
nas naheli a Weber ja a Missinar sme ponah.
kali za tyu Nooma. Odhoruti sme us az
na kostim jednam o 12, ide pobechnwati omi
i ny. Weber platit. Tar sme este do 4 1/2 hod,
ny cwalati, kym ja nam krasny Norimberc objawit.
Pred Norimberom ale 1/2 hodinu mi potalo zima
byl, po kwevy uretu dul, tu seprou moj Missinar
mi drowat much wriat, inai bar sm cestu nuu pro,
jse chul nepovolit. Mledy' 18 winy zuchaj seprou pol,

roiny chorwacki Muski tutejšy tak je wí pnprawe
mý 22 zwote ulohé, aro u náj siadon kuaz,
Obduowal som 2 namošt jeho wetiré z listow
arwe Kroyé a namošt pírma starého, ocom mi
na este rozpawal. Cestowaró ryba w wode,
perny, ari tak lica um pácabí Kralon, rasou,
silou mladostí.

Nunda mój mi ale predca ošasta, bar ma
w wetru zimnelo dobre chrastú. Do Kormubede,
Mý mi prvého dwořára som schwátit, aby
nas wial, w nýta lu rúpenú kapse, bo
mi us ^{noja} wetiré ^{Kapla} me wdarowí na este nalyte
knuty a pírma a weci neštáú a na postu,
a na radzaje zamírool; ach tak mi wlo
dobre jedet. To tu pred postu som obrášt,
mój mýšionant mi kapse vyplati, dval
na dwořku, a hned sa ej hüt, bo Omnibus
do Kloster Heilsbronn mal odchorit. Zaplatil
som nu wsta pö Omnibusu, proti tomu sa
sdrakal, ale potom napel prijat, bo som
nu mal dawat ja 23 kr za vyplatu
kapse, a ja som nu podal folar, targe
w wymene a premene wlastne ari casu neštáú
walo. Inkej sa podarowal, a s druhym /wójim
spoluzjáróm odhírkowal 2 pet, targe toho
dua, tj. w Pátes 1 Maja waci este doma
wól. Ja som na radzaje w Restaurácii wypr
chuwal na kenepe' do syta: lely utomacany
a ošlacený.

M 23 447

E

M 2304/11

Tak ušla noc sa prepoveda iz' dva 2 Maja u sobota
a po hodnici form sa zehabral z urza a tuzel
Kornira s dozra a do Schloßla ja dural.
Platit form 2 Kornibera ar do Wiedna 25
al. bavovsrych, bol totij' Courier-zug, ten
s dvoma klaffami, I a II. Sedelo sa dobre,
a na nozi s trapene udy dobre to ucinilo
valo. Ale dnes dva 5 Maja - este nemozim
na nohy dobre stupat, na lawy porovne mam
sarij napuhtij flak ako dva prosty sivy i
drtij. Len prepustit - tj. prestant sa puchiev
a ur' dnes tepou ludem chodit.

Bol sme tu, aro ten wam wam pisal vstupu
weei poronal mi Melchaništok, dnes este
Correctiens Programm na lirt. Listy Jobsta.
vas napisu. Zaitra mi pošle Grapberger
wyshotmit programm. Jedu ludem zaitra
weei kotoryj.

Richard pisal s kmotom - a byva tu tak
ji, a dypala nadeji na, je dwela uydawar,
a neaupi sa tu w Wiedri porovliwaw, ale dwa
uery uziwaw. Je weseli. Rozprawala mi daj
dar ji znd, to zo ku ten mi, ed ho us
vovr stratit. Ale jz oei sa mi predca velmo
kabe zedaji byt. Wiera sme tu so zary boli
porpolu. Tajnor, ternas, Thurwari, Polhui

Kordr, Maveed, Richard, Richard, Lebering,
a ja wecerali sme u Schloßpla. Ja Obedi,
vam u feberinyho a byvam tu u Schloßpla.

W šturtos teda rano s raanym wla,
kry ja wyberem do Hordouina spolu s Ri,
chardou, a drazyim tam oholo 11½, juu
mana teda mi porlite na weter paj
wicape rano far, aly ma s narwme,
nyim konni na pohudni na kadasi
w Hordouine cakal, a cim por do na,
ruca twyho, Aniera nocy mila' acli,
tol uariš a apra milcho do dal.

To bude 7^h Maja w šturtos.

Mi do widenia budz s Wami Milz
Pa u nar Jeris Knytu, a potan so
wretyim nami az na wery. Amen.

Tuž

wemy

Josef Mitošung

Jestli nelude na poldne we šturtos poran
w Hordouine, udem si kladat jicu daleko
tragara! Was do Hlboreho Bliri je aro
Nornimbercu! I Bohem!

M23 CM 41/66

Radgoňa dňa 21 Jula 1863.

1 a)

Milá moja!

Šťastno som ja s pomocou Pána môjho dopal wiera w noci sem do Radgone; je to pohraničné mesto Štyrské, od uhorskej hrani ale pol hodiny vzdialené.

Jako som Vladimira Babirakovi odval - to bolo w štvrtu 15 jula, - tak som po obedu o 3 hodni odšiel na mojej ceste a daroval som si, je som chlepec so sebou neuzal.

Do Peterdorfu som prišiel wiera a hľadal som si furmana dalej do Sw. Gotharda; ale som našiel fararom Rittera Kaplana Gyvelchu Vimmerowich. Tamto som našiel i kci, kca z Dobrej (po nem. Neuhaus). Tu sme si najali furmana za 12 f do Dobrej, etorelew ale je som 9 f zaplatil a traja ostatni w sa vierli, dals 3 f.

Nuž ale je som bol sad predra, že som do neruamej krajiny s ludmi už ruanyimi už mohal.

Cesta na niekoľko pedrymi dluhami. Do Sw. Gotharda som už šupil na gem slovenski, (veudi ul wolaž) a car sme uštwali cez Nemei Kivár, nemecké a furmanke mestu, do Dobrej. W hor sme prišli - a horami a urkami w noci o 9 hodni do Dobrej do feli.

Tu je nemei uterani, a knoz Tomša nemei, Dobrej čubaj. Tu sme uštwali. Dca 16 jula prišli uštwanymi.

Ma 17 jula w Dobrej, som chel štrawit, a poani. Tu som zvedel, že nedalero hadratto je Kúpel a hysella Gleichenberg,

uzavrel som teda ten deň pravit zase a spovinnim. Tavas
ma i tak volal ta, to mal doviesť na svadbu veľikú
pre Berre-ho, tuaga liter. vendičeho kypeli voda. To mi
bolo milé. Preť som teda s ním a jeho zaton Mällnerom,
rektorom obhranšijs du Gleichbergu. Ktereungui
keram a olenam do Stajerska.

Gleichberg je hečry, zempry raj. Jednu zimnu lyč
chel wo medri, a jedno ato wo Gleichbergu štis
vit. Wo dnych hrdch, palau a zahrady, oholo študne
kypely napawane! Powetna do tena može myslies
najdorawejši. Tu som sa prihášron barit s moji
mi kamarati, eton sa tak gardovni, si miš rajch
vna by tu relati wypriti. Ely miš nie, odna ma trah
tuval tuag, tu najepšim, ale to nechel gra, caa
aydal. Ale si iva to, sratuval som pivoria um
mojch potuštowatetow. Co ma terito, wo sy om to
velmo sed mišinali. Bo ja som sa u nej dobre si
tit. Rusa wa je eułropešie mesto, proti tu to era
som w stroych bywa Touka a Müller.

2 Gleichbergu sme w uoi d. 17 pišti, a ras dobru
weiem u Touka som mal, a 18 rano sa wybral do
Slawenska (Totrag). Jarmana som wral toho, to ma
voni wozit do Gleichbergu a k nemu este voda, to
esty newedel jarman, palo to 4/300. Samy som ker
ni, behani, rebetungui vchani medy vendanis

pon ušoval do Petrovow (Pělo-Pětroh), tam
pon nevyšel knaza dnu, ale u rektora loni
kapit vendiri knily. Mozi nevesi ma i s
vodou do wěstř' do Kuzewow. To wlo w
pobotu dne 18 jula. Taus ja chypale wadbe
tara' aro wara ^{sedly} tu rozdelow, je euagawa
deera hecala chuti ja knaza is, a potom
isla, a teaz ji wyriwale, ar pon na w
meuu flaurin wadbu. It to tu had pringeny, mily'.

To wla polocnost potom lon — a je mezy
nini, Honity ku wadbe dwa dny na sapun prnu, a dšpali Scajow
Nedelu dne 19 jnu strauit w Kostle
potom po obeve lon isit do Korbca, a Petrov
ow. Tu pon nocowal. 20 jula lon estrowal perdy
jako sedyri do Mynberga!! Kaplu nofil head-interans!
Maler, dnu wyzpra'wan. (o tom potom

nesti knem rai. Po Kostinij porabla.

Wara lon stasne prisit jenu, ale pon
orradeny o jazyku taj tiku! a mesei stabarom!!

Pau Boh na chrauit, je im o wai rebol
orradeny. Tabar a taj tiku — newoli wela.

Radgona je tyzžo mesto a tu arpu' us
aawad wam na wedomi, je jnu darmo nes
dowit. 15. 000 luteranow wendi byj jnu naris.

1 Brokom. Twy
dne idem uz m jezgminu.

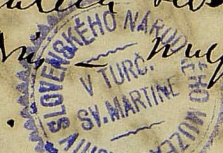
Milosten Kurban

MUSCHKA

67

Vo Viedni dne 22 julia 1863.

Mila moja!

Štafne su tebe w Viedni. Wiera w Radgoni
su chiel lit na pochytko napis anij wlat, ale
mi povrevali je ked' utekam na zeleznici,
mozem ho perat wlat sam, takje, pnde
piv. Wierol som ja tada i s historie sem,
a tu podpoimni si trochen, dal som ja do to,
koto listu. Na kopnici newedeti mi i
vladimiru, neuleca tebe, aro a sam
ja dodal. Musim zabehnat
k teberingnu.

Ceste moja bola nylbome. Nelo, len kely
solro reny, nelola ftala. Wrate som
drako musel platit. Den jeden ma 8-
12 zl. ftal. Bar som darom noival
a jedol. Budem wam max w nzo
prawat. Est musim i do Hlavarne
st, a woha s mojim wecam.

Teuto list wyprawam, aby ste hodopa-
li co piv. Som wytrwany! 30 zl. som
si musel pozicat u Praliratha. Ne je
veliky oloh me swati vec cirwe, a

a pamiň. Oba rok da. Jeho je stieho
a' stato v'ieho. Aky' wa ruwowany, ab
vam este jednu selnu pripomienku.
w Petrowoch sm. s jedny. Kert.
a ueriu, luter. Knazom, no uval.
Godna je luter. a Scaunicar katol.
Oba uenar, oba Madaroni. Ja med
nini!

Hovorilo ja o weliom. Prišlo ja na karod,
Godna ja zdat byt wias, wew. Scaunicar
wrae Kristai. Oba ja uedwoli, ze ja taha
daleku estu som predseba uzal pr uies.
Ja sm porredal, ze oni nam wrae lezia
na p'ed; les' qatui narod, bo maji
nepmatelero, egi' w my, a ky' nie toto
co my. To nini' trahlo - oba sm'ely
ni' Eljeu! Ja sm chrapow rozomias.
Ja raiat Scaunicar smewat p'ijes
wendi' ali' tohoto p'uytu: Synota
je slowene (wendi' ja lami sloveni w luyi)
opusteny' na wete, aro p'tacis ber
hmer da! A mrd' ma us' pomoci nenoz!

Ja sm ju' z p'iewal Nitru - a lity na
re Aky! A porredal sm, sed' sm uies ze
Scaunicar plae - wite brati, remyte
la opustat! Tak aro uay, i plaeine i du'

Ja me. Napiste : ky ! kuffe ber kniez
da ptaci. My za wa !

Chlapci wli naraz Slovane. Totu
ju wraut, je tazre je ju predca polu
tenu nare, a nat poroucbe w
pohu ! Ale aby weni, je roh riad
nasho nawa losy. Je my pluss
neriadame dnuj mi, ibe pade w
ne navoru a modlitba nasobdenim
za navor. Ofatue nups pliej
katie : Boham uymat.

Apelati la oha, i rations w
luteran, a madarin, i pobozny katolik
madaron.

Wrae przy porredal mu, aly
jme ja ewang aru mreme i fery
Kolu romodli za wa navor,

Ja tu earol, a Scawia ar to
mrim. Gorka nyfni rol "ptenen
isteneu ex spuvnyusey". Verlarol
abe. Kava modlitba twala dho.
Scawia ar mu oant klabite pous mod
tich, wyllo.

nowat. Godie w trine tej sa z ichy
odrahi, aly nina domesol, lbe dizarof
wl pri prajdnych plasach: wewem!
Wri me sa toty po weeni stropit
spat it. My me este dcho klar
cali na kolenuach. Ja tem sa pomodit
za nam, urrew a was - a otkenai.
co sa modit slawicai - nemeni.
Stanni samu pobozrali me sa za
vernost namu. Slegy w ocah
este wly, sed' Godie s plasom
piviel. Polubiti me sa i s nim
na wernost namu.

Tu chlapci zaiak wesch' byt.
A to brwalo potom do 3 hod:
ry raw.

Wdyt' maie madawoi neluch'.
Slawicai samne samemu potom zali-
val, je mateku jehd Godie a Berie
tu rationaliste. Wipni je perk i tabkul
wiel a gwel. Ale tu ludia vsete este
k ratowanu.

No wi s Rohom. Aly pora dny
mohla vriet it. Tu) kstaty vstaty
paroplany si kofe
Zaitre ween sa onberam domos

M23CM41/68

We Slovensk dni 3 septembra.

Maja duci!

Vladisovi som povedal, aby sa mi
potatil v piatok na noc do Hrad-
nina, furmanu, aby ch ráno
v piatok neprisel s Vallnerom
do Senice.

Zajtra teda budete na poludnie
vypravovan furmanu, a tak este
keďto upos pride dsa zavcafe.

Zajtra vecer bude ty velirole,
pi vstanie, azara, Pauer, churik
teda vecer to vider, co se vltar
bude vltar. Krum toho do dny
po poludnie s urypis som to
nehel, co sedis pri korekturach,
teda ca zajtra ja dovies co
chcem vedet.

Furmanom teda je dsa cafe
ked ja vyberu rano v sobotu
a diera ma o 11 hodin na
releci inom nádvoří.

Je tu hodzi s Kalinca. Weira
Am Wol u Mojzisa. Mes ma
pust Fran ufi.
No u Panu Bohu Was
pomian a mu

Vas

Milerlauff

M 23 CH 411 / 69

Wroclaw dnia 29 Sept. 863.

Milá dusá moja!

Boží Pan Bůh pochválen, který Jkyně
na Jeho věčnou Milost, že: teras rafe
a rafe požehnal práve a naučeni
moyi.

Son tu w Wroclawu. Dnes o 10 hod
me sm sa s rychtářskou dval
w Wroclawu po státní raurčení dle.
Hned som odešel k Mechanismu pro
Korektury, a dne poslední hodny
Korektury som obdržel. Teďa celou
den můet vela písat.

Lea krásko. Události po lahoun
K Martmu vyrozprával. Něk u
po tom rna. Bol som naranne
nahnewany' na oplano. Mst to
bolo dne 21 Sept.

Dne 22 weier sm wyprawadit Wla.
dimia w N. Mesta, kde sm ho odal
Poitároni. Bol som ja ná smuty,
ale on. On je pzoctiny' a hodny

uhajek. Nemim ci Wam gida ne aj
nepisat? Benaje sem ^{mu} an na usfy.
dal a pre prvi potrebu. Ufadit
jmu ho medzi pami a panoro far
suh a dal do breui potarou, aly
ne chlopa dbat.

Ja som tam preuoval, tj. v
12 v 3 hodin sana za izlu 40x
spleti, a ranu o 6 dni v lept.
Jm vl us' rae v Nedu.

W ten den Johu som preuoval
za naruš uyhorenou, vl som v
Arciuwjwch Rainera a za Panu
ciara tam prostopu za miš ha
pisat. Nadeji weira' jesto, se
da' obed' - Oua liar.

Q pozia'wel nemie mi, w
ka obcam pozia'waji, w maji
3 ras wly majetek. Naj menj
10.000 majetku by jme mujeli med
obecnelu, wly nam baura puzi
cete 10.000. Ale jmu pracoval

i na puzi's miastach, urodzi'si
a zaita, aro ja mi wec poran
nleu.

Mo 23 sept w noei, o 9 $\frac{1}{2}$ godzin
pne ja wybral do Bawaryja.

W noei o 9 godzin dnia 24 sept.
pne wl w Norumbergu. Tu nas
przedwapih Roy, Koman, Droga a
Rukwa. Tu ja krali mina sawiti,
wi do Detlelsauy a wacti ma
w Norumbergu. Spolu pne ti tuda
wzali obrotny' Ommitus mepky,
ale ten oty'apny' iwo w noei chwy
d'a Kystan namu nekebi wrias,
a ja kemefti! Napoti pne do
Kloster-Heilsbronnu tedy pnej
wlatny' ommitus za 10 zl. Tarys
ja ton leu 5 zl. dal, a subajer
neci 5 zl.

W Pratok dnia 25 sept. pne tuda

z nocou drapali do Lebbelauy. Kiew
cnie kued wli do domu Naromiffes
mijate, stitom u Lo'leho sa zozis,
a tubaj nasi Eslangsi' uhorpodas
wli w horpode kospow Naromiffes.
Cobda w wozy Missii.

Pupali naj welni obre. O com per.
dejri, Diowuno sa naji obre,
Mita Zelminia jnaita - Kozim
wola wescen. Ah w bedch d. V'kpi
pi' tucen obre kore i so umon
plarali. Womarseni' wly ak
aned. Diowiat jni pownyis
je tom velen. Diaroniffes u
sadi naji. Len tuzba za
domom jni jodei'ca kornaiten

Dal jni tom 50 zt. za potety
Cesta ma' stala. La wni' nyje 60p
a ztadai' dteraz 26.

Nur' dora mila' najim jnuit.
Zaitra, tj. 30 sept. weur' sa pohuen
stadalto na Cahnow, a 1 ho'rtobro
h. we' sturta s' Buzin pompcion under
w Jenici. Maj' sa mi' obre. Pan
Boh opatny - Ja s' veleni. / Robar
wot' / Kozim' maji' / Hurbanff

MZSCH411

140

Uređená dná 5th Oktobra.

asi
1863.

Wára ponáhlažie ani som nepripomenul,
že som s paterem prijal listok i ho,
díky a to naraz s telegramom od slečny
Müllerovej, ktorá mi z Linuu prišlo, d
svoj signatúrou. Práve keď sme
sedeli pri obede vi wdeta traja,
dvoj pociťar, s telegramom i s hodi,
kami. Zelnia mala radost veliku
videt jurno dedus kowo a ocat
od Malauru jamej, že sú dva wret.
ci zdau. Slečna Müllerová sa ras
terita, že telegramu sa nešťat, lež
že by ona este tu nebola, kely ten
telegram ar reitru bol prisiel.

Kely bol rawicaw prisiel telegram,
welych ju mohol na nadražie
wafrety wynf. Mu' ale uz je i tar dobre.

Zelnia je zdawa' a šwirka'.
Odwiedol som ju do Seberinych. Kifna
má po tyeto duy prišt. Má kuffnu
a kufor, myslim, že sa obojwosti
na nás wzik. U' teda lea portite
w útorok na noc do Hlodowina prile.

Etou nasu. Nečua ja wraj narawu na
Teba a mač aj Zelaua Boženu sesila,
atoli si, jaro howwite, newweta daa
jama ujuwa z toho. Ja som jej riadol,
že bych to bol wedel, že ona mide
z domu Quichowpého, že bych bol
čo jaro tazho uzal ur aspou Boženu
nu sem. Milá duša je to ta žena.

Howwite jary žial w dome uporo-
bila Zelaua odhodou purjim; julewa
plakala welič, a nehučela wraj nič
spawat tam, žde spawala s žen. Zel-
mura, aly nemusela wdat tu ma-
du postel, na ktorej ľahala Zelka.

Boženu listod že jej ale na putra
umieril žalost, že uspkarowala s
nim, že to nečarala, a hned jej
odpomedala, listes ale od W. Zelka
suma. He! Boženo! Jar dobre,
že musela postlichnut! W tohoto
casu, musí sa prawidne aspou
najmenej karerj s tydni prawat
w Thurnau. To je minoriach

ado ty duse sbechetno ra nauai horin,
a my si to wazet murime.

Prošaly šena rada si tu oddyehla,
ale že mala prikazane' nahli sa, a
ani to by este nebolo ju pelazilo oddyeh,
nut si po tolrej ofte, ale nalozeno' ka,
la nahli r. Uwehe proto, aly cholera
nedomešla do Turvnanu. Nu to ju
welni horito, ni žebj ja diolery
bala, ale arly otala et, arotyid' z
horin tu, a na filaly i taw cholera
ny pudmit, aly nemohli pomeda, že
šad ona ju dmišta. Uradu su jedni
ki' ludi. Ja sm ty e ofte mysleny mal
ed' Vladimir prelvel w Martine.

Zači sme ja s wela porihnawimz
a rozlučiti pri železnici, ed' us
kdala do wagonow. No porihnaj
ju Hospodiu i eby om Giechowšy.

S p. teberindu som este iba teraz
bol, ed' som ta želru duredol, a
dus šoje ona s želron snorowaitu

Kupovat. Píselam vám telegramu na
v kárku, aby se arpen dala mali od
nejs tatého, co na smelod Kelly z
Nemeera urazovat bude. Zela je
mali diera. I Louison po francúzsky
na kudarí tak neprawa, ako
rodenci francúzsky. Sloviesky smiz
uár nepratita, ale slova tazko hla,
da. A naznie francúzsky jej hned
dovo ubehne. Terilaly sa weli,
leby si Ty mohla jej w ustrety smiz,
ale neumy sa, w delych kufro
mnoho, a ja myslim, ze pojedne
aj nocou, lebo penaz neui na
noclady a us tazim po was.

toto písem rano, a hodim to na
postu, ad cher dai saji maweho wam
ludem mozt pisat, teda do 5^{ty} cete to
napredis a taz ro die 5^{ty} budete mali
dva listy. - Ocypis, a Paulinyho, ze Wala,
se ma Flerarow pi sebe, co ho hieca z
cholerz, ci je tomu taz? ✓

Amiera moja mila, Boh ta opatruj, dm
nai cely. Korawam wai w derych. O madao
Keru Numifertw a ai, chyr. Da Boh ze ai redm
de wrohem twy Miloflav

M23CH41/41

Wro Medii duo 13 sept. 1864.

23/2

Dura nula' :

Wiera pue puchi ślaskie sem; Wadru
bul welely; leu byu stobor' udel, Jbil;
potom uz' udy ai d' Wierne doly; w
wob.

Tu pue naciut Lo'heko i Paalinyko.

Dnes weier idem s Wadruhon d' Wierne
Neustadtu. Dia 14te - (Stah) ludem tuno'.
Dia 15te Turtek tier.

Dia 16 w piatok rano wyndeme s Lo'hem
rauo, a d' Horwina o 10 hodin; Leta pro,
pui Ja potli, ar lude perue udy, a eby
ab pualo suda koi. Lo'he je jnamuzy
tudy, mily' s'ubaj. Dieruui l' t' t'ez
pawelan.

Je tu aj Kaliniat' ; porwanyi Ja
aba. Latni Leta Pa i Tebu.

Jstly sume w Piatok nelol' w Horwina,
neul iaha' d' wecia; ab i'fo ludeme, ar
leu wretro ponadne poj' do.

Nus' Paacu Trohem. Wre wau
dchuleuu nari. Tury

Morlay

Costa do Nemocka 1865.

Amička moja!

MUSCH 41/42

Na Berlínskom nádraží prišiel sychto pár
riadkov, majúci čas kým príde parovoz. Je
dnes 21. duben, o 9 hodine. Panu Bohu buď chvála,
ka sa jeho krásny pln' sprevádzanie ma pro
estách možieš.

Dňa 19. weier som v Breclawe milého nášho
Seberingho klastne dočkal a celú noc ulegol sa
do Prahy, kde 20. sauo sme na nádraží snídali
a Ružička nás čakal. Z Prahy sme sa ulegli
do Drážďan, kde sme sa okúpeli sahydani pražom
naučili drakomsky' uštan Fröhlicher, ude
jeho pari nas pro wnowi uypawirujeb wzhodne,
njeb ludowacib porowdila. Tam som este i Nauma,
na naučil, a sthato znamenitu známosp
Jalou uturdil. On chce platiť prekladateľa mo-
jeb cirč. Listow, ktoré' sprawy su w calopise
Pölgel aus Sachsen uwerjeji. Pomocou jeho som sa
i poznal s parou Siedel, a wtoho braton fararom,
a wečerai som u nich. Sebering prechorený isiel
si odpocinut'. Dňa 21. sme najkratou cestou
rasili k Schwerinu, w tam bude wdlowj wothy
zaita pohrab, kde si elon farultou wotw lon je 29.

dome a urodnie kuterasty pohrab Prifessur
ky jidnej, ktorej voda i nuy tolro maime co
dutowat. A to wreto mohlo pae ja so zulest
nou pomocou Ryzou! Pomyšli si, dnes o 12 pne
mili do Berlina, a ja som tu imlym Janom
Wittorom i u Kengstemberga, i u uoiu puzprijis
Redartom Heinekew, i u Schlanitzu welmi
znamenite wei wyknalí a este dnes
odidme, o 11 kotiz w noci, a ludem, dabi
Pan Wok zdania a pozehnanis saetra w
Schweyime, okolo 5 hodny ranu. To tety
bude Sobota dni 22 dubna, Tam stranime
nozin newchu, a do Ryztoru us azda na noc
d. 23 ja na uestu dame. Tam w Merlenburku
ja walicim so Leberingym a ja us potim sam
ludem farigawat co pior ku Swetozarowi a
Pseure. Na ueste nelwu miyno Stendalu
ja dotinut, aj nahhai ja so pior odbanit
fwopi dalim uestu abyel potim mohol odmor
la proberut, ustanowit som w na tea pohrab.
Tam maad unidni i paucyiu knaziu Remp.

Do Grejzu berpochyly ten p^ozdaw. list w
Ruskeubachu pro odrozanu z Naumana
na jeho swagra Rottchera, ktory je velmi
dobre známy w Grejzu.

Na us je kaffa otworca, mapis
si kapit libeto a kaffis' ddat.
Pan Boh Was pozdrav. F. Meln's
nebenu Mysirnu co sama beka' wred,
zgra detu. Panu Bohu was peni,
cau. W Berlinem nadasi dni 21/4

1865. Wai

Mylurbau

M235M41/43

W Bützowe dnia 27 dubna 1865.

Moja drahá drahá!

Mám jednu jedinou hodinku slobodni už od jednoho týždňa, tu
chcem teda Tebe wenuvat. Som aró ušiel w Bützowe.

Z Berlína som Ti písal, wlo to w noci z piatku na sobotu
dňa 21 dubna. Tu noci sme strawili na vŕze, rychlowlaron
sme dorazili s taspne až do Zuerina, s korunnym princem prus.
kym sme sa wŕžli a s wela inými tu pohrabu Anny, wello
wyzwotkym Merlentung - schwejskej. Mlada, krásna, wŕž,
potwžna knazna, ktora i nasej slowenskej cirkwí podľa manžela
karlovena wla, ona wla už druhá manželra wellowyzwotkym,
wá ten 11 mesiacow w slastnom manželstwe s nim žilo. Narodila
sa im princeza - d. 23. dubna w l. 1864. Pohrab matry w to
tu, kŕst w newel jej syrotky welloj smutož bol w ušy ženi,
ale newem to opisowat. My so Seberinym išli sme hneď ku
Oberkirchenthoni Dr. Kliefothoni, kde sme sa s wela knazni sídli
ja som tu spawil znaných a nowých známých naciel. Ja som tu wŕžo
aró doma. Wello to kŕst mŕžo, tarížto dalergh sweton byj spoln.
obywatelom duchownym. Išlo nam o to, aróby sme sa dostali do Rostola
Zámockého, w tará mŕža ludu tu wla, je wŕžety ja pred tm ušiel
wŕž museli. Kliefoth newedel iný rad, aró, aby sme si spatŕili
kuteraky, je s knazstwom dŕžim newem môč ist, ale to wlo mŕže
nastazie. My sme si narli lepšim cste uštu. Tarili sme z Hof
marschalloni, a propŕi ho, aby wyjawi wellowyzwotkym narli
wŕž trŕst, a pŕeini hŕst narli nŕstŕm thŕm, ho narli trŕst, ten
nam šliht wyjawi a - wŕžety nam dal do Rostola. Tak sme potom
podŕi brati na wŕšom. Wello pŕeini narli to pohrab wŕ. Tuhŕt pŕeini
wŕtra z mŕčile ja ab je z hŕdny teho oberuštwe, ten tu tu
kŕpny z pŕe - a wŕtra kŕžni pŕeini tuhŕt. Šlektu rŕme wla
celi pŕtomná. Obŕiwe newem opisowat andŕkt. Wŕpe 20.000 ludu wlo
na wŕch, wellowyzwotkym bol tar zomŕlŕž, je newoholŕpŕeardŕ nŕli
manŕlku pŕeini na posleŕ. Celi newŕ wo flŕoch a pŕeini! Wŕly to
Zalostne cŕž ktŕie ja i narli pŕeini pŕeini. My sme sa wŕšer
s newem dŕžim wlatom pŕeini do Rostoku. Ja sme si labli w

hospici a to hodne do postele a unowati selesu i Duchome
prati oca do skadsi rano, dan 23 dubna. Pzola to estab
od stredy Trere weci wyfionaty a tab daleko Brazilu sme!
Nevda Rozia, dan 23 dubna! Este nat Jaaro niye pre
purtu Roziu doma'cu. Ja som nru necluel mrauni naspiti
rohi, preto sam ten sam samatunal w Modletbach w ludo a ner
nelio sameho. Neude to tak razom. Po tom sme postali pre
Mocku, aby sme sa doviedli kam chodia professoři do Kostolov
Ten misiel a oznanil, ze luoce kazat kuaz jedru z Pruska.
Hofmaier, ktory bol pre wiesu z Pruska wyhnany, ty sam
opustil nevestnu uhuu radrej, nez mal muzit Balowi. Tento
Hofmaier dostal sam tu w Merleburdu, a teraz sedu Eogat
mal jedy na probu, w tu jedru Kostol je ber farar.
To wlo nare welri stepta, w inai wlylyme od dnelyd Enagow
Odejouš krmeci lyvati rozumastwom. Hofmaier nas
uzdelal na jarlad apitofky. Po Kostole hned sme sa s Dr
profess. Dieckhoffom a jelu panou sest, a od nuy uzat
weli do us domu. Po obeide isti sme az Warnowu na
lodi do Toiteu vinklu, kde wyborny nuy, Floerda je
fararom. Ja sme mali kra'ny ideo. Ale w na na poli
na este stornutito midel som Kopas a pracovat lud! To su
vay "Ani Merleburgijsku Dipsi'nu". Knazstwu toli vela mti
tomu, ale neide to dobre, pre zlarne pomery! Ocam vray
doma. Floerda nas i s jelu panou prijati welmi dobre a
ukhostiti enamente. S weerdem, kra'nym wies emu sme isti
nazad do Kostolu. Rokati sme sa w poblo'cu na Piete Wra
nowu (Warnow ju wleji teraz) a kra'ne waje Wstocke.
Bol Dieckhoff, prof. Bachmann, Klesing a ja, potom nas obhu
nit aj Mocko. Waer sme spaniti a Bachmann. Mili
kra'ne we deti, ma upomenuti na Totera, Wrinhu, a Babu.
Tam bola wkatu veera. On i ona tu Berlinshi wkaer. Wybr
ni, porocni, pobozni a uzdelani ludia. Tam sa wisto welri spw

točnost. Lemp. radca. Majer, profesorica university dravje,
mena jom zaludol, a vitan paus.

sebering urabi urade dolnj wterk. Labany duhu
w hojnost. Kude ta ceta ife pzebrana na chetny spang
sebering arpon uridel, zo to co jom jom konon
jinnu, ta jnu aro nalezi potworiti. Naproti konu ale
nus seato tatej je chapanofji a poroz, ze da ja velmo
ponit a idi domow nomj dowed. Chwalo Wolun.

Dni 23 dubna tety mal dost dey teuto radski jom
nai. Jeli jme az o 1 hodni jrat. Dni 24 jme urabli
nylet do Dobranu a k moru. Majali omnibus a tas jme
jolu spawiti den. Zponukali jme i was a dusla swag
vira. W les u mora na pukej trawe jme bosdowfym cer
venym vinom odawrali i dam. Moxrej trany a Cannes
kon dneseim wam na pamiatku.

U Supennt. Willebranda w Dobranu jme weerali a paw
ne az o 10 w noci do Ryztoha s kerabom nasim jms
li. Rozume ja, je ja jalo jare malo.

Dni 25 dub. Ofato vela wipit. Atu rectora university
na nawrtewe - dnurime ja, je welronjurd, nasim portu
nim ho w jelo zarmitru velmi bol djaty a ziadat si byp
este s nami. To byly brage ar nare jorty! Bo nysjme
w chueli jolu zo seberingym do Steudatu, je jom mimo toho
este mal do Butzowa nylet urabli k moru Wicroni a Chryf
tinoni. Ale ta radost welronjurdj bla nam wzraz, uzaw
reli jme teda w casu ranu d. 26 w d. Zuerina, a seber
ning daley domow, w w kedela cha 30 dubna mi kagas a Mejer
collegia utat. Ja ale zo Zuerina razad do Butzowa jam,
a tas jme to aj zprawiti. Wreio jme ja waluich s milymi
Rostocany, a totalne dragiti do Zuerina o 9 hodni, serjme
w kthefotho dozvedeli ja, je welronjurd nas krad jime. A
tar ja statu. O 11 hodni jme jmoti do Zuerina a wyse

po hodiny sme sa bavili a neho novonai o usetlych z
kizitostach s nim. Je to velmo mily a rozumny kluzga.
Nasch theologov meai znal spamat. Mero ma v helio
stipendium so solawo. Ja mu nu darowal za dlorowu
ktre nam z Merleburga ist:

Tu sme meji komornikani jelo uadi i jednoho cecha
a tas sme hladai na jareto, obrliu myiu zaimot skow
rati ja po slowesny, kyiu naz adjuktas zaurtal
ku Wjwodowi. Saala tde sme carati ktereupn obragy
vmezat a knagow wlu plus. O 12 wlo po uad
enui a my oberhwali, a je wyprowarit jank
za relesnicu a myliat ja s firm. Do 6 jom poly
mal a wyl ho k nawi tewe dwojreho knihrupa
tde ma dartoce' capozit, carati a ja smy, Eupit tyto
obryky, populam us wam, je to kewha Wellowry
wdrca k tunc, a Wellowry wda! Potem jom nawi
vit mlaweho Philippiku, ktory mi wyprawal, ze
Boschi kajmi si chwoti Karlota, a potom s dcaurat
a karupit nauho! To ma z toto! Philippita
pytal, co to mi znamenat? Ja som zaroyl nekonek
nos Boschi a powiedal, ze to ku tade nebrrozumat
wlo. Mus' tas, ta clowes jam si je nazwa' to' nypra

tel. No us' musim jom ut. Dnes o 1 1/2 hodni zroume
do Stendatu o 4 w noi ludem w Stendatu, jest' mi
hude Pan milostny. Tu jra dnes w pri sluzbach kroye,
wiera weies u pastora Chrestina, dnes o 1 1/2 idem
z Beqremysrathom Wickov. Pan Boh was opatny,
podelmaj' a zachowaj' Ja mi
Frij
Verny Hubau

Pisal
mój.
Janu
To je
wáro
kany
kom
ly tu
neme
Pre m
sin
Kaid
wai, le
narau
dakow
i wel
poraw
mojej
lesia
a opot
pi to
pi bu
Dna 2
merol
jona mi
Nadar

V Stendale dňa 29. dubna 80. 5.

Anička moja milá!

MOSCHNY 74

Písal som Ti z Búšrova, snad už máš list
môj. Ešte som navštívil potom, po raji,
Janinu tiseru, veľkomorneho pana Wicka.
To je môj starý známy a parson náš slo-
vácký národný. Tam som bol veľmi ur-
čovaný. Hovoril ma uhoršným vinom a frista-
kom su obyčajným, cigari vyborne nechýba-
ly tuž. Rozhovor sa točil o politickom stave
nemiernej záležitosti a cirkevných slovenských.
Pre mňa na cestu ďalšiu mi farár Chre-
stian 35 tolarov dal na národ pana Wicka.
Keď som sa veľmi zaviazaným byť cítil da-
vať, lebo wera rejdi sa mi na cestu. Drahota
narámna wrať. Pan Wick ani nechcel prijať
dakowanie moje, že wraj je to i matička,
i veľká povinnosť jejich katých mužov pod-
porovať, ako wraj ja som. Divili sa tuhá wretu
mojej cinnosti. C. listy jim smiechajú a oni
lesia sa z toho. Na článkami o Ordmanii
a oproti Darwinovi plesali a dakowali mi. Dajú
si to prečítať kroz studentow. C. listy ma-
jú budienosť. Rozhovorili sme sa citliivo.
Dňa 27. dubna teda poobedyni Trocha na hostinci
merol som sa cez Wranow, na ktorej i parolot
som videl (malá reira, spor na presťahovanie) do
Nádravie a wral blietu ar. Wrtobrehu (Witten-
berge)

Kde jsem o 7 hodin večer dorazil. Tu
jsem čekat musel na rychlou vlak, který
do Magdeburgu měl o 3 hodinách rano
jít. Wzál jsem si teda irbu a chel som
si uspat, ale ma o polohvanostej Karel sedel
til a ja som sa oblieral a calal.

Rano dňa 28 dubna bol som o 4 hodin w
prospech Stendalu. Tu som wzal chyzu na
körtine a naložil podomkovi, aby mi rano
zaried pre Svetozara. Ja som ja hodil na
kanapu a spal som, až priiel svetozar.
zar. Milé shtiadania, wzumie sa! Ale
na otazku, ako ja mas? Odvetal, dobre,
ale musim do Michala trcas w Oberster-
ti. No, to este nieje fare nestesha, mys-
lel som si, ale som mu aj naložil prisne za-
recha študa wysrie, ked nizsie este chybuj.
U Direktora som welmo bol uspoizuj.
Kovoril ze je svetozar kodny zuhaj, ale
ze nieje primerana jeho znamost wo we-
cuh nizsiej klas, sa znamostam wysriem.
Ze on na seba wysriej pritahuj a diti ja byp
mitahnuty od wysriej klas ziarow, tim ze
ja stawa, ze zasobane ostawaju študa formab-
ne. On je stroj, alebo medzi prvymi w Nemciach,
w pracowaní, w rozhovoroch, ale w reetine

w letni
a ber
Muz
chyba
nojt
nehw
ne
na po
Mu
pwojhu
nemu.
lebo
& nim
prijim
uittel
neaj
Za
watu
Mily
ra po
To br
Delre
povic
1/30

Fu
kto
nau
som
sel
l.
ni w
ni na
i nau
il na
kto
a! Ale
dobre,
berster
mysl
neja
hybnij
ojny
leu
ro we
im
kyp
je
smal
kucan
tine

w latiniim, w francuztine rozprawa po zadku.
a ber tohoto nief porvoku w klappach.
Nur tak wie ~~to~~ i. Swetozar wie wla
chyba. Slubit mi swatezje sa buki
nost nespau ja mu wiauj daa podob
neho. W 22 roku bude mae odbraven
ni dokonale gymnasium. Je to tak luda
na pospol w obycaji.

Nur dnes som spal po smu u Syna
prijho. Z Hospinea som ja prenie pol k
nemu. Superintendente som renariel dno,
leu odastowal, ale dnes nadeji nam siffa
& nim. Dvortor ma' wela woty. Dnes bude
prijimami ziarow a predstawenie noweho
uictela. Masim sedu skonat, abych mohol
nast' wat na tej slawnosti.

Zaitra tu swetla nede lu. Po polucki ja
wzaliim so Sveturom kru porad s nim.
Mlyj chasnie. W Lipsku ja pozastawim
ra pol dna, potom odidem do Grejzu.

To bude tak asi 3 Maja, sed druzina k
Delre do Normbergu. Latim Pauu Prohu Ves
povnicau. Burawam Octubena. S Bohu

Wrotum! Twij

Deniz Milofay
L

N. Dettelrau, Ansbach, Seinach, Rothenburg, Diebach, Jun-
kenhausen, Nürnberg dnia 9 Maja.

Moja drahá milá!

MUSEUM 45

Kare Ti teda píšem z Norimbergu. Ale akie cesky lezia medzi poslednim, aty
to z Norimbernu listom, to ja Ti objavi ar padnu, ked Ti ukazem mapu.
Myslím, ze som Ti 4^{ho} pisal o sliadaniu sa so Zelenkou
grofky Giechky.

Wies teda uz, ze som wyprosil Zelenku so sebou do N. Dettelrau.
pani grofka poviedala mi, ze sama mi chcela naradu ta ucinit
a s radostou wyrnala se ju ten, ze som ja na tu myslieku
prisiel. Taisli sme s milym Zeliatom teda spolu. Neviem
ci som Ti pisal, ze musela Zelka listok pisat pre grofku
Juliu, aby tato mala co citat, tym nebudu Zelka s nou, co
emarigala neuviem ten som rytal uvidet: Linbo Ulele!
ci Ulelehen! To je ozaj aresi intomne priateľstvo a kama-
rastro. Keď som zarotom wo spoločnosti weských sty-
grofek k najmladšej prehovoril, ci reku prepusti Zelku
aby odšla so mnou, udeala juha, a pani Matka odwe-
kila, kedy na tej wec lezela, mozete isty byt, zely Ste
neisti so Zelmiron do Dettelrau! Mili je to data, ta
"Ulele", mne ar oci ostawali na tom cleku! A ta Zelka
wda sa, ze panuje nad nou. Stadial uvidim, ako to mohlo
paci sa, ze pani grofka tolro nabludat sa uwolita na kasu
Zelenku. Jalych, urdaci toto, konecne nebol wstawe roztrh-
nut tyto dvojce a ndelnych deti. Jaklych si to Zelia chel
so sebou wziat! Na toly ma nemasel nired nahowarat, ale
ako som tge dvojcata mal prilezitost spolu uvidet, nenahow-
rit by ma nired roztrhnuc ich. Juhaly tusim komrela,
espon istely prechorela, kedy Zelia mala z domu sej udeit
nawzoj. Zelka ma ale tu radost weliku na nej, uvidim
ako to wypadne zajtra, tj. ako sa bude Zelia liat so mnou
a s Rozentkou! Na tyto teda strane koncim zprawy proze
a nahle, proze sakejuc do 4 Maja poladnie.

Dňa teda 4. maja nastúpili sme aspoň do Dettelsau w Zellou.
O tejto ceste nepoviem nič inšie, iba, že som ešte nikdy Taliansko
necestoval z Norimberka do Kloster Heilbronnu a Dettelsau ako
teraz. Sedeli sme 4 w woze, jedu a ctu, jedna pani a my
dvojaja. Do Dettelsau sme prišli o 9^{1/2} hodne w noci, preto
som w Zelenku neodviedol do Daronuffie domu, ale ostala
so mnou. Prekrasno sme Bohu sluzili oba spolu - a labli
si spat. Ale Zelenka stratila kappuku, w ktorej mala cepic
noci, kabačku a rucniky. Pozrel som jej teda od pani
Dechle, panj domu a kostinkej, pobožnej panej tyeto veis
a dal jej nadeji, ze sa este kappella nape, a dleta mile spelo
pokojne.

Dňa 5. maja sme sa Pana Bohu pomocili a sašli do
kostola spolu w nadeji, ze sa tam s Bozenkou shadame. Ale
nehliavak sme sa. Od daronuffeho kostola zepisak lea darta
ne daronuffy, a tye rucniky powest do domu, ze som ja
i to zelrou tu. Z domu sme sa teda vybrali pri kostole
w zelrou a daronuffstain, a tu z daleka som uvidel ist ziaču
daronuffku, w cernych satoch a povesly zastavie, a zdalo
sa mi ze to Bozenka. Zelrou ale rucila, beh, apri, to neu,
Bozenka. Dievča isto, bežalo, letelo - poznawajuci a poz
napu, nes. "To je Bozenka!" urauw ju, "nie je" urauw
Zelrou, - Aj rucy wzprostrela Bozenka a letela, tarze
som w spachu bol a trnul naramne ze sa jej cosi stane,
a na sto krokov kričal som mosel, aby nebezala tar,
co ale perse nemalo pletnosť! Tar mi pawla do namu
a plaral sme oba ocl radost. Dievča ako kwes!
Ach Pane Boze zachowaj nam ju Taru co najdlzi!

Tu nebolo lonca braja radost a otazed a odpowid. Ja bra
potom ponauwteuwal daronuffku Oberin, proprietara missie,
Munnsoltara, a, Dr. Laurenta, u ktoreho som obeduwal a
inych. Najme ale pan Conrector a knaz uftawu daronuffie
Lotze mi urcito rucil, ze pred Newelou nesmiam odiet, a mu
sme w Newelu pri weernych sluzbach Burch najati. To mi bolo

^{Pátek}
nie velmi vřtané, bo som ja chcel na Sobotu odíť do Dieba-
chu, ale videl som, že murim predca usťavať slovo na rozli-
šenie porievať a to ja najlepšie dalo v Nedelu. Teda rozpalil sa
tuná a pripravil som ja na seď kúšava, ktorá v Nedelu o 6 hodine
v Naronskom Kospole bola mnou d'zauť a flórobila náramne.
Všetko bolo v flách, a aj ja.

Mati sme tu vera krasne dny, len jedno chybelo, Lohe sain se,
vlt doma, bol odvřit s Nerou do Kápelow. Ale je tu ovej raj,
na zemi. Tye služby Boží, to sa prelieva ako potok vřloruj,
po lukach do duše cloveka. Dettelraua musí obrátit mysel ľudskú
na Boha a k Bohu. Hopte wela Slowenieta do Dettelrauy - a
tude za desat rokov kpsie u nas. Na semlych naris farams,
wzmannen. On schopnijsie na 2 mesiaie postal.

Den 8^{ty} teda bol ustanoweny k odchodu. Ja som dua 7^{ty} este wřtlo
pousporadwat, za diwienne 31 zl. kyplatil, nawřteuy podobu,
wobal, oplotne tje ja u Oberin podarowal a prechwal peřeb.
nawř dom Naronskij Dettelrauyjs. Weier sprawiti sme
naspedijer u propertora Bauera: von Baader, z Kurlandija,
a farar teay w Wadecsu, Cauidae Erlangyjs jebn, tuz
wřpyř Demei, nemein aro ja wotal, Converter Lotze a ja.

Prader som tary sprawiti: Diowceta sme rano uyprewa-
dil do Heilsbronnu, strogim islo knabeuica Korosowa a
jelna este knazski diera, woz isiel s kystnori ja nimi,
peřly to islo. W Heilsbronnu jwli na Omnibus a ku gřofu
gřecku do Norimberku. Ja, ale sme w drubni stranne isiel
na anspach, stactal po zeleznici do Steinachu, z tawltu
na postowem omnibusu do Rothenburgu, su som dua 8^{ty}
stetnwal, jiaru za 1 zl. 30, najat do Diebachu. Peřni dñis,
wřdy, mesta, detury, wřtlo luteranřtwu kypnuli mi a
malowati Slowensko nite. W Weierom, o 5 hodni sme bol uz w lle-
bachu. Tu som bol wěmo obre prijaty. Pavin a jestro Weberowa
ma w hostih, ja sme po naruzias s Weberom mltu strawit
weier. Potom sme weierat, a klabřti do 11 hodiny. A tas
řuřtu wozim weiernis wyřonati spolocnie, o 12 sme ti labol.

Dňa 9^h Maja o 6 hodine som sa obrátil a malého Hermana w
Kovčere, bo jeho videl w prostred chýzi jať. Toho som si uzał do
partete a hrab a ubezpečoval sa s nim. Miel' deero. Potom som
a orna moji chýze Kochal sa w prutesenem wyhlade na ranniu
majoviu Krajinnu. Schittengsfürst, mesto a zamok kmežat.
Hohenlohe bysoro na d'leku pamujuie vjimanij podawo
obraz kraju tohoto.

Po službe Borej sa smiedalo, ja som zaporiadel s Weberom
weci naležite a o 9 hodine popredaure, perdy sme sa vybrali
do Rothemburgu. Ozdavenia tebe od panej a sliny Weberov
nepi. W Rothemburgu sme sili tu jednoho Meštana a
tam sme otnali, poobedovali a - penewaj hostowy omulur ku
o 5 hodine wci, najali si jaria, ktorij nas as do Steinachu
durejol; Weber schwalne uziel so umou, aly ni laenej, bol
furnan. A tu sme sa wyspwarali o potrebač urdu. Tak
som do Enzenhausa odjchal. Tu ma mal caras Ferdinand
Löhe, a ja som mal do 11 w wci caras wlar do Norm-
bergu uhi; medzi tm, totij od 6 hodiny do 11 mal som mal cas
i do Aha k prameutemu jednemu knazovi ist. Ale zmenilo
sa ušetro! Ja som tu Löheho neurdel, ab stat wlar namerenuj
do Norimberku, teda, uzal som karta do Norimberku a o 8 1/2 h
najwatej uychni; ~~učen~~, blepu a dazej dopadl som uhy
w tantuwany do blyreho pri nádrzi hostinco k zlatemu Med.
wedu. Myslal som ze este dnes sa odbarim u Kupca Alta, Sang
va Kascho wewitela, na itoreho som nispol listy o penaze pro
Hlbořanow, a ze este dňa 10 s rannim wlarim ludem moct odejti.
Ale Alt mi dal odrazu, ze dnes uz nemije zt do Mlepu, bo
um poslal Kaufmacha opytat sa, ci mije jedu pau puz, a tak
cesta wystala. Este i parowca ma byt, a wbera u Giechow
woly wleto nebolo sa mohlo wyrenat. Napisuie teda tento list, idem
we meno Kocii sluzit Panu a odpowim. Zauha o jw ludu odika
s Worearom do Weere. Nudem ty hrdin jedet!

Dňa 13 Maja w sobotu potrenim sa z Wiedne, woli teda do Hodonina
wcafu rano woz a rozumneho chlapa, to nas nalozij na nádrzi, wueli Pan
chteti po poludni o 4 ludem doma! Porchnej was mi; Pan Boh, mo ferise Kniffa
Pana uweho, amen. Tvoj wemij Harbault

Myrsl
Si
duje
Ja
swy
aro
wal
mir
lo,
loin
zent
new
wel
to w
mnu
mij
bera
ure
do
som
pan
Taly
by,
aro
kula
som
cas

M 23 CM 41 / 76
Wo Wiedni dne 11 Maja 1855.

Moja Anička milá!

Myslím si, že ešte si tento listok prvej príde, ako ja, a preto
si posledne z listy mojej píšem. Očím ani teato neverovne
dúfam, len aby Ste ho skôr dostali.

Ja som tedy po vypravení listu do Norimberka bežal so
svojimi kaprečkami ku pani grafke Gieckke, abych zvedel
ako sa deti domov dostali a abych požadoval sa a vypala-
wal sa a dal požehnanie otcovské tu ošat majúcej Žel-
ničke našej. Nuž chvála Panu Bohu, všetko sa šťastne mie-
lo, Newáne sa dodaly bez úrazu domov, a malý dobro-
bojnosi okolo je. Len jedna chyba trala ja, pas si Bo-
reška neopatrila, ako som ja nahladal, ba ani ona starý si
newzala. Nuž ale i w tom — ako sa ukázalo nebola moja star-
welika a mrzutá, že Býžena je neopatrna sa svojím nie-
w w Passaue mal Grenz-polizei-Commisár dost na mojím
meue. Ba ani mi nechcel das nawagowat kapsy a kufír
mój. U Gieckow tak mi všetko pripravili jami, že majú ešte
bežat do mesta pre peniaze Helbocke, bol mi ten choel
ušetrený; pani grafka totiž poslala svojho sekretara tam
do Altow, ktorý to spowek mi domesol na železnicu a ja
som celý čas od 9 hodiny do 11½ mohol byt w fanubí
pani grafky a s detami nasimi. Dwa fris taty mi nachy-
taty, medzi ktorými som bol raz nawrtiwenny od gowernan-
ky, ktorá pytala sa ma, čo by jej mal ohľadom Želky este uypa-
aro ja radim, a podobne! Potm ma ras pani grafka zaur-
lala a rozprawala sa so mnou o Želke, kesiac ja uprimne, že
som jej ju nechal, lew jej jula, že ueli mi na Želkire, a tato
ras že je jej velmi potrebna. Obweh, wlastnosti že su tas od Pa-

sporadane, ze sa zdaju jednu celok tvorit. Ze kazda ma dať tato
ho, co ju k duhej zemi a mi nemaji ziadna pri sebe, co by ich
odtrhlo. Moji Zelia na to pobehta za mnou, vlv aru amve,
licok krápe a ustotne oblieceni, ani ten dea nemali hodiny.
Pa von tu pani grofke velmo zamazanymi slovmi daroval
a prosit som Paha Boha, aly On sam jej umysly co ma sledz
kani svojimi a s nasou cverou dzyaly k ouveiu, z storetio
ly ma sa dcho tesit mohla. Zeltu sm ale psychnut a prosit
aly nerahuola niry Pann dakovat, za toto predime waceni
jej na este wemj a ctuost. Aly vlv portusna vykazov panij
a duhej na teraz manuskly pryzj. To poklo pani grofke
sary utierajic si slzy prstiklu Zeliaru k sebe. Ja som
na to bozral nru pani grofke a poricat ja. Ale ona
wzala ma este do jedarne, lve bol pre nas dwoch pri dmytz
stol, gne Dzearu a nina. Pani grofka jedela wv stoule
opradal stola, pred nami jedeli grofky sleiny Anna a Karo
lva nina. Cerweni a vicle vno spalo na stole a sluka nam
obstuhowal. Rozala sa pani grofka, a Dzearu pryzj
domaciu maglistu nerahuola, ktora odpowudala je me, a modlila
sa ju na klar. Ja som ju zretelnejsie este raz prednesol.
Wretky sa hochaty w gwakach nasej vci materinskej.
To somtu duhom predanni, wlastne obebe, sici sme dchu
a daly w dewime keso, ze s balrona grofky, a my z
wagana lwime kynat rucni kami a myslit si oba polue
porchnamie d Boha. Tak zahrrotal ko - a my sme facti
do neho. Jelka plarala, a Julia dzyae ju za ruku, utieralali
slzy tuz. Obe staly, arotlych obom otcom bol bywal, tak skeraci
zene. Ja sm este na sweto neuvel sareho priatelstwa, tadyj

uilych
nelo
wsej
muj
do
a be
city.
ra w
u.
w
nem
rai
na
ny,
w
w
est
slap
Paf
28
Wj
lych
som
Leb
a
som
s tu

učiných dnu. W našem vychovávaní to dožad ať maza
nebo. Chudobní strany učených, které pyche a nachem
svetly od usly mladosti indyly hujis vychovávaní w
rujinopach a hriechoch proti bližným. Leť je Alta oel
dostí us štlience stariostani nepotrebnými, lebo w bezp
a berstrosti žije do dnu. Tam miš dui miesta pre ta
city. Mus ale us ja musíme ras vzliut. Kol ja raba
ra wh kastela a hyboj na pilnicu pred oknami ja trahaj
u. Na nadrž, ma pan sekretar caral, a 1000 z. p. uel
w Alta, ab, o kystne Vzeurynaj je aui chýru, aui kych
nem na nadrž. Podmeť g. r. k. a listar, ktori weobst
rai mali, že mesi k hajdeni. Napisal im mubely adessu
na Schloßla, a dnes rano maliit z Norimbera wlar nárle
ny, s ktorým pan sekretar naji pole kystnu. Tdže
w piator weier hwe me jn moit. prejat, a s uen p
w sobotu rano, tj. dna 13 maja zawrit i s kystnos
esta uaru w Albrum. Vaj to Pan Boh, aby este i toto
klastne ja uyniwlo. My sme isli do 10 hodiny as ju
Pappau, a o 2 hodni dnes sme s rychlowlarem za
28 z. dostali ja w Schloßla, cela ceta z Norimbergu stala
Wype 40 z. r.

Dnes ale nawi stawp, mne us peniaze dochajaji. Kope
lych priera rad nice kúpil, bo nema si w obiect. Ciriwidy
som jz hned pri wstupenim do hospica musel kúpiť. Peci
Lebermre som tie nechal 12 z. aby s uen saicly na jarmok
a wela, wela narúpila za tych malo penez. Ja ale odelral
som ja domow, abych zapusal tu tento list, ktori musno, ze nara
s tui doffaneš, stoy som to z Norimbu pisal. Lefty wase,

Tvoj a aptov nas poterily, a my s Rozendou darovali sme
Pannu Roku za milosrdstva jeho mnoho a prosili sme ho
za vase, a nejme za chorlancho Apra a dechu sa zdrau
Sebeniny wera bol nemocny, dnet ale apru sa ut.
Na obed sa dohrili studeci do Schloßla a obedovali
nami. Propin sa ale, ze tato chata newelmi sa de
chorone uskorni na stolis tychto obrych. Na Stefania
ja mi radoval Seberiny, ze Orlamas chel derana s nep
janym k tomu meum Wannayho, aby mi prisel do ma
na prazdniny, w ze wraj se jestra nemocna na umor
deran si val w domest, Stefani ho nemal, najefat
ho teda lum a w dal Orlanoni, deran ale ho portel
Seberinyum. A mne to me Seberiny velmi utahnie, ale
praca w zretolne vierol, alyh wedel usero. Ma sa
ur pred tm, capo zdawalo, ze Stefani rad plety a daru
nie wzprawa. Pri taras bywa capo br. No wew us nass
wreki ne naprawe pracovat pred Rohan i ludmi.

Nur a na lome co zhywa, ze Milost Panna perise Kniffa
hry i Wanni kuh' Moji. Detim dnesem i znamenitu
Normberpri "Kuchen" a to w Erapny statuly od Plein
grofer. Namusende poriel, za jej zorena, ze chodt snias
tak stastne na Saty krasny stop O Seberiny. A ja
hubenly wretym maluhym i malym! Teba ale a
Apra spoti s watom Hujnociu Milenu Pannu poruaju
sm
Tvoj

Balik 33. II. 1

weryj
Mikulaj

M23CH49/44

Viedeň d. 7. Brezna 865.

Šurá moja milá!

Na toľko Ti môžem písať, nakoľko
s istotou môžem Ti určiť kedy
máš porlať príležitosť pre nás.

Musíš ísť do Skalície poskovať,
rať ja so Skarnitom; ale nemien
kedy ja túnú obaviť, neviem totiž
určite poriešať, či rano, či večer
vo Šturtoke, tj. dňa 9. Brezna sa
vyberiem do Skalície. Pre Teba
teda bude najisejšie, keď porleš
v piatok ráno do Skalície,
ak budem obavený, teda po
pohovorení bude môcť hneď ísť,
akých neprídeš len v noci, ale
prave na popoludnie v piatok, teda
nebude mať ako pol dňa komit a

a ja bych weier w piatok, 4. dna 10 Prugu
bol doma. Ak ja ale w sturtoch samo
budem môc vybrať zadržat' teda bych
si w Skalic do weiera w seero jwro,
dal, a w piatok samo domow i' mihol.

Ja som tu pre, svoje klúpo s ku,
panemi srovo uskodil; weier som pri,
siel rano s nocnim wlarum sem. Ko
som tu, aro wí wí, o ty hodny obnef
povit. Nebu som wyspaty' - a taly
som tu behal sem a tam. Po obedu
som si nedal zakúrit a korigowal som,
potom zaspal som, a za hodinu a bi
na tary zimnica zobudila, ja sa mi
wsetry kosti w nime triasly.

Potom som ale dal zakúrit a w teple
dupi som do polnoei korigowal,
pri caji, ari weier som nesti hol,
Wiel w je hotowe dus. Expect tu
zprawlme este dnes a zajtro a ja

In Amine

Wray
ano
ch
Ro
whol.
lu
pin
ko
nef
ly
bede
/pms
ti
ui
ly
l,
l.
is
ju

Indem ja hotuwai pui. Oraurteu
wai ette musim dartonyg. Pofelan
& tomato listu i Cirk. Lety pre tebe.
Alyr to seru pui mala.

Stefan's urero we u mui. Ja us
duela zedany. I seberiny y zedany.
Maj ja whi. Muraawan to i deti;
Apra pui hi. Mokeru!

Wai

Rurban

ALPHONS BOTTON

M 23 CM 41/48

Wiedeň Utvrd, d. 7. Brznu, 1865

^{do Štuba}
Mila moja Anička!

Uže som si ľavú rúčku poranil a
dnes je ľavá rúčka expedícia, hovorím
aj zúžito, leu stranu priležitosti
a idem napísať par riadkov.

Ja sa musím v Skalici stať
má, leu tento ma tu natakujú,
tedža na 30. prísul za 600 Ex. My,
cepi hore 500 Ex. klauz za
tu cenu.

Ahí hore Škarnitzel tráfaj, teda
mu poprajem tu robotu, predsa je
to leu daleko ľavú behat, tu má,
čistota, čo ma do Hadderingu weze, ja,
weze ma i do Skalice, zyspano
z Hov. do Wiedna. A predsa je
ľavnejší Škarnitzel.

Urob tak, alych v piatok dnu do
Brerna mal priležitost, ja sa poukles.

žem na noc pišit we šturtet do Škatie,
a Edy to neslo, teda na každý pád
s ranejšim wlačen w pátob, takže
po obede bych mohol zo Škatie od-
šauruwać sa do nášeho domu.

Swagor wam popielam s ched,
nam portos, púad pišit s listom.
Krátko to uyzem. Este pre
nemohol naurstuný porvlis.

Bol sm dneš s Eocáron.

Weta sm ti uedal po obede
zarúrit, ubekauz, neuyspauz
w púderle noci — sm s toľak
na Eanapu a zaspal, ale za
púednej hodiny sm spal, —
a zimnica mna tak pilus
Zohudis, že sm si prvo jazys
do špal.

Thur' ale - potom su uz' negazduwat,
a raluant p' rat izlo, tak je su
do 12 hodin w hnoj p'wel a Emi,
gubwal / pri' capi, to su
ani weieras nemat iwy.

Des su zdany! Weu su
poswany z Gw' aron, D'hai,
Kym ad' Eu W'itrow
moghu. Je uz' zdany!

Hepant' wuia obebwal wmm,
je zdany.

Leutha - w' throb' est' mupin,
ponant' tenwat z' na' nyel, p'wlin,
jit to treba a pad' ludem
est' aj' expedirawat. Ale tak
p' myslin, ze sa doela od' ba.
wui a w' throb' dostupin. Na tebe

pad, by we started na noe mohol
firman puz, ale ked' ipoty ne,
main, wi myslim leu najistky,
sre hude, ked' ho wcapu w piatok
nymanis; bar aj hude trat tam
poldca, buoc to mene, aro dely stat
w hodis.

Teba ked' aj w started puzdem
w Malie, doiram tab for me,
na.

U Oruliana (m este nevl.

Pan Boh lud' s Wami.

Pozdravujem a wra vam - detis,

Ea i detis i Teba sad wif

may le dlu.

Swij

J. H. H. H.

2923 CH 41

Nedea d. 8 Marca 865. 79

Urui Muji

Wela maie. Laitra na noc or'iden
 do Hobnina, al distanc Teato
 listor zavcabo, tj. d. 9 Marca na
 potudnia, sed erte neodivis
 furman, Teato hu porli, len
 w Piator, d. 10 Marca k potudnia
 tj. aly hol k potudnia uz w Skalin.
 Lebu ji padne ja erte w Skalin
 wciw tu zabauru. Ches pri
 mi nemohol pre seba volu.

Chadim oto, alych smel aly
 swajor za 1x norpustelat, a mi
 za 8x aru sora za teba plan
 til. to je velrij wadit.

Mu znamj. A sam nae stovazj
 wyfunaj - aru stozj 100 drubij
 porawan te a mwtinje
 na vai nwi pruf ar

M 23 CH 41/30

Wiedeu d. 3 okt. 866.

Moja duša mila'!

Wčera som Ti písal a síce na popoludni,
po obedu som si lahnul na kavapu
a odpočinul si. Potem som čaral De
Sebeningho w rahnade. I um som sprá-
wt weev' a wčapne si lahol k čitaniu
novin. To je welmo slaly' referat
o pracach a wjach má, far wen?
No ale item ten je človek rád keď je
redauy'. A ja som weia widy este ca,
kal, že prwde dára mdloby na tye
bachery. Ale neprisla. Jozef ma na,
wiewe pri welkom smade popoludni,
keď som sa zatiwal, že mám smáď a
zepih wiewen'ru' wode pit neheem,
wypit pokai piwa.

Paua trohu keď chwata selz' deu
som redauy' wt; zatiati ty prwé
riadky som wí nenachal d'k'at,
aly wt. wísl. wten deu. A tak
sa neuplail klub, že Ti budem
pírat naroy' deu. Toto teda:

potraňujeu dva 4^{ty} na posledný,
lebo sa už tesni so Zelaurem.
Do dnu som bol do 10 domu čo
mi list, a strachu píe, že nič
neppure nikdo z Thurnau.

A tak išiel som pomodliť
sa do Štefaného kostola za
cisara na jeho deň narodenia.
Uvidel som katolícku muziku
ovčie pernie hudbu, a
sam domysel Robu obed
práca wdánieho za mnohé do
brodenia. Aj som sa sam viac
wzdelal - ako ma mohla
wzdelat tá toma wma swetla!

Domow som išiel - a tu w
Zelaure, kadejte s kým?
Frl. Müller, mi ju oddala.

Bole radost nad radost. Pany
Robu budi chwála.

Kud ak musel som behať
o premenenie peňazí, nrajas
Kostol Stefanovy a bezat
s obom, telon i darsion do
non, a upravil nitu
zpracovky na kadacie.

Teraz prijdu otat, pisem
toto, aby ke vedeli nic
o nai. Mac senoreu, ab to
mam Madrona, Maticho a
name robotu.

Zela ova paukotho
podawuji Manuscu
ja wretijes was objimas,
Prohen

dn 4 Oktobra.

M 23 CM 40/80

Duša moja milá!

Ofudny' mój wiasny' wy'chod sem! Mohol som ja dobre doma sedet. Dnes, ako som uhyš, šiel k pondelku audiu'ciu, odletel ocl l'ssaru telegramm, že w Pondelok nebude ešte no wriedi. Rov som se Keimellari, tam som uodal ktor' wšetro budeme uduari, mal som s tým sem a tam behačky, ar' som wšel, kych šiepiš štátnu woirredl na listu.

Štm' hotony', w' som sa tesil, jaso w'nto, wch poltu' so Zelmirou k wám, ked' tu w Kabinete mi powedia, že wem w pondel, w' nemozno už mat audiu'ciu.

Wraucel som teda ist' dnes domow a pre, kwapie wás w Nedelu rano; wrat som teda Comfortébla a kúpil som šablu, kauron s papiereny a štatutu proe Luimila aštoru t'hee a ruznu dove flasky a letel wu k Leberingym wyparuwat Zelmiru, ktorá sa do utorku wzdawala tam. Ale ako Leberingy widel, že ja ozaj chcem ist' lea pre tye jás dny a aby Zelmira jemu na kolu nebola, a že we štedu napim' sa tu byt', necheel ma wondrom woi'justit a wzdawal, ako by mi to mohlo na zedaw' usrodit', a t'd a prepowit' ma, že bychlea ozaj tu mat clo štutiu offat. Ke ma ašta a tral'aranie lude málo menej stat, a na zedaw' znaine wyhrám. K tomu prišla

Basile 30. IV

Křítina Zelnirky, kterou račba nelude moct
 byt odnesena z tridáru. Ja som tuda
 uravel ostai tu. A tak -
 neporucal' w uterok mi bytose,
 ale wo sturtoe weer, tak aby w slodo,
 nine o 11 hodinie w noci mohol ma
 nabrnuene' kone, a ny nocou prist
 mocht' domow.

Teda 11 pred weierom wypraw furmana, a
 ny 12 Oktobra wcapu rano ardo s lhu,
 diuy tweme domu.

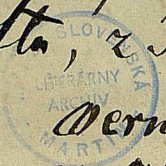
Zelnir, rbi u Seberingy furore,
 ani inar newawia ara francusky,
 co wraj, ardo Nedielka, polu, quwer.
 nauka uraw' tak trape a dorozale
 howoni po francusky. Teda uer sa
 mi nej' cote tepsie, co ur' wedia fran.
 cusky.

Mita' pranduje, ta nara Zetra.
 Len ur' nej' pite dozdy den.

Ja som duc welmi ubehany a uer,
 wany' meto som ani remal kedy pre Eraby
 histouy papier zabehnut.

Mes som bol; u Dobran' seho, Midulata,
 a inych. A napre ta Kancellaria mi je ur'
 najobhajnejsia. Mui teda rusfa oddiali nare
 wdenieja. Musim aj pre cir'ewnie zaleri
 kotti tu ostai. Krajau nas' Kage popisowat.
 Utajte wcerajre cislo Zurnyfta, z Peti dopis.
 S ropau! Som zdrauy! Was
 Wewen d. G. Okicht. Xlll.

Prof som aj...
 a byt nasied, on ur' ma...
 ale bym ten Oktob...
 jnora ielo akteri...

Dery oter, nany
 zat Hurban.

Wiedeu d. 9 Oktobra 1866.

MUSCUM/82

Duša moja milá!
Včera som Ti nepísal, a ani predvíšerom, lebo som mal iné behačry, a keď som prišiel domov, teda ma už čakali zas tu ľudia. Píšu ti teda w úterok, xato mám tu we Strede, kým teato dostanem.

Včera sme boli w Berebe; náš Janko Seberiny nám pripravil radost, on to ušielo po predku obstaral, je ja mimoriadne seisti človek, nová spewáckeho zboru, a wtomily' náš Janko, gota - Tovačovský spiewal so zborom naše Trawnice. Milá porawa, klas uteriny, wywedenie rozkošné. Bola aj mácaj pani a sešien. Seberiny ma prerwapil so Zelmirkom, ktorai s pani Seberinkou prišla, a mee to radost zprawiť. Bola tu aj hvoška Mudonowa, i pani jeho. Mimo toho profesor Šlohera, ten čo bol w Martine i s jeho paňon. Tato ja so Zelmirkom zabawala a nai ušielych pri stole bawilo. Shower musel k ušli Mudonowam do 1/4 ip pone, meery'. 3/4 boli po cesky a slowensky.

„Ať se uči paní svůj jazyk“ uravila
Slobodka, a bar aj pretrhala reč neučím,
nou, predca zväčša to bu po slovačky
išlo. Pani Slobodka bola veľmi dojatá
zpravou o smrti Julky našej. Upravila
sely si bola veľmi priateľ ju poznala,
lebo že jej pani ju vždy zpočiatku ako
svätú paniu. Tak tiež Lorenz mladý
veľmi bol dojatý, a uravil, že jeho dru-
há maminka zemrela. Neviedli nič
o smrti nebožky. Milostens zě nič ne-
píše a mali mu to za zlé. Tak sa
oprávavala naša Julka u prostred
spoločnosti veselí. A aj od tej chvíle
le nechela išť veselost u Slobodky.
Je to milá pani. Nur nah us Pani
Noh poteri nareho Daura a Nesly
jeho.

My máme dnes o 11 hodine pošly
Kozie ra kurmány. Ja este tento
listos chcem napísať, lebo teoy dnes
domov prider nevin, a to bych ho ma-
hol este na postu odíat. Zaitra ja

domine, tedy i te bude audience, a
este i teny telegramm jinde od Lisa,
rei, je nelude we sluzbe druzna,
pojdemu mi wonlaji, prei a
nechame ta navedi Medencanow i s
addresson. To je uo pro uina hrizy.
Aj Zelmire tuzi po was. Z Thurnauy
jme dostali listy jmu, slivun Muller jme
mne i Zelmire re ja klasse domow do
stale, julena jme Zelmire, je Centraz
me do jin rada, ma, je elij deupler,
kala za nu. Zella na Uffranuy jej
promystry list pisala, a aj Muller
rowy daruwata.

Ma kejeve la Zella dobre banila.

My teda us ku we stuzbe weier
ja otialto nybeseme, to bude 11^{ho}
Oktobra, do Hodonina prijdemu o pol
noei, a tad teda neuh nas tam cara
nas furman. Este bom kislne newidel.
Ale myslim, je ja to pomesti na nas
wz Eryy. Ma 120 funtow ta kislne
Kus pan Boh was opatny, pozdraw

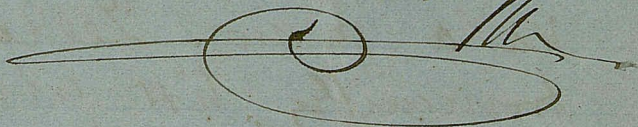
a počkuj. Dajú vás tenajsi jez
dramowat. Wiera sme obedowali u
Karta Kurmanyho i Wbraasym,
Pawliwym, Mudronom a pucel ta i
Dr. Malý.

Maj sa dobre dora nulu. Ja som
u Wraawan. To i detvety i upla
2 gmata pvice

Prin

Milomir

Batik 33. II 1

H. H. fon. E. o. i. /iv.

W Zahrebe dnia 25/11 866.

Moja dusa mila!

MOSUM41/ 83

Ja som šťastne dorazil do Zahrebu. W piatok rano, d. 23 som vyšiel z Wiedne, a na noc som dorazil - o 12 hodine - do Sleis. brucku. Tu som wo dvorane na teslach a hendač mójš sa do piatky vyspal. O piatky už dňa 24, som letel ponad Savou utereným krajom, najprv obličin izron, potom sivom, až o 8 som w rovni zahrel. Mej zaspal. Tu ma už čaral Slotta náč, a uiredol do hostinca. Turdo mu bolo ča. Kaž na niča, preto že jam si remohal nič počat. Ako som prišiel do hostinca, obiedol som ja a hned sme zasli k veľkému - županovi Rukalje mičoni, ako predponitoni odboru centralneho za slavnost L. rinského. Prijal nás veľmi krásne a pohovoril, a nasthovoril sa s nami jak o minulých, tak přítomných veciach. Ti spari bojomni ci ali uypadaji akopi z milosti hnd, za etový životy obe. stavali. Zaloval sa nami na stav terajši; menomto tyš, čo ja chceli s maďary spr.

to mu umohé tázte' chvíté zvohtí. Až sa
w Bertě převedčítí; je Madar pro Slovany
nemá míre, aro sibenicu. Ale - ján Boh
dobrě; tu wšetro umiedol.

Teraz je rozhodná' doba; len aby teraz
Horvati naši múdo si počínali. Zarúgenie
je oštatne, než' čo chce, čo chce horvati; wels'
Nij' stoves a muž' zeta rávně odanyj.

Od neho sme išli. Ku listoponi štúpsma,
jeroni, ľarthes oba w gále, ja w luterán,
a Šlotta w severu. Matic z nás radob'
národowci. Přípruy ma pobochal, aro
ma zhráds, a wšads wedsa feba na prawí
štrann na dvan. Horvoti welsmo přecino
a popítunwal ja na losy nade. Zaš' prawí
wšetro. Má' radob' z toho, že Matica nara
dar wprnáčila teato přístob' hš' narodní.
Tajko misol to, čo sa jejích národw robi, že
ja neupnáwa práwo zrojednej Kraljevine.
Ale odhrewnenij je taš, aro mladš' 20 roinj.
Od mesta bol prijaty welsmo šlaune. Meuu
ji ho přinym' hynom náwda. Přísto potes
k nemu wiacij pašow, weds' mui i štrazo.

mi, ten ipŝy u ktorich som ja za čas brát
chorý v 1848. Radost je urade veľiká nad
vypanstvom narim.

Po týchto naroseňach sme išli domov,
ja som phodil pláti, a šiel som so slatkom
R. Kulekoni. Ten ja tesil veľice a popitaval sa
na nreňnyh vas. Je on dojal uŝtawine mo
velikej wážnoŝti. Wšelri ho miluji a rejni.
reha ja ho boja. Wri ho ej zakúpiť cheet,
ak to je, belohorŝiá prala, a branciarŝij
dolinar. Hawn mu. Mal radost, reu.
nie ja, je ma rád po 18 rokov zase.
Koda - nie po 18^{ty} boli sme meji tom w

(Krajnom spoh)

Slotta bol zražený. Lebo nevidel do
ja zjavneho, je nas su uznáwaji.

"Nesli, seru, pred capom." Potom sme chodili
sem a tam. Po obedě sme sa spolu
banili. Laramin ja po mette. Wšetlo ja
ŝrojto k veľikej ŝannoŝti. Ludŝtwa ja
dhorilo hrnja, nebolo miŝta po koŝtri.
cod. My maine irebra na dwo
ŝromni, ak pohodlni. Dwoje s dwo

Balik 10. - 1.

postelami a kanaponi! to je pro chudobnych
lud' dost. Tak sme ja us s wuerosom odma
turo teriti na to, to malo bys dnes, tj.
w ubotu na 24 Nov. Nasaz pride sluzba
pitat ja, ci pobudo, daktoryn panom
piff k nam? Hej.

Tu pride, ale 20 panom, wedenych samym
welym - Zupanom Kukuljenicem - Sakat.
Dym. My sme mali wsetro rozmetari
w urbe. Ja upnutuwan - stouidz chystam,
ale wsetro darmo! Ona urba ludh - a
tma. Tu si mi jami na stole suricu
rozpouta, a Kukuljenici zupan jami
honoru: Writat nas jaro hyslanstwo
powenskej Matie odam Krasnom seton.
Ja sm mu odwetit, ako sm najlepou
wedel po horwatsky. Potom si jeha spoloi,
nost dal predstawit. A s Karajm ja postho-
waral, co bylo mude' nam. Tak sme us
wyprewadit. Slotta potom widel co je, a
dimit ja tomu, ako mna to Horwatsi powa-
zujm. On bol to mnam u Kukuljenicim, a
predca ani mu na mysel neprišlo, jely
on bol Kukuljenicim teraz widel a jeha.

7. Je kradivratij, a myslit si, ze je podobny rek
do romu. In ale, hovoriat o ci, sed som
mu pomedal, idu to bol.

Tak narodi je preukazani' est. Potom
pne dostali pozivani do di vadla. Lebo pne
nemali miesta. Red tyzdom n'z' vli usetly
miesta rakipeni. Velky Zupan vzal mna
do loze prvej a Hotta do loze poslali
odgromej. Tak bolo vsetro v poriadku
a Duro zase bol uporoceny. Brati
pne prihra a saisti pne weier do di
vadla. Ja som ni vlozi nasel parni a
dienu kuruzemcovny. Rezhovor mi
us' dobre isiel i s' d'imanu po horvatsky.
Potom misel kuruzemi, sarma tam
navstint: dozvedai sa, ze tam som,
Smari, velky zupan, Subotiu, Rada kri'
lozky, jeden Septemvir a este i jedna
dama. Potom som ja zas s' kuruzi
nicom navstint w lozi Strosmajera,
a tak priiel weur. Hrati zhamente
horvatski heru a derovaci i nijany
mnoze velmi krasne vypadli. Klacal
som toky porok. Veliky porok n'init
Korvati. Zahreb je ulom nony. Rezhov'
chani rozhorcenost proti madarom.

Mei ráno w jélezni cam vela ludu zo wset,
lyš žias prišlo. Dony zářawani su
opatrené darožni. Jóna madaronka
wyšrečo madaršin - chlapej jej je zola,
šili. Nui tak pmedlu wš.

Bole me w kaštolu na omi, štorišči,
šit kauleš, primai. Nas wyšlanci wšal.
medy šba a mali me dolni priležitoš, niš
del wšetro. Krápm - narodni rei wšas
jedon kanonš.

Mei ak us' wušpiš, šonit opny. Lelo mamé
š na obed. Po obedu, koncert, potom
šporeslami, a š

Leu esto ray pri dem.

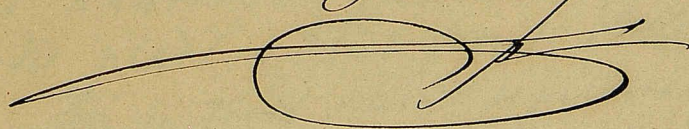
W piatos lyč šav z wlecha wéš odšš
jššliš možná wlo ráno, teda lyč i ša,
no prišel. Budem š esto pišat,
ale prožatú, zóřtanem na šon, je
w Piatos nižes pošpat šurmana
do šlodonina ráno, jššlišlyč prišel
š rannim oclon, o 11 hodnie, alyč nu,
kol hred odšš, jššli lyč ale reprišiel
ráno, aly ma čaral w piatos do pol.
noš.

uset
m
a
Na
mi
al.
m
Hjäs
ame
ton
it
m
iel
p

Dnes teda máme výpis pedela, dňa 25
Nov. W. p. 1808 teda bude den 30. Novembra
Popolaviny a večerom vasi vsety
Ejch a ten
war

Hurbay

M23CH41/24

Záhřeb d. 26 Nov. 1866

Anička moja!

Wčas pui si pisal; potom sou isiel k obedu. Kolto bauletta wereprij; tutus po 150 kopri. Ja sou jedel wreda Orosednika, biskupa Stropmaiera, po ma, nri, po lewrijeto Dr. Kleiwes, Koz, wuprij, Spisowatel. An nme jedel Welj; Zupan Záhrebsrij; Kululjinu, a wreda, Meiowaja Welj; Zupan Tmaic.

To je ptuacia moja.

Napitky ja zacal hued pri appellat, wli to celi reri. Z piteljiostu jenaetis, Zoinfepo rozwinowal ja obrar pri, Fonanost, wšetrych prawow waruštyd. Bolo ale zápraini na pulru uidet, aru pue my Slováci; tu otklytli celi spolocnost. Ja sou odpowriedal na biskupa Stropmaiera a na Wel. Zupana ku, Kululjinu jerdaw náš Slovácku. a odkalil pui obrar porumnostu narrij, Z toho sou zacal pi jednie ten národ kowu ludicnost; Ktorij pi w pri tawuosti, wri oreat nujow za jeho blaho pracowau, sid. Silu pui tier ukáral, w tom záleri

a řekl, že má w potencionál plemanowých
dárků, ač w hradech píšou, že
ač w dobrém anadeum wójna, to
žely, dteraz staly hrady Zimských
Zawru, khotě, a žely jme nebolu
Kralowe hradea perajeli. An padel
Soliman pod khotou, že je mysel jma,
dech ustry w roka pluj, jore že
wlast a krala plapolajico.

Tuto mysel jma porical Norwatom. Zni-
meko kom jma představit aro takeho, stoz
s tr Eratymu wywolani meae Kristus
zomrel. Prešaušpur, že je pojka slo-
wanstwu najlepši.

Stotta urážal, že nás wdacnost niedla
jma, aro wlasteuow uboršyč, aro
narodowow slowanšyč, a aro kres-
tanow. Wyborne hovoril do jednoho
stypna, a; ho ear ohea pelytil, že
ja poplatal, a potom trochu dly hovoril.
Ale wclitry' dojem nrotil na obeuštrow
Wkeci Norwati. jedynma usly hiriati i keci-
te poginuti! (Kerabynete) Mozeu
pomedat že Matka kni, že nás jma pos,

lata wielki' wez wykonalo. Wykonala
to, ze Chorwaci polbroni si' teraz k narodn
niemu nekoncnie wiac alo dteraz. Osi
widai, ze niep' nei' przyde nare ofwed,
towania braspwa. A to je moc.

Po barette fue isti do koncertu.

Al' niewim ci' som Ti poznameual, ze fue
po kospole isti podwar sa na wystawu dabo
cennyh a krasnych weci, ktore ja eston
intrie wyhranaw budi k obremu univer
pty. Tam nas dowcata a jarni aut
tali alo predawairy zrebos. Ja
som si' kupil od fejny Kurulgeris
cowny. Notta d' Chorjis dubej. Patoru
fue isti k barette.

Po barette do koncertu. Ja som bol
rase w l'zi Zupanowej. Plau' bina
mladez mekrapny, skorupsi soroli,
horwacke Kolo, a dowca ta zabrel
pe' zpiewali. Uterena, nula' wzpo
mienra.

Po cinerte mekadry po meste.
broli pod zastawami a nesmeiny por
et lampionow s banda Regimentu
Gyulayho chodti pri ofwelleum meste.
Predratna to illuminacia, na ari' somy

este nepamotla' Zahreb. Potom bol baner
družij, baner stolov slovincov
na Strelci. Tu dali predsedat mene
a Pleiweisoni na Kanape, proti dnu
radom stolov. Tu som ja zas vzpalil
mladež tm, že som jia nerol, že život
keraleri' w nichom cestovaní po železni-
sadi, w rozročach, ale w wysom duhu
moralnych snah a rozwojow. Aby w mlá-
dosti popočítali ja wysim wecam, narod
Slovauskej, že wón namis. Budaly jia i
narodu wlor arby už obcaral nerpôsobnyj
a moralne i telesne odratičenyj. Slov, hor
ja mladež nara, ja wysinami lenmlá,
dostom dopýtetelnymi, že wysinami po-
póteme ja narodu program jedho čas,
nemu i wainim blahe.

Mekeleli wypryly prestat.
Prekrasne hovorisi nnyzi, ale Klappitz
Johaj! Podpreda dnem. To je slowal
wodni, a wodna - Wodna! Z Wodni,
ho pochádza. To je nusi znamenaty.

Tal sme do poluoci ja baner.
Dnes w sme boli naučeny w h,
a mironni sme boli slawosti pomeuwain
Namestia jedneho namestia Trinspehoj

W prośbiedu namieſta extemporisowali
Johana Linſkeho. Z drewa a platna ale
tak, je to z daleka aró Miamorowal
Joha wyſchadalo. Tu tolo neſmierno
mnolo ludſwa, hne tomu, je ſa háló
aró z ueny. J tu Kuralgemí dáró.
wal werezú ſlowinow a raii. Wbec
ſlowati nam weliri pozornost wenu
wali. Z tyto ſlawnoſt wnie isli
domow, a potom E obedu w hiru.
ſani ſtroſsmajerowi. Tu nas welie
ſlarone prijel Jcho Excellencia, a
obed wle dnuacty, uprimny, pi ſpo-
toinoſti ſnad 25 mužow. Rownoſt ſne
zare, aró to aró inai byt nemóže. Rowno-
ti inaji ten obycáj, je domaci gazda
hned pri pohowre otworí pozdrowanin
toaſty, a to raiue ni z miležitoſti danej,
a potom "pólag ſtarik obicáj" uſtauwí
s primowenim hoſtow "Stola rawnitelji" ſprow-
cu ſtola. Ten potom diriguje toaſty. Kež
dj ſa muſi u neho ohláſit keď chu hrow-
nit. On ale zar dáwa každyemu miležiti

loft k hovorin, a tu tak to: Ponevadž kor.
wati: si Slovania, a najlepšie oblažu to.
tak, keď si pozme Chorwac Sloveņu
družicu, teda ja dávam ra tento čas
nam Dr Kleiweifovi družicu pami
D^romi Hurbanov. (Tak ali, primlany už
inokdy.)

Mis tu potom už si pripísal Lebe, mne,
Kleiweifovi, a tu píbehlí to mne wetei
a pozdamwati Lebe. Strossmaier zlástne
— rasi som poved po jeho pravici — dal
ti ueta rozpráv.

(Primlawa vlastne mi nas bola tak, že
Korwaci su Slováci juhu, a Slováci
si Korwaci severu, preto že to naji
lepšie hude, keď Slovenci Kleiweis
dostane družicu Sloveņu Hurbanov.)

Tu som ja dostal ja k reči, keď mne
Kromík dali, newiem už či, a howonit
som o wplyw, Kromík i na nas Slov.
Eow ma činnost Strossmaierowa

A tak potom po obeide som si ujas tento
list. Ones wies hude bal, sam ja tu
na dnuť podiwam. Na zartu som
pozwany k Turku, musel som tuto obed
esto dnuť.

Dňa 27 Novem. Večera sme boli do 11 hodiny
na báli. Tu sme sa so Slottom roztrhali.
Velice znameritý showor som mal s bratom vau
jellaciá. Kurulyceni ma vyhladali a oznamis
cely sa rad so mnou priel tras vauca neboki.
ho. Tar mu odevs za uin s Slotta sa
vnatis. Bol cely dom na lity. Jellaiis
je general a rozpravival mi velmi umoho
o Heronom bratom porjou.

Potom sme sa este s minobyni tau
veriel medzi mymi aj s biskupom Storicom
biskup ten w tenji fluzi slovaupky w
korytole. Musi predostojny, Wznereny,
japny! Tu som sa s porlanci minobyni
sevil, a pri stole a kufcu peene is
priva - saudem alyquand naralsup
i Duro Slotta, cely zifaly se ma
nemohol naist! Popedim trochu odpo
miti sme sa a staveli sme obmow
paa.

Dnes 27 roci odidame do Wiedne.
Dňa 28 wespoch budeme weies wo Wiedni,
ar sa este ma plai nemeni. Filu
grafuji nam Chrappet, je namu peniez
sem do Zahretu popello, ale od 28 Nov

Kedy telegrafoval, pemiže do dnu pšva pri,
da do Zahrebi. Ja son mu pisal, že nām
peniže mōže poslat do Medre, a on ja
duel pochlepit, a ponel uš sem. Kamby ja
semaz bob ten v Medri seoti, a semaz
uš an tu, an v Medri mas' nebuve
me. Tar je to, red' ja pm telegrafe zapo
nimu ne tajže' vyzvanie. Eches na po
te povoznej. Nui ale med' nš uro
Wme poriadok.

Ja teda v piatok dca 30 Mno. z Ucha
ja poknem; nš neurem ci raus, it
wec. ty porci tar ako sem ti pisal
w prvom lste, k ranapremu wlaru.
A jstli s tm o 11 $\frac{1}{2}$ hodnie pred poludnim
nepriem, teda nul ma do te k nodi
niem wlaru.

Nui porraunyt ja nari Horvati.
Ze wern musja nui toto nari predwa
perni nahradi, a w tody ze i nui
nawrtiwa. Porraunam deti i
Teba. Porraunym Apra a
Tur ludrych. Pan Jeri lud' wani
Wni Hurbanp